

МЕЖДИННА ОЦЕНКА

на

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ

на

ОБЩИНА ВРАЦА

за

ПЕРИОДА 2021 – 2027 г.

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ВЪВЕДЕНИЕ	7
1.1 Процес по разработване, наблюдение и оценка на ПИРО	7
1.2 Предмет, обхват и методика на Междинната оценка	10
2. ОСНОВНИ ПРОМЕНИ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКАТА СРЕДА В ПЕРИОДА 2021-2024 Г.	14
2.1 Демографска характеристика:	14
2.2 Безработица	21
2.3 Образование и образователна инфраструктура	23
2.4 Социални услуги и социална инфраструктура	27
2.5 Здравеопазване и здравна инфраструктура	29
2.6 Икономика и туризъм	30
2.7 Спорт и спортна инфраструктура	36
2.8 Култура и културна инфраструктура	37
3.ОЦЕНКА НА ПЪРВОНАЧАЛНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021-2024 ГОДИНА	39
3.1. Напредък в изпълнението на Приоритет 1. Създаване на устойчива екосистема на туристическото предлагане	52
3.2 Напредък в изпълнението на Приоритет 2. Ускоряване растежа на местната икономика	56
3.3. Напредък в изпълнението на Приоритет 3. Подобряване на териториалната свързаност, мобилност и достъпност	59
3.4. Напредък по изпълнението на Приоритет 4. Съхраняване на околната среда и адаптиране и смекчаване изменението на климата	67
3.5. Напредък по изпълнението на Приоритет 5. Добро управление и партньорства със заинтересованите страни	74
3.6. Напредък по изпълнението на Приоритет 6. Осигуряване на условия за достъп до качествени публични услуги и квалифицирана подкрепа в общността	76
4. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ, ПОСТАВЕНИ В ПИРО НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021-2024 ГОДИНА	90
4.1 Общ преглед на постигнатите резултати по приоритети:	90
4.2 Препоръки по изпълнението:	92
5. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ЕФИКАСНОСТТА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ РЕСУРСИ.....	93
5.1. Отчитане актуалните стойности на индикаторите от ПИРО	97
6. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021-2024 ГОДИНА.....	105
6.1 Изводи.....	105
6.2. Препоръки за изпълнението на ПИРО до края на 2027 година	106
6.3 Предложения за актуализиране на Програмата за изпълнение на ПИРО на община Враца	106

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

Акроним	Описание
АПИ	Агенция „Пътна инфраструктура“
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ВОМР	Водено от общностите местно развитие
ВТУ	Великотърновски университет
ГПОД	Генерален план за организация на движението
ДАИ	Държавна автомобилна инспекция
ДБТ	Дирекция „Бюро по труда“
ДФЗ	Държавен фонд „Земеделие“
ДГ	Детска градина
ДЯ	Детска ясла
ЕС	Европейски съюз
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗРР	Закон за регионалното развитие
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ЗФУКПС	Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България
ИТИ	Интегрирани териториални инвестиции
ИТСР	Интегрирана териториална стратегия за развитие
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
МЗ	Министерство на здравеопазването
МК	Министерство на културата
МЕ	Министерство на енергетиката
МИГ	Местна инициативна група
ММС	Министерство на младежта и спорта
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МСП	Малки и средни предприятия
МУ	Медицински университет
НКПР	Националната концепция за пространствено развитие - актуализирана
НПО	Неправителствени организации
НПВУ	Национален план за възстановяване и устойчивост
НСАИК	Национална стратегия за адаптация към изменението на климата
НСИ	Национален статистически институт
НУ	Начално училище
НЧ	Народно читалище
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“
ОПРЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020
ОбС	Общински съвет
ОУ	Основно училище

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

Акроним	Описание
ОбУ	Обединено училища
ПИРО	План за интегрирано развитие на община
ПКИП	Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятия“ 2021 – 2027
ПМС	Постановление на Министерския съвет
ПО	Програма „Образование“ 2021 – 2027
ПОС	Програма „Околна среда“ 2021 – 2027
ППЗРР	Правилник за прилагане на Закона за регионалното развитие
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
ПРЧР	Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021 – 2027
ПУП	Подробен устройствен план
ПЧП	Публично-частно партньорство
ПЕГ	Профилирана езикова гимназия
ППМГ	Профилирана природо-математическа гимназия
ПГ	Професионална гимназия
РДГ	Регионална дирекция по горите
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РСУО	Регионално сдружение за управление на отпадъците
СЕСДР	Стратегията на ЕС за Дунавския регион
СК	Спортен клуб
СМР	Строително-монтажните работи
СПРЗСР	Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони
СУ	Средно училище
ТЕЛК	Териториална експертна лекарска комисия
ФМ на ЕИП	Финансов механизъм на европейското икономическо пространство
ФПЧ	Фини прахови частици
ХГ	Художествена галерия
ЦПЛР	Център за подкрепа за личностното развитие
ЦПО	Център за професионално обучение
ЦСМП	Център за спешна медицинска помощ
СЗР	Северозападен район

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица 1. Скала за качествена оценка на количествени показатели	13
Таблица 2. Население в община Враца 2021-2024 г. (брой)	14
Таблица 3. Населени места в община Враца и население по постоянен адрес в периода 2021-2024 г.	15
Таблица 4. Населени места в община Враца и население по настоящ адрес	15
Таблица 5. Населени места в община Враца и население по настоящ и по постоянен адрес в периода 2021-2024 г. (брой)	17
Таблица 6. Естествен прираст на населението в община Враца, 2021-2024 г.	18
Таблица 7. Механичен прираст на населението (брой), 2021-2024 г.	18
Таблица 8. Коефициент на механичен прираст на населението за периода 2021-2024 г.	19
Таблица 9. Население на община Враца под, в и над трудоспособна възраст към 31.12.2021 г. ...	19
Таблица 10. Население на община Враца под, в и над трудоспособна възраст към 31.12.2022 г. .	20
Таблица 11. Население на община Враца под, в и над трудоспособна възраст към 31.12.2023 г. .	20
Таблица 12. Население на община Враца под, в и над трудоспособна възраст към 31.12.2024 г. .	20
Таблица 13. Данни за безработните лица на територията на община Враца за периода от 2021 до 2024 година (брой)	21
Таблица 14. Коефициент на икономическа активност, заетост и безработица на лицата на възраст 15-64 навършени години (в %)	22
Таблица 15. Брой на групите и децата в детските градини в община Враца в периода 2021/2022 уч. г. - 2024/2025 уч. г.	23
Таблица 16. Училища на територията на община Враца	24
Таблица 17. Брой учащи се по класове за периода 2021/2022 уч. година – 2024/2025 уч. г.	25
Таблица 18. Брой учащи се и брой паралелки за периода 2021/2022 уч. г.-2024/2025 уч. г.	25
Таблица 19. Записани студенти в ОКС бакалавър и професионален бакалавър за периода 2021/2022 уч. г. – 2024/2025 уч. г. (брой)	26
Таблица 20. Предоставяни социални услуги на територията на община Враца	27
Таблица 21. Сключени договори за предоставяне на БФП на МСП на територията на община Враца през периода 2021-2024 година	31
Таблица 22. Приключили проекти по договори за предоставяне на БФП на МСП на територията на община Враца в периода 2021-2024 година	33
Таблица 23. Справка за брой места за настаняване и леглова база с валидна категоризация на територията на Община Враца към 31.12.2024 г.	35
Таблица 24. Справка за деклариран туристически данък за периода 2021-2024 г.	35
Таблица 25. Справка за реализирани ношувки за периода 2021-2024 г.	36
Таблица 26. Стратегическа рамка на ПИРО на община Враца за периода 2021-2027 г. (съгласно актуализиран ПИРО)	39
Таблица 27. Приключили изпълнението си проекти, финансирани от Структурните и Кохезионния фондове и Национални програми в периода от 2021 г. до 2024 г.	41
Таблица 28. Одобрени за финансиране и стартирали изпълнението си проекти в периода 2021 г. - 2024 г.	46
Таблица 29. Одобрени проекти , с финансиране съгласно Приложение № 3 чл.107, ал. 13 към ЗДБРБ за 2024 г.	50
Таблица 30. Финансово изпълнение на ПИРО за периода 2021 – 2024 г.	93
Таблица 31. Индикатори за резултат и за продукт.	98

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ

Фигура 1. Процес по разработването, наблюдението и оценката на ПИРО	8
Фигура 2. Структура на Междинната оценка.....	11
Фигура 3. Процент на населението, регистрирано по настоящ адрес в град Враца и в селата, спрямо общия брой на населението в общината – за 2021 г., 2022 г., 2023 г. и 2024 г.....	17
Фигура 4. Относителен дял на населението на община Враца под, в и над трудоспособна възраст (в %).....	20
Фигура 5. Коефициент на безработицата за община Враца, област Враца, Северозападен район и България за периода 2021 г.-2024 г. (в %)	22
Фигура 6. Брой на групите и децата в детските градини в община Враца 2021/22 уч. г. - 2024/25 уч. г.	24
Фигура 7. Степен на изпълнение на приоритетите в ПИРО на община Враца.....	91
Фигура 8. Финансово изпълнение по приоритети в ПИРО за периода 2021-2024.....	94
Фигура 9. Финансов принос на приоритетите в общия бюджет на ПИРО 2021-2027	94
Фигура 10. Финансов принос по приоритети в общото изпълнение за периода 2021-2024.....	94
Фигура 11. Финансово изпълнение по стратегически цел в ПИРО за периода	95
Фигура 12. Разпределение на финансовите ресурси по години	97

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1. Процес по разработване, наблюдение и оценка на ПИРО

Съгласно чл.13, ал.2 от Законът за регионално развитие (ЗРР), Планът за интегрирано развитие на общината (ПИРО) осигурява пространствена, времева и фактическа координация и интеграция на различни политики и планови ресурси за постигане на дефинираните цели за трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на общината.

ПИРО на община Враца за периода 2021-2027 г. е приет с Решение №340/30.03.2021 г., изменено и допълнено с Решение №366/27.04.2021 г. на Общински съвет Враца и е със 7-годишен период на действие. Той е разработен, съгласно ЗРР, Правилника за прилагане на закона за регионалното развитие (ППЗРР) и Методически указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община за периода 2021-2027 г. на Министерство на регионалното развитие и благоустройство (МРРБ).

Визията за развитието на община Враца в ПИРО фокусира усилията за ефективно усвояване на сравнителните предимства на общинската територия, като същевременно се предлагат ефикасни решения на най-наболените проблеми на общината и местната общност. Визията и целите изразяват желанието за бъдещото състояние на общината, а приоритетите представят необходимите действия на общинската администрация и нейните партньори за постигане на това състояние.

Формулирането на стратегията се основава на т.нар. „интегриран подход”, при който отделните приоритети не са дефинирани като ограничен сектор, а като комплекс от допълващи се теми. По идентичен начин отделните приоритети и обвързаните с тях мерки и проекти, създават съвместни резултати и продукти в търсенето на обща добавена стойност за общината. Приоритетите включват мерки и конкретни проекти, като проектите са остойностени в обобщената индикативна финансова таблица на ПИРО.

През 2023 г. е извършена Актуализация на ПИРО на основание чл.8, ал.1 от ЗРР и чл.22 от ППЗРР и Методическите указания за разработване и прилагане на ПИРО за периода 2021-2027 г. на МРРБ и Актуализация на Програмата за реализация на ПИРО на основание ЗРР - чл.8, ал.1, т.3, чл.22., ал.1, т.1, т.3 и т. 4 от Правилника за неговото прилагане, които са приети с Решение №115/27.02.2024 г. на Общински съвет Враца.

Актуализацията е извършена с оглед на промените в социално-икономическата среда, породени от политическа, финансова и икономическа нестабилност, от продължаваща световна пандемия, напрежение и несигурност – война, природни катаклизми, енергийна нестабилност, инфлация, вътрешнополитическа криза и уязвимост на публичните финанси. Динамичните промени във външната среда безспорно оказват съществено влияние върху местните политики, което от своя страна налага преосмисляне на приоритетите, като на преден план са изведени преди всичко грижата за хората, социалната и образователната системи. По-важните фактори, които налагат актуализацията на ПИРО и на Програмата за неговата реализация включват:

- изменение на характеристиките на общината, в частност поява на нови икономически субекти и прекратяване дейността на съществуващи;
- нови възможности за подобряване на образователната и здравна инфраструктура и на облика на общината като цяло;
- създаването на нови социални услуги, обхващащи все по-голям брой от населението, в т.ч. младежи, лица в неравностойно положение и лица от маргинализирани социални групи;

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

- нови тенденции в демографските показатели;
- забава в стартирането на програмите за периода 2021-2027 г. и на Националния план за възстановяване и устойчивост, водеща до невъзможност за планиране на финансов ресурс от ЕС за реализирането на проектните идеи, предвидени в Програмата за изпълнение на ПИРО;
- продължителност на процедурите по ЗОП и дълго продължаващите обжалвания.

С актуализацията се цели подобряване изпълнимостта на ПИРО, съобразявайки го с одобрените нови програми за периода 2021-2027 г. и нормативни документи по секторни политики, съотносими към финансовата рамка на плана и оказващи пряко влияние върху Програмата за неговата реализация, както и върху рамката от индикатори.

Извършено е декомпозиране на стратегически цели, приоритети, мерки и проекти, като са добавени допълнителни проекти/проектни идеи и са определени приоритетни Зони за прилагане на интегриран подход (Зони за въздействие).

Преди актуализацията плана включва 3 приоритета с общо 18 специфични цели (5 специфични цели към Приоритет 1; 9 специфични цели към Приоритет 2 и 4 специфични цели към Приоритет 3).

След актуализацията в ПИРО са дефинирани 2 Стратегически цели, всяка с по 3 приоритета. Към всеки приоритет са формулирани мерки, които са „отворени“ и през целия програмен период могат да се конкретизират с проекти, съотносими към тях. Предприети са също така и корективни действия в Матрицата на индикаторите (Приложение №3), които са съобразени както с промяната на стратегическата рамка, така и с Приложение 3а – Списък на общите индикатори в областта на регионалната политика и за постигане на растеж и заетост чрез ЕСИФ за периода 2021-2027 г.

Спазени са изискванията за осигуряване на публичен достъп на документа и той е публикуван на интернет страницата на община Враца и на портала за обществени консултации на Министерския съвет, съгласно нормативно регламентирано задължение на общинската администрация.

Съгласно разпоредбите на ЗРР, за да бъдат постигнати ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, управлението и ресурсното осигуряване, се предвиждат дейности, свързани с **наблюдението и оценката на ПИРО**, които се извършват при условията и по реда, определени с ППЗРР.

Системата от механизми за наблюдение, оценка и контрол на плановите документи включват три типа оценки:

- *предварителна оценка;*
- *междинна оценка;*
- *последваща оценка.*

В допълнение, общинската администрация изготвя *ежегодни доклади* за наблюдение изпълнението на ПИРО.

Фигура 1. Процес по разработването, наблюдението и оценката на ПИРО

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

Междинната оценка на изпълнението на ПИРО представлява неразделна част от цикъла на местно (общинско) стратегическо планиране, в която, на базата на сравнителен анализ между зададените в ПИРО цели и приоритети и постигнатите по време на изпълнението му резултати, се отчита въздействието върху показателите на социално-икономическата, териториална, екологична и културна среда.

Междинната оценка е нормативно планирана за средата на програмния период. Нейната роля е да анализира и оцени изпълнението на ПИРО в първата половина от неговия период на действие, след което да формулира при необходимост препоръки за корекции през следващите години. Значението на Междинната оценка е свързано с две основни направления:

- Оптимизиране съдържанието и изпълнението на ПИРО до края на програмния период;
- Осигуряване на основа за изготвянето на Последваща оценка на ПИРО.

Последващата оценка се изготвя за целия период на ПИРО, като задължително включва и резултатите от междинната оценка. По този начин констатациите на настоящия документ са неразделна част от общата оценка на общинското развитие между 2021 г. и 2027 г. Съгласно процеса по разработване, наблюдение и оценка на ПИРО, последващата оценка следва да се изготви през 2028 г., когато новият средносрочен стратегически документ на общината за периода 2028–2034 г. вече ще бъде разработен и ще се изпълнява. При тази последователност, констатациите на междинната оценка ще бъдат основа за стратегическото планиране през следващия програмнен период.

Изготвеният Доклад за резултатите от Междинната оценка на ПИРО, съгл. чл. 26, ал.1 от ППЗРР, се внася за обсъждане и одобряване от Общински съвет Враца. След приемането му от Общинския съвет, Докладът от Междинната оценка се публикува на интернет страницата на община Враца и на портала за обществени консултации на Министерския съвет.

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

1.2 Предмет, обхват и методика на Междинната оценка

Междинната оценка на ПИРО на община Враца 2021-2027 г. е разработена в съответствие с чл.33, ал.1 от ЗРР и чрез нея се извършва цялостен преглед и оценка на изпълнението на стратегическия документ. Тя включва:

- оценка на първоначалните резултати от изпълнението на ПИРО;
- оценка на степента на постигане на съответните цели;
- оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
- изводи и препоръки за изпълнението на съответния документ.

Междинната оценка се извършва, за да се осигури независима и актуална информация за постигнатите резултати от прилагането на стратегията за периода от приемането на ПИРО през 2021 до 2024 г.

Предмет на анализ и оценка е изпълнението на целите и приоритетите, заложи в ПИРО, както и динамиката по формулираните индикатори. Разработването на Междинната оценка е ориентирано към постигането на следните цели и подцели:

- систематизиране и оценка на резултатите от изпълнението на ПИРО за периода 2021-2024 г.
- формулиране на обосновани препоръки за:
 - актуализиране съдържанието на ПИРО за остатъка от периода до 2027г. *(при необходимост)*;
 - необходимите действия на администрацията за последващо изпълнение и наблюдение на ПИРО;
 - подобряване на действията по реализиране на интегрирания териториален подход.

Предмет на настоящия Доклад за междинната оценка на ПИРО за периода 2021-2024 г. е развитието на община Враца, свързано с изпълнението на инвестиции, проекти и инициативи с принос към стратегията и програмата за реализация на ПИРО.

Докато ПИРО включва и съдържа приоритети и цели за развитието на общината, междинната оценка обхваща социално-икономическото развитие от гледна точка на изпълнението на ПИРО.

Оценката разглежда инвестициите по отношение на икономика, социална сфера, околна среда, управление и функционално-пространствено развитие.

Изготвеният анализ и оценка акцентират върху инвестициите и проектните дейности и **не разглеждат резултатите от изпълнението на нормативно определените основни дейности на общинската администрация.**

Междинната оценка изследва интегрираното общинско развитие в периода между 2021 и 2024 г. В настоящия документ са включени проекти, които са изпълнявани през 2021, 2022, 2023 и 2024 г.

Фигура 2. Структура на Междинната оценка

Първите три елемента от посочената структура са свързани с анализ и оценка на различните аспекти от изпълнението на ПИРО, докато четвъртият включва и предложения за промени в ПИРО или в начините на неговото изпълнение при необходимост.

Елемент 1. Оценката на първоначалните резултати от изпълнението е свързан с общ преглед на проектите и инициативите с принос към ПИРО, реализирани или в процес на реализация в рамките на отчетния период. На този етап са систематизирани различни проекти и инициативи и се определя тяхната принадлежност към съответния приоритет. Първата преценка завършва с идентифициране на неизпълнени ключови проекти и мерки.

Елемент 2. Оценката на степента на постигане на съответните цели оценява степента в изпълнението на целите и приоритетните области, като надгражда оценката на първоначалните резултати. Стойностите на систематизираните проекти и инициативи са обобщени в обща финансова оценка за изпълнението на ПИРО. В този елемент са сравнени актуалните и целевите стойности на индикаторите на ПИРО.

Елемент 3. Оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси се аргументира от съотношението между направените разходи и постигнатите ползи в рамките на целите и приоритетите на ПИРО. Този трети компонент синтезира информацията за проектите и индикаторите от предните части и добавя обзор на предприетите действия по изпълнението и наблюдението на ПИРО – основна предпоставка за ефективност и ефикасност в управлението.

Елемент 4. Изводи и препоръки за изпълнението отразява най-важните констатации на Междинната оценка. Конкретните препоръки се базират на изводите и са разделени в две групи:

1. Препоръки относно съдържанието на ПИРО, включително необходимостта от актуализация

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

2. Препоръки за усъвършенстване на процесите по изпълнението и наблюдението на ПИРО.

В междинната оценка се разглежда цялата територия на община Враца (включително строителните граници и землищата на населените места), която включва 23 населени места – един град и 22 села, разпределени в следните категории:

- 1 среден град (с население от 30 хил. до 100 хил. жители) – град Враца;
- 1 средно голямо село (от 1000 до 2000 жители) – с. Згориград;
- 17 малки села (от 250 до 1000 жители) – с. Баница; с. Бели Извор; с. Власатица; с. Вировско; с. Върбица; с. Голямо Пещене; с. Горно Пещене; с. Девене; с. Костелево; с. Лиляче; с. Мраморен; с. Нефела; с. Паволче; с. Тишевица; с. Три кладенци; с. Челопек и с. Чирен.
- 4 много малки села (до 250 жители) – с. Веслец; с. Лютаджик; с. Мало Пещене и с. Оходен.

В процеса на изготвяне на Междинната оценка са използвани следните **източници на информация**:

- План за интегрирано развитие на община Враца за периода 2021-2027 година;
- Актуализиран План за интегрирано развитие на община Враца за периода 2021-2027 година;
- Годишни доклади за наблюдение на изпълнението на ПИРО Враца 2021-2027 г. за 2021, 2022 и 2023 г.;
- Отчети за капиталовите разходи на община Враца за 2021, 2022, 2023 и 2024 г.;
- Други справки и отчети на община Враца;
- Текуща статистика на НСИ;
- Информационна система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН);
- Официалната интернет страница на община Враца;
- Друга информация и данни, предоставени от община Враца и експлоатационните дружества.

Навсякъде в доклада са използвани последните налични данни от различните институции, като това изрично е упоменато в съответния текст или графика.

За целите на Междинната оценка е използвана система от методи, които са намерили широко приложение в практиката при оценката на подобен вид документи. Методите за оценка са групирани най-общо както следва:

- *Методи за събиране и обработка на информация и данни.*

Основни използвани методи са документалното проучване, събиране и обработка на статистически данни. При изготвянето на Междинната оценка на ПИРО на община Враца за периода 2021-2027 г. са използвани наличните актуални данни за основни демографски, социални, икономически, екологични и др. показатели на общинско, областно и национално ниво.

- *Методи за анализ и оценка на информацията*

Методите за анализ и оценка на информацията са приложени за извършване на количествен и качествен анализ и за извършване на оценки на изпълнението на ПИРО. За целта е използван инструментариум за прилагане на определени критерии, които характеризират изпълнението на ПИРО на община Враца за периода 2021-2024 година. Изготвен е анализ на база систематизирани и обработени данни, получени са изводи за

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

степената на изпълнение на целите и приоритетите, размера и ефективността на вложените ресурси и др. чрез използването на структурирана, систематична и многократна обработка, обобщение, интерпретиране и анализ на данните и информацията. При обработване на резултатите са взети под внимание резултатите от годишните доклади за изпълнението на ПИРО.

Анализът на изпълнението на ПИРО е направен по отделни компоненти - приоритети, цели и мерки на всеки приоритет. Подобен подход се използва, за да се направи представяне на резултатите от междинната оценка, т.е. посочените технологични стъпки се прилагат диференцирано - по отделните приоритети, цели и конкретизиращите ги мерки, включени в ПИРО. Така за всеки приоритет на ПИРО се анализира изпълнението, правят се съответните констатации и изводи, предлага се оценка и се формулират съответните препоръки, ако се налагат такива. Отделно за всички приоритети на ПИРО се прави обобщена оценка и ако се налага - обобщени препоръки.

Оценката е формирана на база степента на изпълнение на проектите и дейностите, предвидени в Програмата за реализация на ПИРО 2021-2027.

За изготвяне на оценка за напредъка е използвана скала, посочена в Таблица 1.

Таблица 1. Скала за качествена оценка на количествени показатели

Съотношение на изпълнение (в %)	Качествена оценка на изпълнението
От 0 до 25	Незадоволително изпълнение
От 26 до 50	Добро изпълнение
От 51 до 75	Много добро изпълнение
От 76 до 100	Отлично изпълнение
Над 100 (преизпълнен)	Изключително изпълнение/изпълнение над очакванията

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

2. ОСНОВНИ ПРОМЕНИ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКАТА СРЕДА В ПЕРИОДА 2021-2024 г.

Кратка ретроспекция на условията, при които се изпълнява ПИРО в разглеждания период 2021-2024 г. показва редица външни фактори с неблагоприятно влияние и обосновано дефинира трудностите и предизвикателствата, пред които община Враца е изправена.

Планът е приет в необичайна и извънредна ситуация, когато цялата страна е под влиянието на Covid-19. В същото време периодът е преходен за програмирането – довършват се проектите по стария програмен период (2014-2020 г.) и следва да се програмира следващия, който стартира с голямо закъснение.

Друг външен фактор с влияние върху изпълнението на ПИРО е нестабилната политическа обстановка, характеризираща се с множество избори, различни правителства – редовни и служебни, което забавя приемането на редица стратегически документи на национално ниво, както и националните бюджети на страната. Това се отразява негативно както върху графиците за обявяването на процедури за БФП и възможността местните власти да имат предвидимост в подготовката на проектните си предложения, така и в създаването на условия за работа с ограничен бюджет, в икономика с повишаващи се цени на стоки, услуги и труд.

В началото на 2022 г. военните действия на територията на Украйна, съчетани с икономическите фактори, води да ускорено покачване на инфлацията в страната, оказващо влияние върху целия стопански живот.

Позитивното за оценявания период 2021-2024 г. е, че към края му инфлацията постепенно започва да се успокоява, а КОВИД пандемията отслабва влиянието си върху икономиката и хората.

2.1 Демографска характеристика:

В разглеждания период демографската картина в община Враца има негативна тенденция – отчита се намаляване на естествения прираст и се задълбочават процесите на застаряване на населението. Към 31.12.2024 г. най-голям брой е населението на община Враца - 41% от общият брой население за област Враца. По брой население общината се нарежда на първо място сред общините в областта.

Таблица 2. Население в община Враца 2021-2024 г. (брой)

Към 31 декември	Общо (брой)			В гр. Враца (брой)			В селата (брой)		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
2021 година	61 702	29 713	31 989	50 012	23 863	26 149	11 690	5 850	5 840
2022 година	60 361	28 884	31 477	49 569	23 559	26 010	10 792	5 325	5 467
2023 година	59 576	28 372	31 204	48 406	22 848	25 558	11 170	5 524	5 646
2024 година	59 130	28 135	30 995	48 147	22 725	25 422	10 983	5 410	5 573

Източник на информация: НСИ

Населението на община Враца към 31.12.2021 година по постоянен адрес е 80 528 лица, като за периода бележи намаление и към 31.12.2024 г. е 78 312 лица.

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

Броят на населените места в община Враца не се е променял през периода от 2021 -2024 г. и включва град Враца и 22 села.

*Таблица 3. Населени места в община Враца и население по постоянен адрес
в периода 2021-2024 г.*

№	Населено място	Население по постоянен адрес към 31.12.2021 г. (брой)	Население по постоянен адрес към 31.12.2022 г. (брой)	Население по постоянен адрес към 31.12.2023 г. (брой)	Население по постоянен адрес към 31.12.2024 г. (брой)	Промяна през 2024 г. спрямо 2021г. (брой)
1	гр. Враца	67561	66805	66194	65588	-1973
2	с. Баница	1145	1126	1130	1115	-30
3	с. Бели извор	642	637	630	617	-25
4	с. Веслец	116	117	113	119	3
5	с. Вировско	210	211	207	207	-3
6	с. Власатица	309	306	308	301	-8
7	с. Върбица	411	417	413	417	6
8	с. Голямо Пещене	410	407	405	409	-1
9	с. Горно Пещене	275	277	278	273	-2
10	с. Девене	855	855	842	844	-11
11	с. Згориград	1700	1670	1672	1663	-37
12	с. Костелево	699	686	680	683	-16
13	с. Лиляче	1380	1381	1376	1375	-5
14	с. Лютаджик	95	86	86	83	-12
15	с. Мало Пещене	19	21	20	20	1
16	с. Мраморен	980	976	974	957	-23
17	с. Нефела	651	655	664	672	21
18	с. Оходен	183	180	181	177	-6
19	с. Паволче	642	640	637	622	-20
20	с. Тишевица	469	466	457	465	-4
21	с. Три кладенци	769	757	731	737	-32
22	с. Челопек	430	421	419	412	-18
23	с. Чирен	577	572	568	556	-21
	Общо за общината	80528	79669	78985	78312	-2216

Източник на информация: ГД ГРАО

В периода от 2021 до 2024 година се запазва тенденцията за намаляване на броя на населението по **настоящ адрес** в община Враца и в град Враца.

*Таблица 4. Населени места в община Враца и население по настоящ адрес
в периода 2021 - 2024 г.*

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

№	Населено място	Население по настоящ адрес към 31.12.2021 г. (брой)	Население по настоящ адрес към 31.12.2022 г. (брой)	Население по настоящ адрес към 31.12.2023 г. (брой)	Население по настоящ адрес към 31.12.2024 г. (брой)	Промяна през 2024 спрямо 2021г. (брой)
1	гр. Враца	56959	56634	55432	55165	-1794
2	с. Баница	1208	1175	1192	1173	-35
3	с. Бели извор	679	672	672	646	-33
4	с. Веслец	194	186	191	193	-1
5	с. Вировско	347	330	316	314	-33
6	с. Власатица	375	378	393	375	0
7	с. Върбица	421	424	431	442	21
8	с. Голямо Пещене	578	573	565	552	-26
9	с. Горно Пещене	363	355	393	399	36
10	с. Девене	924	907	882	879	-45
11	с. Згориград	1582	1594	1603	1588	6
12	с. Костелево	785	760	773	758	-27
13	с. Лиляче	1331	1328	1362	1352	21
14	с. Лютаджик	126	118	117	117	-9
15	с. Мало Пещене	59	57	51	52	-7
16	с. Мраморен	875	877	869	856	-19
17	с. Нефела	690	689	739	725	35
18	с. Оходен	268	252	283	277	9
19	с. Паволче	681	668	697	683	2
20	с. Тишевица	497	496	495	494	-3
21	с. Три кладенци	791	788	747	743	-48
22	с. Челопек	489	487	490	486	-3
23	с. Чирен	873	872	1100	1002	129
	Общо за общината	71095	70620	69793	69271	-1824

Източник на информация: ГД ГРАО

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

Таблица 5. Населени места в община Враца и население по настоящ и по постоянен адрес в периода 2021-2024 г. (брой)

№	Населено място	Население по постоянен и по настоящ адрес към 31.12.2021 г.	Население по постоянен и по настоящ адрес към 31.12.2022 г.	Население по постоянен и по настоящ адрес към 31.12.2023 г.	Население по постоянен и по настоящ адрес към 31.12.2024 г.	Промяна през 2024 г. спрямо 2021 г.
1	гр. Враца	53172	52739	51491	51164	-2008
2	с. Баница	953	925	908	903	-50
3	с. Бели извор	538	530	525	506	-32
4	с. Веслец	79	81	82	86	7
5	с. Вировско	163	163	162	162	-1
6	с. Власатица	226	227	229	223	-3
7	с. Върбица	354	359	355	354	0
8	с. Голямо Пещене	365	357	349	348	-17
9	с. Горно Пещене	201	201	200	200	-1
10	с. Девене	709	699	680	671	-38
11	с. Згориград	1402	1385	1383	1372	-30
12	с. Костелево	571	549	545	546	-25
13	с. Лиляче	969	959	968	964	-5
14	с. Лютаджик	69	60	56	53	-16
15	с. Мало Пещене	14	15	15	14	0
16	с. Мраморен	715	711	701	680	-35
17	с. Нефела	577	568	560	560	-17
18	с. Оходен	145	139	145	140	-5
19	с. Паволче	536	528	527	519	-17
20	с. Тишевица	404	404	390	384	-20
21	с. Три кладенци	682	660	614	617	-65
22	с. Челопек	343	338	335	329	-14
23	с. Чирен	450	438	435	427	-23
	Общо за общината	63637	63035	61655	61222	-2415

Източник на информация: ГД ГРАО

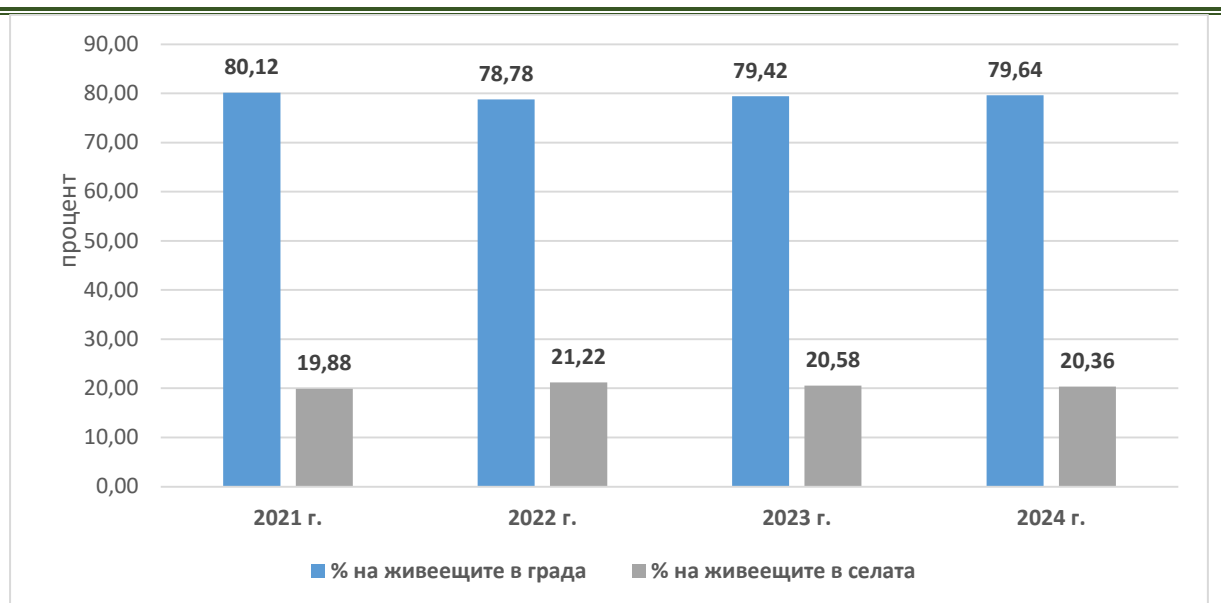
Анализът на данните от таблиците показва тенденция за намаляване на населението в общината. Това се дължи, както на ниската раждаемост, така и на емиграционните и имиграционни процеси, протичащи в общината, поради различни фактори.

Броят на постоянно живеещите в общината през 2024 г. е намалял с 2216 души спрямо 2021 г., а броят на регистрираните лица по настоящ адрес е с 1824 души по-малко през 2024 г. спрямо 2021 г.

Фигура 3. Процент на населението, регистрирано по настоящ адрес в град Враца и в селата, спрямо общия брой на населението в общината за 2021, 2022, 2023 и 2024 г.

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

Източник на информация: ГД ГРАО и собствени изчисления

От таблицата и графиката е видно, че населението в общината е концентрирано основно в град Враца, като не се отбелязва значителна промяна в относителния дял на живеещите в града спрямо общия брой на населението в общината за периода от 2021 г. до 2024 г.

Демографските тенденции в общината са сходни с тези за цялата страна, като стойността на показателя **естествен прираст** е отрицателен и е над средния за страната.

Таблица 6. Естествен прираст на населението в община Враца, 2021-2024 г.

Година	Живородени	Починали	Естествен прираст (брой)	Коефициент на естествен прираст (‰)
2021	472	1579	-1107	-17,94
2022	477	1144	-677	-11,05
2023	481	1003	-522	-8,76
2024	460	968	-508	-8,59

Източник на информация: НСИ, собствени изчисления

През анализирания период естественият прираст е отрицателен. Запазва се тенденцията на ниска раждаемост и висока смъртност, което е причина за отрицателния естествен прираст и задълбочаващата се демографска криза в общината.

През 2021 г. и 2023 г. се наблюдава влошаване на естественото движение на населението в общината и се отбелязва отрицателен механичен прираст.

Таблица 7. Механичен прираст на населението (брой), 2021-2024 г.

		Заселени			Изселени			Механичен прираст		
		общо	мъже	жени	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени
2021	България	167423	79563	87860	154717	70741	83976	12706	8822	3884
	Област Враца	4266	1944	2322	5081	2372	2709	-815	-428	-387
	община Враца	1673	770	903	1897	900	997	-224	-130	-94
2022	България	143539	68372	75167	116095	54317	61778	27444	14055	13389
	Област	3526	1596	1930	3531	1662	1869	-5	-66	61

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

	Враца									
	община Враца	1414	652	762	1308	645	663	106	7	99
2023	България	164643	81143	83500	123063	59906	63157	41580	21237	20343
	Област Враца	4867	2384	2483	4509	2216	2293	358	168	190
	община Враца	1819	870	949	2082	1090	992	-263	-220	-43
2024	България	149022	72335	76687	109835	50343	59492	39187	21992	17195
	Област Враца	3542	1599	1943	3599	1621	1978	-57	-22	-35
	община Враца	1401	667	734	1339	629	710	62	38	24

Източник на информация: НСИ

През 2022 г. и 2024 г. стойностите на механичния прираст в общината са положителни, като същата тенденция се наблюдава и на национално ниво. Това оказва положително влияние върху демографските процеси, но не успява да неутрализира ниската раждаемост и високата смъртност, в резултат на което населението в общината през годините намалява.

Таблица 8. Коефициент на механичен прираст на населението за периода 2021-2024 г.

	2021 година			2022 година			2023 година			2024 година		
	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени
България	1,9	2,7	1,1	4,3	4,5	4,0	6,5	6,9	6,1	6,1	7,1	5,1
Област Враца	-5,3	-5,7	-4,9	0,0	-0,9	0,8	2,4	2,4	2,5	-0,4	-0,3	-0,5
Община Враца	-3,6	-4,4	-2,9	1,8	0,2	3,1	-4,4	-7,8	-1,4	1,0	1,4	0,8

Източник на информация: НСИ, собствени изчисления

Освен раждаемостта, смъртността и миграционните процеси, съществено влияние върху развитието на демографските процеси в рамките на общината оказват и измененията във възрастовата, етническата и образователната структури на населението.

Те влияят върху формирането на човешките ресурси, както в количествено, така и в качествено отношение.

В разглеждания период се засилва процесът на застаряване на населението.

Таблица 9. Население на община Враца под, в и над трудоспособна възраст към 31.12.2021 г.

	Общо			В градовете		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Община Враца	61702	29713	31989	50012	23863	2614
Под трудоспособна възраст	9144	4739	4405	7502	3853	3649
В трудоспособна възраст	36258	18936	17322	30023	15493	14530
Над трудоспособна възраст	16300	6038	10262	12487	4517	7970

Източник на информация: НСИ

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

Таблица 10. Население на община Враца под, в и над трудоспособна възраст към 31.12.2022 г.

	Общо			В градовете		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Община Враца	60361	28884	31477	49569	23559	26010
Под трудоспособна възраст	8761	4522	4239	7198	3683	3515
В трудоспособна възраст	35584	18537	17047	29997	15460	14537
Над трудоспособна възраст	16016	5825	10191	12374	4416	7958

Източник на информация: НСИ

Таблица 11. Население на община Враца под, в и над трудоспособна възраст към 31.12.2023 г.

	Общо			В градовете		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Община Враца	59576	28372	31204	48406	22848	25558
Под трудоспособна възраст	8733	4508	4225	7135	3665	3470
В трудоспособна възраст	34792	18037	16755	28899	14780	14119
Над трудоспособна възраст	16051	5827	10224	12372	4403	7969

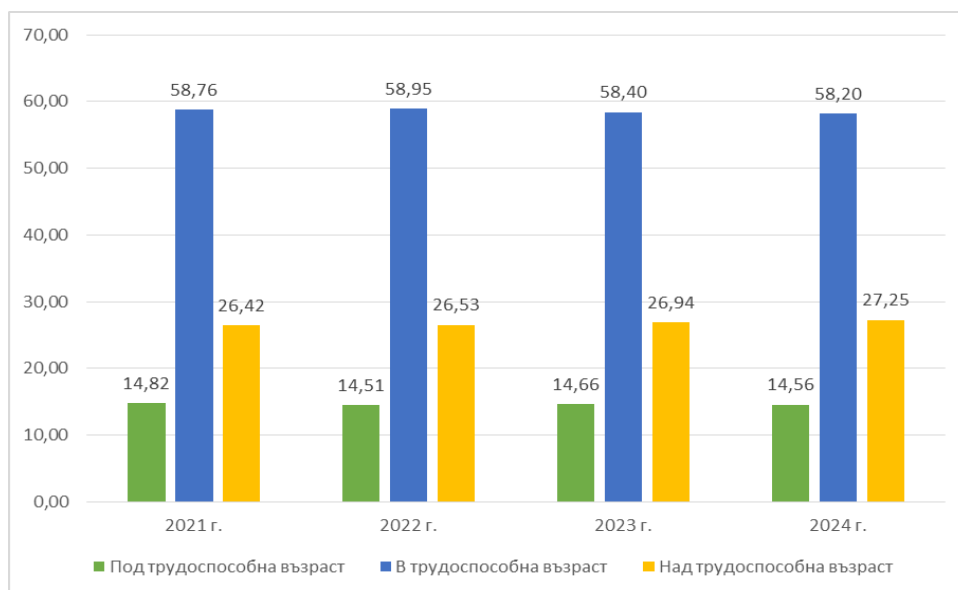
Източник на информация: НСИ

Таблица 12. Население на община Враца под, в и над трудоспособна възраст към 31.12.2024 г.

	Общо			В градовете		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Община Враца	59130	28135	30995	48147	22725	25422
Под трудоспособна възраст	8609	4447	4162	7043	3634	3409
В трудоспособна възраст	34411	14812	16599	28586	14622	13964
Над трудоспособна възраст	16110	5876	10234	12518	4468	8049

Източник на информация: НСИ

Фигура 4. Относителен дял на населението на община Враца под, в и над трудоспособна възраст (в %)

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

Източник на информация: НСИ, собствени изчисления

От графиката е видно, че населението в **трудоспособна възраст** е над 58% от живущите на територията на общината и не се отбелязва съществена промяна през 2024 година спрямо 2021 година. Тези стойности са близки до средните за област Враца (2021 г. – 57,62%, 2022 г. – 57,35%, 2023 г. – 57,24% и 2024 г. – 57,11%) и за страната (2021 г. – 60,05%, 2022 г. – 58,55%, 2023 г. – 58,48% и 2024 г. – 58,48%).

Относителния дял на населението в **над трудоспособна възраст** също е близко до средното за област Враца (2021 г. – 27,37%, 2022 г. – 27,51%, 2023 – 27,84% и 2024 г. – 27,84%) и малко по-високо от средното за страната (2021 г. – 24,45%, 2022 г. – 26,29%, 2023 – 26,35% и 2024 г. – 26,43%).

Намаляването на населението е един от основните фактори за бъдещото развитие на общината, който се отразява негативно най-вече върху работната сила и възпроизводствения потенциал на територията ѝ. Като цяло, застаряването на населението и отрицателният естествен прираст водят до нарастване дела на хората в над трудоспособна възраст за сметка на тези в трудоспособна възраст. Това се отразява неблагоприятно върху бъдещия трудоспособен контингент. Отрицателният естествен прираст, ниското ниво на раждаемостта и миграцията на предимно млади хора допринася за влошаването на възрастовия състав на населението, което се отразява директно върху намаляване на работната сила. И в бъдеще процесът на демографско остаряване и наличието на трудов контингент ще зависи от миграцията на млади семейства.

В резултат на протичащите демографски процеси в общината могат да бъдат направени следните изводи:

- Продължава тенденцията за намаляване и застаряване на населението;
- Запазва се дисбалансът в териториалното разпределение на населението;
- Намалява абсолютният брой на живородените;
- Продължава тенденцията на отрицателен естествен прираст както за общинския център – гр. Враца, така и за територията на цялата община.

2.2 Безработица

По данни на Дирекция „Бюро по труда” – Враца, данните за безработните лица за анализирания период от 2021 до 2024 година са както следва:

Таблица 13. Данни за безработните лица на територията на община Враца за периода от 2021 до 2024 година (брой)

Показатели	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.
Регистрирани безработни лица	1354	1193	1176	1140
Регистрирани безработни лица до 29 години	183	175	150	121
Продължително безработни лица	169	101	114	145
Свободни работни места заявени за годината	118	168	143	151

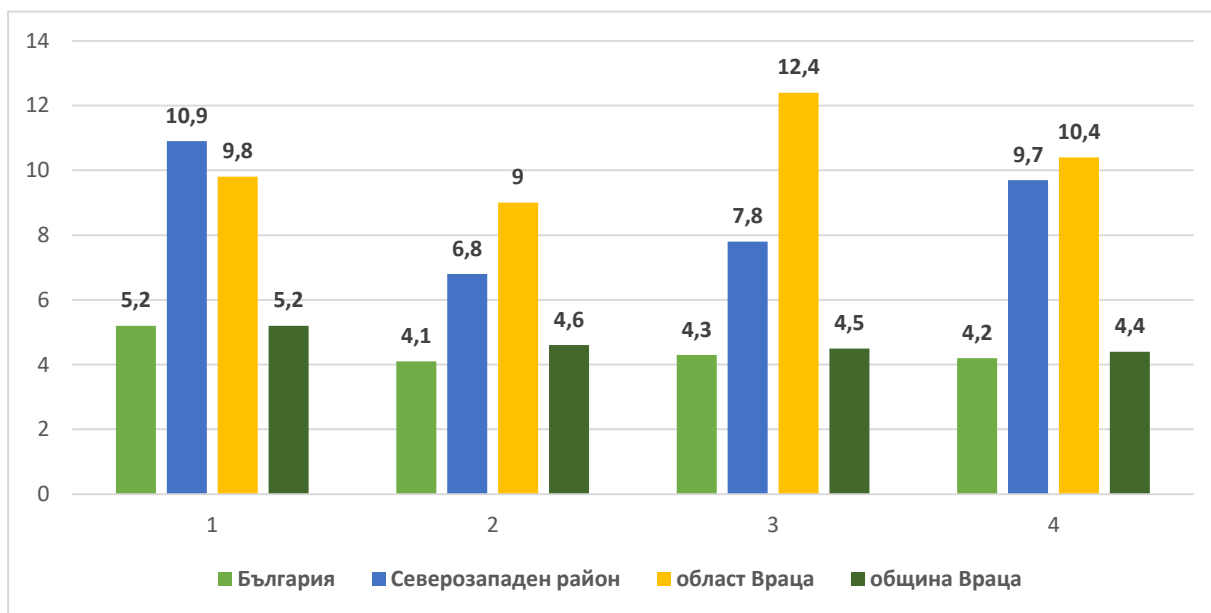
Източник на информация: Бюро по труда - Враца

Средногодишното равнище на безработица в община Враца в периода от 2021 г. до 2024 г. е както следва: 2021 г. – 5,18 %, 2022 г. - 4,56 %, 2023 г. – 4,50 % и 2024 г. – 4,36 %. Отбелязва се тенденция в намаляване на средногодишното равнище на безработица в общината, като през 2024 г. този показател е с 0,82 % по-нисък от равнището на безработица през 2021 г.

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

Фигура 5. Коефициент на безработицата за община Враца, област Враца, Северозападен район и България за периода 2021 г.-2024 г. (в %)

Източник на информация: Бюро по труда – Враца и НСИ

През периода равнището на безработицата в община Враца се доближава до средното за страната и е по-ниско от средното за Северозападен район и средното за област Враца.

Таблица 14. Коефициент на икономическа активност, заетост и безработица на лицата на възраст 15-64 навършени години (в %)

	Коефициент на икономическа активност			Коефициент на заетост			Коефициент на безработица		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
2021 година									
За страната	72,3	76,4	68,0	68,5	72,3	64,6	5,2	5,5	5,0
Северозападен район	67,4	71,7	62,9	60,0	63,1	56,7	11,0	11,9	9,9
Област Враца	65,3	71,7	59,3	58,8	64,1	53,3	10,0	9,9	10,1
2022 година									
За страната	73,7	77,4	70,0	70,6	74,0	67,2	4,2	4,4	4,0
Северозападен район	66,9	70,6	63,1	62,3	65,8	58,7	6,9	6,8	7,0
Област Враца	67,9	70,8	64,9	61,6	65,2	57,9	9,2	7,9	10,8
2023 година									
За страната	73,9	77,3	70,4	70,7	73,9	67,4	4,4	4,5	4,3
Северозападен район	67,1	69,8	64,4	61,7	64,0	59,3	8,0	8,2	7,8
Област Враца	65,7	67,7	63,5	57,3	59,5	54,9	12,8	12,2	13,5
2024 година									
За страната	74,0	77,6	70,4	70,7	73,9	67,4	4,2	4,5	4,0
Северозападен район	70,5	73,0	68,0	61,7	64,0	59,3	10,0	11,2	8,6
Област Враца	68,3	69,4	67,2	57,3	59,5	54,9	10,8	12,1	9,5

Източник на информация: НСИ

За 2024 г. коефициентът на заетост за **област Враца** е най-нисък за страната (57,3%) и най-нисък в Северозападния район (област Видин – 60,7%, област Ловеч – 63,7%, област Монтана – 57,5% и област Плевен – 66,5%).

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

2.3 Образование и образователна инфраструктура

Образователната степен и професионалната квалификация, наред с възрастовата структура на населението, са показателите, които определят потенциала за икономическото и социалното развитие на един регион. Нивото на общата образованост и степента на професионална подготовка и компетенции са еднакво определящи за качеството на човешките ресурси.

Образователната система в община Враца е с добре развита структура – 15 детски градини и 19 училища. В общинския център има и два филиала на висши учебни заведения – на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ и на Медицински университет София – филиал „Проф. Иван Митев“ - Враца.

В периода 2021-2024 г. в община Враца работят 15 детски градини с 16 филиала. В 10 от детските градини има и яслени групи.

15-те детски заведения са разположени в общинския център гр. Враца, като техни филиали има в 15 от общо 22-те села в общината, което говори за сравнително равномерно разпределение и добра обезпеченост с детски заведения на територията на цялата община. Делът на обхванатите деца в детските градини е висок – 92% (при 88% в страната).

Таблица 15. Брой на групите и децата в детските градини в община Враца в периода 2021/2022 уч. г. - 2024/2025 уч. г.

	Детски градини на територията на община Враца	Учебна 2021/2022 г.		Учебна 2022/2023 г.		Учебна 2023/2024 г.		Учебна 2024/2025 г.	
		групи	деца	групи	деца	групи	деца	групи	деца
1	ДГ „Знаме на мира“, гр. Враца	9	222	9	209	9	210	9	204
2	ДГ „Зора“, гр. Враца и филиал в с. Вировско	9	209	9	207	9	216	9	204
3	ДГ „Единство, творчество, красота“, гр. Враца и филиал в с. Тишевица	7	198	7	195	7	194	7	192
4	ДГ „Брезичка“, гр. Враца и филиал в с. Г. Пещене	7	168	7	171	7	174	7	178
5	ДГ „Славейче“, гр. Враца и филиали в с. Върбица и с. Костелево	7	170	7	167	7	162	7	170
6	ДГ „Звънче“, гр. Враца и филиал „Звездица“ в гр. Враца	7	174	7	179	7	162	7	150
7	ДГ „Слънце“, гр. Враца и филиал в кв. „Бистрец“	5	132	6	149	6	151	6	150
8	ДГ „Европейчета“, гр. Враца и филиал в с. Девене	5	152	6	154	6	157	6	148
9	ДГ „Радост“, гр. Враца и филиал „Люляк“, кв. Медковец	5	113	5	131	6	133	6	136
10	ДГ „Детски свят“, гр. Враца и филиал в с. Згориград	7	144	7	169	7	164	7	135
11	ДГ „Дъга“, гр. Враца и филиал в с. Баница	5	128	6	136	6	137	6	134
12	ДГ „Българче“, гр. Враца	6	143	5	132	5	120	5	123

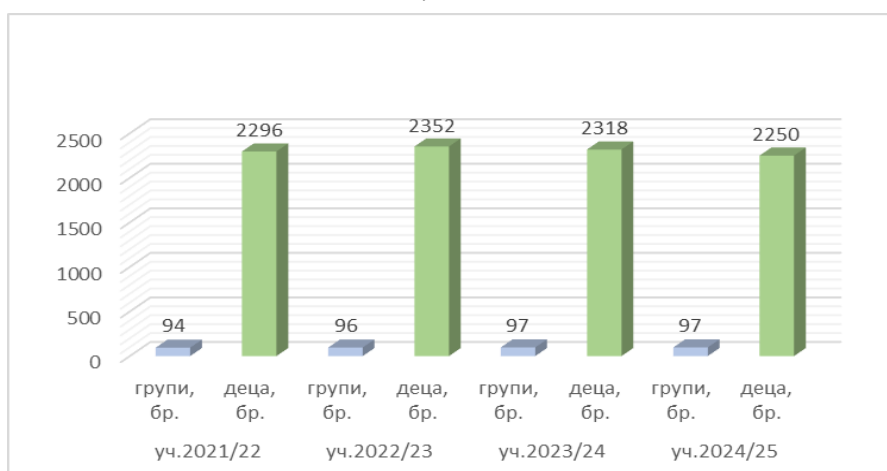

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

	и филиали в кв. „Кулата“ и с. Нефела								
13	ДГ „Вълшебница“, гр. Враца и филиал с. Бели извор	5	123	5	123	5	119	5	116
14	ДГ „Щастливо детство“, гр. Враца и филиал с. Три кладенци	5	118	5	115	5	113	5	110
15	ДГ „Детска вселена“, гр. Враца и филиал с. Чирен	5	201	5	115	5	106	5	100
	ОБЩО	94	2 395	96	2352	97	2318	97	2250

Източник на информация: НСИ и общинска администрация

Фигура 6. Брой на групите и децата в детските градини в община Враца 2021/22 уч. г. - 2024/25 уч. г.

Източник на информация: НСИ

Броят на децата в детските градини на територията на община Враца за периода 2021-2024 година бележи слабо намаление. През учебната 2022/2023 година броят им е най-висок – 2 352 деца, а през последната 2024/2025 учебна година броят намалява със 102 деца. В общината има 19 училища, в които учениците могат да получат основно и средно образование (общо, профилирано или професионално). Училищата в общината са: 3 начални училища, 2 основни училища и 3 обединени училища, 5 средни училища, 3 професионални гимназии, 2 профилирани гимназии (езикова и природо-математическа) и 1 спортно училище.

Таблица 16. Училища на територията на община Враца

	Училище	Вид	Място
1	НУ „Иван Вазов“, гр. Враца	начално, общинско	гр. Враца
2	НУ „Иванчо Младенов“	начално, общинско	гр. Враца
3	НУ „Св. Софроний Врачански“	начално, общинско	гр. Враца
4	ОУ „Васил Левски“	основно, общинско	гр. Враца
5	ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“	основно, общинско	гр. Враца
6	ОБУ „Св. Св. Кирил и Методий“	обединено, общинско	с. Девене
7	ОБУ „Св. Климент Охридски“	обединено, общинско	с. Тишевица
8	ОБУ „Христо Ботев“	обединено, общинско	с. Баница
9	СУ „Васил Левски“	средно, общинско	гр. Враца
10	СУ „Козма Тричков“	средно, общинско	гр. Враца

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

11	СУ „Никола Войводов“	средно, общинско	гр. Враца
12	СУ „Отец Паисий“	средно, общинско	гр. Враца
13	СУ „Христо Ботев“	средно, общинско	гр. Враца
14	ПЕГ „Йоан Екзарх“	профилирана гимназия, общинско	гр. Враца
15	ППМГ „Академик Иван Ценов“	Профилирана, общинско	гр. Враца
16	ПГ „Н. Й. Вапцаров“	професионална гимназия, държавно	гр. Враца
17	ПГ по търговия и ресторантьорство	професионална гимназия, общинско	гр. Враца
18	ПГ „Димитраки Хаджитошин“	професионална гимназия, общинско	гр. Враца
19	Спортно училище „Св. Климент Охридски“	спортно, общинско	гр. Враца

Източник на информация: НСИ

Таблица 17. Брой учаци се по класове за периода 2021/2022 уч. година – 2024/2025 уч. г.

Учебна година	1-4 клас	5-7 клас	8-12 клас	Общо
2021/2022	2 002	1 883	3 274	7 359
2022/2023	2 170	1 773	3 257	7 200
2023/2024	2 219	1 713	3 285	7 217
2024/2025	2 225	1 683	3 251	7 159

Източник на информация: НСИ

Таблица 18. Брой учаци се и брой паралелки за периода 2021/2022 уч. г.-2024/2025 уч. г.

Училища	уч.2021/22		уч.2022/23		уч.2023/24		уч.2024/25	
	паралелки	ученици	паралелки	ученици	паралелки	ученици	паралелки	ученици
НУ „Иван Вазов“	16	346	16	353	16	367	16	367
НУ „Иванчо Младенов“	14	325	14	306	14	308	15	317
НУ „Св. Софроний Врачански“	16	364	16	357	16	357	16	359
ОУ „Васил Левски“	14	270	14	260	14	255	13	250
ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“	9	126	10	137	10	130	10	130
ОБУ „Св. Св. Кирил и Методий“	6	130	6	131	6	131	6	118
ОБУ „Св. Климент Охридски“	10	124	10	123	10	121	10	113
ОБУ „Христо Ботев“	10	138	10	125	10	121	10	117
СУ „Васил Кънчов“	21	527	21	531	21	516	21	530
СУ „Козма Тричков“	14	368	14	363	14	365	14	365
СУ „Никола Войводов“	33	813	34	812	34	816	34	816
СУ „Отец Паисий“	12	281	12	279	12	276	12	275
СУ „Христо Ботев“	31	793	27	697	27	688	27	693
ПЕГ „Йоан Екзарх“	18	450	18	475	18	482	18	481
ППМГ „Академик Иван Ценов“	30	777	28	728	27	703	26	682
Спортно училище „Св. Климент Охридски“	8	183	8	183	8	181	8	180

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

Професионална техническа гимназия „Н. Й. Вапцаров”	19	448	20	494	20	488	20	471
Професионална гимназия по търговия и ресторантьорство	17	389	17	371	17	375	17	355
Професионална гимназия „Димитраки Хаджитошин”	10	196	12	234	14	241	14	270
ОБЩО	300	6865	299	6776	300	6740	299	6709

Източник на информация: НСИ и общинска администрация

През 2021 г. на територията на община Враца има четири иновативни училища: ОУ „Васил Левски”, гр. Враца, Професионална гимназия по търговия и ресторантьорство, гр. Враца, Професионална техническа гимназия „Н. Й. Вапцаров”, гр. Враца и СУ „Козма Тричков”, гр. Враца. През 2023 г. с Решение № 469 от 7 юли 2023 г. на МС за приемане на списък на иновативните училища в Република България към гореизброените се присъединява и Професионална гимназия по търговия и ресторантьорство „Димитраки Хаджитошин”.

Във Враца има два филиала на висши учебни заведения – на Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методий“ – филиал Враца и на Медицински университет София – филиал „проф. Иван Митов“ – Враца, в които се обучават между 900 и 1100 студенти. Двата филиала успяват да задържат част от младежите, които избират да продължат образованието си и да учат за педагози или за медицински персонал.

Таблица 19. Записани студенти в ОКС бакалавър и професионален бакалавър за периода 2021/2022 уч. г. – 2024/2025 уч. г. (брой)

ФИЛИАЛИ НА ВИСШИ УЧИЛИЩА	уч.2021/22	уч.2022/23	уч.2023/24	уч.2024/25
	студенти брой	студенти брой	студенти брой	студенти брой
Великотърновски университет (ВТУ) „Св. св. Кирил и Методий“- филиал Враца	588	584	456	600
Медицински университет „Проф. Иван Митов“- филиал Враца	402	433	434	459
ОБЩО	990	1017	890	1059

Източник на информация: общинска администрация

Филиалът на Великотърновския университет предлага обучение в следните специалности за придобиване на ОКС бакалавър:

- Предучилищна и начална училищна педагогика (за професия *детски/начален учител*);
- Предучилищна педагогика и английски език (за професия *детски учител/учител по чужд език в детска градина*);
- Начална училищна педагогика и английски език (за професия *начален учител и учител по чужд език в начална училищна възраст*);
- Начална училищна педагогика и специална педагогика (за професия *начален учител, ресурсен учител, специален педагог*);
- Социална педагогика (за професия *социален педагог*);

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

- Педагогика на обучението по български език и история (за професия *учител по български език, литература и история*);
- Педагогика на обучението по български език и география (за професия *учител по български език, литература и география*);
- Педагогика на обучението по история и философия (за професия *учител по история и философия*);
- Педагогика на обучението по български език и информационни технологии (за професия *учител по български език и информационни технологии*);
- Педагогика на обучението по история и информационни технологии (за професия *учител по история и информационни технологии*);
- Педагогика на обучението по география и информационни технологии (за професия *учител по география и информационни технологии*).

Филиалът на Медицинския университет София предлага обучение в следните специалности за придобиване на ОКС бакалавър:

- Медицинска сестра;
- Акушерка;
- Трудотерапия;
- Лекарски асистент.

Предлага се и обучение по специалността „Здравословно и диетично хранене” за придобиване на ОКС магистър.

2.4 Социални услуги и социална инфраструктура

Добрата система на социалните услуги е емблематична за Община Враца, като доказателство за това е увеличеният брой потребители за изследвания период.

На територията на общината се предоставят 24 социални услуги, като от тях 23 са делегирана държавна дейност, а една услуга се предоставя изцяло с общинско финансиране (Център за временно настаняване).

Община Враца е единствен доставчик на социални услуги на територията на общината.

Социалните услуги се предоставят в общинския център – гр. Враца, като потребителите са от различни населени места, както от община Враца, така и от съседни общини и области.

Потребители на социалните услуги за **резидентна грижа** са от различни райони в цялата страна. Броят на лицата от други общини, които ползват социални услуги на територията на община Враца, е приблизително 150.

На територията на община Враца, в унисон с Наредбата за условията и реда за предоставяне на социални услуги, са разкрити, функционират и се предоставят като държавно-делегираны дейности следните социални услуги:

Таблица 20. Предоставяни социални услуги на територията на община Враца

№	СОЦИАЛНА УСЛУГА	Максимален брой потребители	Брой обхванати потребители през 2024 г.
1.	Асистентска подкрепа	266	306
2.	Дневен център за деца и/или младежи с увреждания „Зорница“	60	66
3.	Дневен център за деца и/или пълнолетни лица с тежки множествени увреждания	30	26
4.	Дневен център за пълнолетни лица с увреждания	10	14

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

5.	Дом за стари хора „Зора“	50	66
6.	Защитено жилище за лица с психични разстройства	10	10
7.	Звено „Майка и бебе“	6	8
8.	Наблюдавано жилище	4	1
9.	Наблюдавано жилище	6	9
10.	Общностен център за деца и семейства	50	61
11.	Преходно жилище	8	7
12.	Преходно жилище за деца	8	9
13.	Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания № 1	14	14
14.	Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания № 2	14	14
15.	Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания № 3	14	14
16.	Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания	12	17
17.	Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с психични разстройства	15	16
18.	Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с умствена изостаналост	15	15
19.	Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с умствена изостаналост	15	16
20.	Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с физически увреждания	15	24
21.	Център за обществена подкрепа	50	152
22.	Център за обществена подкрепа със звено за спешен прием	100+4	81 +20
23.	Център за социална рехабилитация и интеграция	40	48

Източник: Общинска администрация Враца

На територията на общината функционира и **общинско предприятие „Социални дейности“**, което има за предмет на дейност предоставянето на социални и кетъринг услуги на физически и юридически лица на територията на община Враца.

Предприятието извършва услугата Домашен социален патронаж, като приготвя и доставя храна на възрастни хора, хора в неравностойно положение и самотни хора от гр. Враца и кварталите Бистрец, Кулата, селата Нефела, Згориград, Бели извор, Лиляче, Баница, Мраморен, Вировско, Власатица, Върбица, Тишевица, Чирен, Девене, Три кладенци, Оходен, Горно Пещене, Голямо Пещене, Лютаджик, Паволче, Челопек, Веслец, с капацитет около 350 потребители.

Освен това приготвя и предоставя диетична храна на жителите на община Враца в 2 стола на територията на града, приготвя храната по проект „Топъл обяд в община Враца“ за 180 потребители от гр. Враца и кварталите Бистрец и Кулата; приготвя и доставя храна на потребители от социалните услуги ДЦДМУ „Зорница“, ЦНСТДМУ № 1, ЦНСТДМУ № 2, ЦНСТДМУ № 3, Защитено жилище за лица с психични разстройства, Дневен център за пълнолетни лица с увреждания, Дом за стари хора „Зора“, Център за временно настаняване; ЦНСТПЛУИ – 2 бр.; ЦНСТПЛПР; ЦНСТПЛФУ.

На територията на община Враца са разкрити с решения на Общински съвет двадесет и девет клуба на пенсионера, един клуб на инвалида и клуб за рехабилитация и социално приобщаване на лица с увреждания на зрението.

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

2.5 Здравеопазване и здравна инфраструктура

По данни от Регистрите на лечебни и здравни заведения, предоставящи медицински и здравни услуги към 01.01.2025 г. на територията на община Враца функционира добре изградена здравна мрежа, която включва:

- Първична извънболнична медицинска помощ, предоставяна от:
 - Индивидуални практики за първична медицинска помощ – 91 бр.
 - Групови практики за първична медицинска помощ – 1 бр.
 - Индивидуални и групови практики за дентална медицина – 113 бр., от които 103 бр. индивидуални стоматологични практики, 10 бр. групови практики и 1 център за дентална медицина.
- Специализирана извънболнична медицинска помощ, предоставяна от:
 - Индивидуални практики – 137 бр.
 - Групови практики – 8 бр.
 - Медицински центрове – 22 бр.
 - Диагностично-консултативен център (ДКЦ) – 1 бр.
 - Самостоятелна медико-диагностична лаборатория – 8 бр.
 - Самостоятелна медико-техническа лаборатория – 11 бр.
- Болнична медицинска помощ, предоставяна от лечебни заведения с легла – 7 бр., в това число:
 - многопрофилни болници (МБАЛ „Христо Ботев” АД гр. Враца и „Първа частна МБАЛ Враца” ЕООД)
 - специализирани болници („Специализирана болница за активно лечение на пневмо-фтизиатрични заболявания-Враца” ЕООД и „Специализирана очна болница за активно лечение - Ралчовски” ЕООД) и
 - центрове за специализирано лечение (КОЦ ВРАЦА ЕООД, ЦКВЗ ВРАЦА ЕООД и ЦПЗ-ВРАЦА ЕООД)

От гореизброените лечебни заведения - търговски дружества със 100% общинско участие са:

1. „Диагностично-консултативен център -I- ВРАЦА” ЕООД
2. „СБАЛПФЗ - ВРАЦА” ЕООД
3. „Комплексен онкологичен център - Враца” ЕООД
4. „Център за психично здраве - Враца” ЕООД
5. „Център за кожно-венерически заболявания - Враца” ЕООД
6. „Медикотехническа лаборатория по зъбопротезиране - Враца” ЕООД

Функционира също и Център за спешна медицинска помощ гр. Враца (ЦСМП – гр. Враца) с общо седем филиала, с които обслужва населението в областта: гр. Враца, гр. Мездра, гр. Криводол, гр. Роман, гр. Бяла Слатина, гр. Оряхово, гр. Козлодуй. ЦСМП - гр. Враца взема участие в различни обучения за развитие уменията на медицинския си персонал, както и при възможност в международни проекти.

На територията на общината функционират 38 здравни кабинети в училищата и детските градини, които се обслужват от медицински специалисти с ОКС фелдшер и медицинска сестра.

Аптеките, регистрирани на територията на община Враца са общо 38 бр., от които 7 са болнични.

За жителите на населените места в община Враца е осигурено медицинско обслужване от

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

общопрактикуващи лекари, на които са предоставени оборудвани здравни кабинети, общинска собственост. Общината полага усилия за осигуряването на съвременна материално-техническа база, с добре оборудван сграден фонд, отговарящ на нормативните изисквания.

Осигуреността със здравни услуги на територията на общината е добра. Съществува дисбаланс по отношение на териториалното им разпределение и концентрация предимно в общинския център. Затруднен е достъпът до специализирана медицинска помощ на населението от по-малките и отдалечени населени места. Неравномерно е разпределението на практиките за първична извънболнична и дентална помощ. Същите са концентрирани в града. Усилията са насочени към подобряване състоянието на материално-техническата база.

2.6 Икономика и туризъм

Секторът на малките и средните предприятия на територията на община Враца е добре развит и генерира основната заетост в региона.

Икономиката на общината има предимно индустриален облик, което се дължи основно на формирания профил на гр. Враца. Местната индустрия е специализирана главно в машиностроенето, металообработването, текстилната промишленост, химическо производство, производство на мебели, строителни материали, дървообработване, строително-ремонтни дейности, заготовки и строително-монтажни работи, хранително-вкусова промишленост и др.

За разлика от общинския център, където най-добре представеният отрасъл е индустриалният, следван от сектора на услугите и аграрния сектор, с традиционно развити машиностроене, химическа промишленост, хранително-вкусова, дърводобивна и дървообработваща, строителната промишленост, за 22-те села основният поминък на населението е земеделието, при това със значително преобладаване на зърнопроизводството (модел, характерен за почти цяла Северна България).

По данни от ИСУН през периода 2021-2024 г. са **подписани договори** за финансиране от европейските фондове с 382 микро-, малки и средни предприятия на територията на община Враца на стойност над 62,5 млн. лева, от които БФП е над 36,8 млн. лева.

Най-голям брой са проектите финансирани от ОПИК 2014-2020 (86 договора на стойност близо 6 млн. лв.). Като стойност най-голям дял имат проектите, финансирани от ПРСР 2014-2020 г. (38 проекта на обща стойност от 25 млн. лева, от които над 13,4 млн. лева е размерът на БФП).

С финансиране от Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) са изпълнени 42 проекта на обща стойност близо 15 млн. лева, от които БФП е близо 8 млн. лева.

В периода 2021-2024 г. общо 382 микро-, малки и средни предприятия на територията на община Враца са **изпълнили проекти** по договори за финансиране на обща стойност на стойност над 40 млн. лева, от които БФП е близо 28 млн. лева. Като брой и сума най-голям дял имат договорите за финансиране от ОПИК 2014-2020 г. - 332 ДБФП на стойност над 28 млн. лева, от които БФП над 20 млн. лева, следвани от договорите с финансиране от НПВУ - 27 на обща стойност близо 8 млн. лева и БФП на стойност над 4 млн. лева. По ПРСР 2014-2020 г. са подписани 19 ДБФП на стойност близо 4 млн. лв., от които близо 3 млн. са БФП.

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

Таблица 21. Сключени договори за предоставяне на БФП на МСП на територията на община
Враца през периода 2021-2024 година

Процедура	Източник на финансиране	Договори за БФП (брой)	Обща стойност на проекта (лева)	Стойност на БФП (лева)
BG06RDNP001-4.008 Целеви прием за земеделски стопани в сектор „Животновъдство“ по подмярка 4.1. „Инвестиции в земеделските стопанства“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“	ПРСР 2014-2020	4	1838212,89	919106,46
BG06RDNP001-4.012 Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“	ПРСР 2014-2020	16	12179732,55	6089866,21
BG06RDNP001-4.014 - Целеви прием за проектни предложения с инвестиционна стойност до 300 000 евро по подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“	ПРСР 2014-2020	3	1035081,04	517540,52
BG06RDNP001-4.015 Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“	ПРСР 2014-2020	3	8462397,51	4231198,75
BG06RDNP001-6.007 - Процедура чрез подбор по подмярка 6.3 "Стартова помощ за развитието на малки стопанства" от мярка 6 "Развитие на стопанства и предприятия"	ПРСР 2014-2020	6	176022,00	176022,00
BG06RDNP001-6.011 Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“	ПРСР 2014-2020	1	48895,00	48895,00
BG06RDNP001-6.012 Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки стопанства“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“	ПРСР 2014-2020	4	117348,00	117348,00
BG06RDNP001-8.004 - Подмярка 8.3 „Предотвратяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития“	ПРСР 2014-2020	1	1396607,49	1396607,49
BG14MFOP001-5.021 - Мерки за предлагане на пазара - сектор "Аквакултури"	ПМДР 2014-2020	1	23697,31	23697,31
BG16RFOP002-2.073 - Подкрепа на микро- и малки предприятия за преодоляване на икономическите последствия от пандемията COVID-19	ОПИК 2014-2020	25	176605,79	176605,79
BG16RFOP002-2.077 - Подкрепа за средни предприятия за преодоляване на икономическите последствия от пандемията COVID-19	ОПИК 2014-2020	13	1805736,11	1805736,11

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

BG16RFOP002-2.083 - Ваучерна схема за предоставяне на услуги за информационни и комуникационни технологии	ОПИК 2014-2020	1	20000,00	20000,00
BG16RFOP002-2.089 - Подкрепа за малки предприятия с оборот над 500 000 лв. за преодоляване на икономическите последици от пандемията COVID-19	ОПИК 2014-2020	36	1800000,00	1800000,00
BG16RFOP002-6.002 - „Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност“	ОПИК 2014-2020	11	2000652,32	1000326,15
BG16RFPR001-1.003 - Внедряване на иновации в предприятията	ПКИП 2021-2027	14	10960397,25	5259124,13
BG-RRP-3.004 Технологична модернизация	НПВУ	12	6963409,29	3481704,63
BG-RRP-3.005 Решения в областта на информационните и комуникационни технологии и киберсигурността в малките и средните предприятия	НПВУ	12	220089,98	220089,98
BG-RRP-3.006 - Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията	НПВУ	5	966428,86	483214,43
BG-RRP-3.008 - Подкрепа за прехода към кръгова икономика в предприятията	НПВУ	4	3100500,00	1550250,00
BG-RRP-4.021 - Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите	НПВУ	3	904947,45	572858,17
BG-RRP-6.004 - Инвестиции в технологична и екологична модернизация	НПВУ	6	2815613,88	1407806,94
BG05SFOP001-2.025 - Повишаване на гражданското участие в процесите на изпълнение и мониторинг на политики и законодателство	ОПДУ 2014-2020	1	4458,56	4458,56
BG05SFPR002-1.004 - Адаптирана работна среда	ПРЧР 2021-2027	11	1669558,82	1668638,80
BG16RFPR002-1.002 - Финансиране на избрани от Европейската комисия Европейски цифрови иновационни хъбове, отличени с „Печат за високи постижения“	ПНИИДИТ 2021-2027	1	3864349,72	3864349,72
ОБЩО		194	62 550 741,82	36 835 445,15

Източник на информация: ИСУН 2020

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

*Таблица 22. **Приключили проекти** по договори за предоставяне на БФП на МСП на територията на община Враца в периода 2021-2024 година*

Процедура	Източник на финансиране	Договори за БФП (брой)	Обща стойност на проекта (лева)	Стойност на БФП (лева)
BG06RDNP001-4.008 Целеви прием за земеделски стопани в сектор „Животновъдство“ по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“	ПРСР 2014-2020	3	1726423,14	863211,58
BG06RDNP001-6.001 - Процедура чрез подбор по подмярка 6.1 "Стартова помощ за млади земеделски стопани" от мярка 6 "Развитие на стопанства и предприятия"	ПРСР 2014-2020	12	587740,00	587740,00
BG06RDNP001-6.011 Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“	ПРСР 2014-2020	1	48895,00	48895,00
BG06RDNP001-6.012 Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки стопанства“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“	ПРСР 2014-2020	2	58674,00	58674,00
BG06RDNP001-8.004 - Подмярка 8.3 „Предотвратяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития“	ПРСР 2014-2020	1	1396607,49	1396607,49
BG14MFOP001-5.021 - Мерки за предлагане на пазара - сектор "Аквакултури"	ПМДР 2014-2020	1	23697,31	23697,31
BG05SFOP001-2.025 - Повишаване на гражданското участие в процесите на изпълнение и мониторинг на политики и законодателство	ОПДУ 2014-2020	1	4458,56	4458,56
BG16RFOP002-1.002 - Подкрепа за разработване на иновации от стартиращи предприятия	ОПИК 2014-2020	1	89056,96	89056,96
BG16RFOP002-1.005 - Разработване на продуктови и производствени иновации	ОПИК 2014-2020	2	1266496,18	886547,33
BG16RFOP002-1.016 - „Развитие на иновационни клъстери“	ОПИК 2014-2020	1	1681559,55	1114551,40
BG16RFOP002-2.002 - „Развитие на управленския капацитет и растеж на МСП“	ОПИК 2014-2020	1	2448,00	1713,60
BG16RFOP002-2.024 - Насърчаване на предприемачеството	ОПИК 2014-2020	11	2134109,57	1707287,72
BG16RFOP002-2.040 - Подобряване на производствения капацитет в МСП	ОПИК 2014-2020	20	15231386,34	10031729,38

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

BG16RFOP002-2.073 - Подкрепа на микро и малки предприятия за преодоляване на икономическите последици от пандемията COVID-19	ОПИК 2014-2020	220	1661476,94	1661476,94
BG16RFOP002-2.077 - Подкрепа за средни предприятия за преодоляване на икономическите последици от пандемията COVID-19	ОПИК 2014-2020	13	1805736,11	1805736,11
BG16RFOP002-2.083 - Ваучерна схема за предоставяне на услуги за информационни и комуникационни технологии	ОПИК 2014-2020	13	249000,00	249000,00
BG16RFOP002-2.089 - Подкрепа за малки предприятия с оборот над 500 000 лв. за преодоляване на икономическите последици от пандемията COVID-19	ОПИК 2014-2020	36	1800000,00	1800000,00
BG16RFOP002-2.091 - Подкрепа за МСП, извършващи автобусни превози, за преодоляване на икономическите последици от пандемията COVID-19	ОПИК 2014-2020	1	303590,00	303590,00
BG16RFOP002-2.092 - Подкрепа на предприятия, регистрирани по Закона за туризма като туроператор или туристически агент, за преодоляване на икономическите последици от пандемията COVID-19	ОПИК 2014-2020	2	612,82	612,82
BG16RFOP002-6.002 „Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност“	ОПИК 2014-2020	11	2000652,32	1000326,15
BG05M9OP001-1.057 - УМЕНИЯ	ОПРЧР 2014-2020	1	77395,85	59668,85
BG05M9OP001-2.086 - Професионална интеграция на младежи от резидентни услуги и услуги в общността	ОПРЧР 2014-2020	1	107492,20	107492,20
BG-RRP-3.004 - Технологична модернизация	НПВУ	11	6871909,29	3435954,63
BG-RRP-3.005 Решения в областта на информационните и комуникационни технологии и киберсигурността в малките и средните предприятия	НПВУ	12	220089,98	220089,98
BG-RRP-3.006 - Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията	НПВУ	3	531006,00	265503,00
BG-RRP-3.008 - Подкрепа за прехода към кръгова икономика в предприятията	НПВУ	1	320190,00	160095,00
ОБЩО		382	40 200 703,61	27 883 716,01

Източник на информация: ИСУН 2020

Данните от ИСУН потвърждават, че бизнесът, опериращ на територията на община Враца, разполага с необходимия капацитет за изготвяне на проектни предложения и продължава да демонстрира висока активност при подготовката и реализацията на проекти.

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

През отчетния период се отбелязва увеличаване и подобряване на условията за развитие на **туристическия сектор** в община Враца. Това се обуславя от наличните възможности за упражняване на почти всички видове туризъм: пешеходен, познавателен, планински, приключенски и екотуризъм, религиозен, спелеология, алпинизъм, воден, селски и еко-туризъм. Приоритетен за региона е планинския и културен туризъм.

Туристическият потенциал на общината се оценява и измерва чрез динамиката на реализираните нощувки, броя на пренощуващите лица и изградената туристическа инфраструктура, включително и местата за настаняване.

Таблица 23. Справка за брой места за настаняване и леглова база с валидна категоризация на територията на Община Враца към 31.12.2024 г.

Категория на местата за настаняване	Тип на мястото за настаняване	Места за настаняване (брой)	Леглова база (брой)
Три (3) звезди	хотел	1	115
	мотел	1	60
	Семеен хотел	1	40
	Къща за гости	2	27
Две (2) звезди	хотел	3	150
	Семеен хотел	8	152
	Къща за гости	7	101
	хостел	1	25
	пансион	1	40
	Почивна станция	1	86
Една (1) звезда	Къща за гости	2	10
	Семеен хотел	1	12
	хотел	3	128
	Туристическа хижа	1	57
	Апартаменти за гости	21	60
	Стаи за гости	10	77
Общо		64	1140

Източник на информация: Национален туристически регистър

Към момента в гр. Враца има 52 места за настаняване, а в останалите населени места в общината те са общо 12 броя.

За анализирания период в община Враца се наблюдава нарастване броя на местата за настаняване, като през 2024 г. той е с 15 бр. (64) повече в сравнение с броя през 2021 г. (49) и незначително увеличаване на легловата база с 39 легла (2021 г. – 1041 легла; 2024 г. – 1140 легла).

Таблица 24. Справка за деклариран туристически данък за периода 2021-2024 г.

Година	Деклариран туристически данък (лева)	Промяна 2024 спрямо 2021 година (лева)
2021	14 707	„+” 13 048
2022	23 397	
2023	20 347	
2024	27 755	

Източник на информация: Общинска администрация

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

Таблица 25. Справка за реализирани нощувки за периода 2021-2024 г.

Година	Брой нощувки
2021	58 000
2022	79 000
2023	74 000
2024	105 139
Промяна 2024 спрямо 2021 година	„+” 47 139

Източник на информация: Общинска администрация

Близко два пъти се е увеличил броят на реализираните нощувки в общината през 2024 г. в сравнение с 2021 г. Декларираният туристически данък е с 13 048 лв. повече през 2024 г. в сравнение на този през 2021 г. Над 90 процента от реализираните нощувки са в град Враца и са основно от български граждани. През периода се отбелязва тенденция на увеличаване на броя на реализираните нощувки от чужди граждани. Независимо от тези резултати туристическия потенциал на региона остава все още недоразвит и недооценен.

2.7 Спорт и спортна инфраструктура

В периода 2021-2024 г. община Враца работи усилено за създаване на условия за масов спорт, подобряване на съществуващи, изграждане на нови места за спорт и насърчаване на физическата активност чрез реконструкция или изграждане на инфраструктура и оборудването ѝ за масов спорт, организиране и провеждане на спортни събития и подкрепа за развитие на спортните клубове.

В актуализирания ПИРО всички мероприятия за повишаване на спортните активности са обединени в **Приоритет 6 - Осигуряване на условия за достъп до качествени публични услуги и квалифицирана подкрепа в общността.**

На територията на общината развиват дейността си 43 спортни клуба в разнообразни направления: футбол, борба, спортна стрелба, волейбол, баскетбол, плуване, таеквондо, джудо, карате и кикбокс, тенис на корт, тенис на маса, лека атлетика, водна топка, воден слалом, културизъм, автомобилни спортове, спортни танци, художествена гимнастика, шахмат, екстремни спортове, делтапланеризъм, спелеология, пещерно дело, алпинизъм, ориентиране, колоездене.

Спортната инфраструктура и съоръжения включват футболен стадион („Христо Ботев”), плувни басейни (закрит и открит), картинг писта и писта за автомоделизъм, спортни зали, стрелбища, тенис комплекс и ски писти в местността „Пършевица”. В гр. Враца има и спортно училище. В района на Вратцата се намира внушителният и красив скален масив - един от най-популярните обекти за алпинистите в страната ни - място за провеждане на национални и международни състезания по алпинизъм. На връх Околчица има изградени две рампи за делта и парапланеристи.

Община Враца продължава да подкрепя и стимулира развитието на различните спортни клубове. За периода 2021-2024 г. тя е инвестира ежегодно собствени средства в клубовете в размер на около 150 000 лв. годишно, като през 2021 г. е приет нормативен документ, осигуряващ безвъзмездното отдаване на спортни бази, общинска собственост, на спортните клубове.

Освен за спортните клубове, общината със собствени средства организира ежегодното провеждане на ученически игри, на спортно-туристически прояви и други спортни дейности. Всяка година се провеждат над десет значими спортни прояви с регионално и национално значение, които също се финансират от бюджета на община Враца.

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

Съществен напредък за анализирания период може да се отчете в подобряване състоянието на спортната инфраструктура – както за професионален и масов спорт, така и за училищен спорт.

По-значимите изпълнени инвестиции в спортна инфраструктура за периода са:

- Енергийно обновяване на спортна сграда „Покрит тенис корт” - Враца
- Внедряване на мерки за енергийна ефективност на покрит плувен басейн – Враца
- Ремонт и обновяване на детски плувен басейн
- Нов малък физкултурен салон на ОУ „Васил Левски”, гр. Враца
- Основен ремонт на физкултурен салон в Професионална езикова гимназия „Йоан Екзарх”
- Нови и основен ремонт на спортни площадки в училищата: Професионална техническа гимназия „Н. Й. Вапцаров”, Професионална езикова гимназия „Йоан Екзарх”, ПГ „Димитраки Хаджитошин”, ОБУ „Св.св.Кирил и Методий” - с. Девене, ОБУ „Св. Климент Охридски” - с. Тишевица
- Нова отоплителната инсталация на спортна зала „Вестител”
- Ремонтни дейности на картинг писта.

2.8 Култура и културна инфраструктура

Културните институции в община Враца са Драматично-куклен театър, Регионална библиотека „Христо Ботев”, Държавната филхармония, Регионален исторически музей с художествена галерия, 21 читалища на територията на Общината, Мемориален комплекс „Ботев път”, 24 църкви и параклиси, множество творчески съюзи, частни културни сдружения и формации, над 82 колектива за любителско творчество, клубове и школи.

Читалище „Развитие – 1869”, гр. Враца, основано преди 135 години, е най-старият културен институт в града.

Община Враца предлага всяка година богат културен календар. В него влизат както традиционни културни събития, така и актуални празници, юбилеи, фестивали и обхващат значителен брой участници – професионални творчески състави, самодейни групи към читалища, неправителствени организации и ученически състави и групи.

За изследвания период от 2021 да 2024 година броят на провежданите културни събития в общината нараства от 120 до над 180.

Културният календар на община Враца включва емблематични изяви, като:

- Честване на Ботевите дни, които се провеждат в периода 27 май -2 юни
- Международен фолклорен фестивал „Врачанска пролет”
- Национален фестивал на малките театрални форми, който се провежда от Драматично-куклен театър Враца с финансовата и логистична подкрепа на община Враца;
- Международен младежки музикален форум, провеждан от Симфониета Враца;
- Национален фолклорен събор „Леденика”;
- Младежки музикален форум и форум на младия слушател;
- Международен младежки театрален фестивал “ВРЕМЕ” и др.

В периода са осъществени следните по-значими подобрения в културната инфраструктура:

- Достъпна архитектурна среда за хора с увреждания до културен обект - Регионална библиотека в град Враца
- Основен ремонт на зала „Тракийски съкровища” в РИМ – Враца
- Реновиране на две изложбени зали в РИМ-Враца

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

-
- Внедряване на мерки за енергийна ефективност в Регионална библиотека „Христо Ботев” - Враца
 - Внедряване на мерки за енергийна ефективност в Младежки дом - гр. Враца

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

**3.ОЦЕНКА НА ПЪРВОНАЧАЛНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА
ПИРО НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021-2024 ГОДИНА**

Таблица 26. Стратегическа рамка на ПИРО на община Враца за периода 2021-2027 г. (съгласно актуализиран ПИРО)

Стратегическа цел 1:		
Ускоряване на икономическото развитие чрез оползотворяване на наличните стратегически предимства и ресурси на територията за развитието ѝ като интегрирана система		
Приоритет 1 Създаване на устойчива екосистема на туристическото предлагане	Мярка 1.1	Подкрепа за развитие на туристическия потенциал
	Мярка 1.2	Опазване и устойчиво оползотворяване на местното природно наследство, природни ресурси, местообитания и биоразнообразие
	Мярка 1.3	Оползотворяване и устойчиво опазване на местното културно наследство, историческата среда и културното многообразие
	Мярка 1.4	Диверсифициране на местни туристически продукти и услуги
Приоритет 2 Ускоряване растежа на местната икономика	Мярка 2.1	Подобряване на условията за бизнес развитие и инфраструктурата за насърчаване на икономическата активност и привличането на инвестиции
	Мярка 2.2	Подобряване на инвестиционния климат, бизнес средата и предприемаческата екосистема за иновации и икономически растеж
	Мярка 2.3	Трансформация на икономиката към енергоефективна, ниско въглеродна и кръгова икономика
	Мярка 2.4	Повишаване на заетостта и ефективността на пазара на труда
Приоритет 3 Подобряване на териториалната свързаност, мобилност и достъпност	Мярка 3.1.	Подобряване на достъпността и управление на градската мобилност
	Мярка 3.2	Подобряване на свързаността на общината и създаване на функционални връзки
Стратегическа цел 2:		
Повишаване качеството на живот за съхраняване на човешките ресурси чрез подобряване състоянието на околната среда, на административния капацитет и равен достъп до публични услуги		
Приоритет 4 Съхраняване на околната среда и адаптиране и смекчаване изменението на климата	Мярка 4.1	Подобряване качеството на въздуха, зелена градска инфраструктура и сигурност в обществени пространства
	Мярка 4.2	Въвеждане на мерки за енергийна ефективност за смекчаване изменението на климата
	Мярка 4.3	Устойчиво управление на отпадъците
	Мярка 4.4	Превенция и преодоляване на последствията от бедствия и кризи
	Мярка 4.5	ВиК инфраструктура
Приоритет 5 Добро управление и партньорства със заинтересованите страни	Мярка 5.1	Дигитализация и повишаване капацитета на общината за устойчиво, модерно и електронно административно обслужване
	Мярка 5.2	Реализиране на партньорски проекти
Приоритет 6 Осигуряване на условия за достъп до	Мярка 6.1	Равен достъп до качествено образование и обучение
	Мярка 6.2	Развитие на спортната инфраструктура за предоставяне на съвременни и качествени услуги в сферата на спорта и физическата активност

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

качествени публични услуги и квалифицирана подкрепа в общността	Мярка 6.3	Развитие и на социалната инфраструктура и предоставяне на интегрирани здравно – социални и социални услуги в общността за уязвими групи, възрастни хора, хора с увреждания или деца
	Мярка 6.4	Подобряване на здравната система в общината и увеличаване на достъпа на населението до качествено и навременно здравно обслужване
	Мярка 6.5	Подобряване състоянието на културната инфраструктура

Оценката на първоначалните резултати се основава на:

- списъка с проекти в ПИРО на община Враца, разработен и попълнен за целите на Междинната оценка;
- отчетите за изпълнението на Годишните доклади за наблюдение изпълнението през 2021, 2022, 2023 и 2024 г. на ПИРО за периода 2021-2027 год.;
- отчети за изпълнението на Инвестиционната програма (отчитане на капиталовите разходи) за 2021, 2022, 2023 и 2024 г.;
- обобщение на проекти и инвестиции с принос към изпълнението на ПИРО.

Основните източници на информация са допълнени с по-детайлно проучване на единични проекти с оглед точно определяне на тяхното съответствие с приоритетите и мерките в ПИРО.

Основно място при оценката заемат изпълнените и успешно приключили проекти. Част от проектите са в процес на изпълнение, но резултати по тях са налице. Взет е предвид и напредъкът, постигнат от проектите в процес на изпълнение, финансирани по програми за периода 2021-2027 г., както и проекти, стартирали с финансиране по Националния план за възстановяване и устойчивост. Последните две категории са свързани с бъдеща или потенциална реализация, които съответстват на мерките от приоритетите на ПИРО. Независимо, че за разработените проектни предложения в процес на оценка няма сигурност за резултата, към момента на изготвяне на настоящата Междинна оценка, те са разгледани като неразделна част от предприетите действия от общинската администрация за развитие на общината и реализиране на средносрочния планов документ.

При извършване на оценката са идентифицирани проекти и дейности, които допринасят за изпълнение на отделна мярка и за които е изразходван публичен ресурс. Те са съотнесени към релевантна мярка от ПИРО в зависимост от тематичното им направление. Степента на изпълнението е оценена на база напредъка по съответните групи проекти.

В периода от 2021 г. до 2024 г. община Враца е **приключила изпълнението** на **54 проекта** с европейско и/или национално финансиране на обща стойност **185 859 643,72 лева**, както следва:

- по ОПРР 2014-2020 г. са изпълнени 5 проекта на стойност 10 101 356,46 лв.;
- по ОПРЧР 2014-2020 г. са приключили изпълнението си 10 проекта на обща стойност 10 829 246,03 лв.;
- по ОПНОИР 2014-2020 г. е изпълнен 1 проект на стойност 206 721,16 лв.;
- с финансиране от INTERREG България-Сърбия 2014-2020 е приключил изпълнението си 1 проект на стойност 273 408,49 лева;
- с финансиране от Програма за транснационално сътрудничество „Дунав 2014-2020“ е изпълнен 1 проект на стойност 156 466 лева;
- с финансиране от INTERREG V-A Румъния-България 2014-2020 е приключил изпълнението си 1 проект на стойност 5 889 905 лева;
- по ОПОС 2014-2020 г. са изпълнени 4 проекта на обща стойност 146 576 036,60 лева

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

- по ОПДУ 2014-2020 г. са приключили изпълнението си 2 проекта на обща стойност 604 531,14 лева;
- с финансиране от ФМ на ЕИП и Норвежкия механизъм са изпълнени 5 проекта на обща стойност 5 979 640 лева;
- по Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане е приключил изпълнението си 1 проект на стойност 260 137,46 лева;
- по ПРЧР 2021-2027 е приключил изпълнението си 1 проект на стойност 280 457,08 лева
- по програма РОМАКТ е приключил един проект на стойност 9 312,01 лева.

В допълнение през разглеждания период 2021-2024 г. община Враца е изпълнила други 14 проекти с финансиране от различни национални програми и източници:

- Агенция за хора с увреждания,
- ПУДООС,
- Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане към МС на Република България,
- Регионална програма за заетост,
- Фонд „Социална закрила”,
- „Красива България”,
- ЦОИДУЕМ, НДЕФ
- Национални програми на МОН.

В периода 2021-2024 година община Враца е **сключила 39 договора** за финансиране на проекти на обща стойност **75 122 618,90 лева**.

Към 31.12.2024 г. **проектите в процес на изпълнение** са **24 броя** на обща стойност **73 280 094 лв.**

*Таблица 27. **Приключили изпълнението** си проекти, финансирани от Структурните и Кохезионния фондове и Национални програми в периода от 2021 г. до 2024 г.*

№	Наименование на проекта	Източник на финансиране	Обща стойност на проекта	БФП	Собствен принос
1	BG16RFOP001-9.001-0002-C01 „Укрепване капацитета на болничната мрежа за реакция при кризи (Тубдиспансер)”	ОПРР 2014-2020	104 710,00	104 710,00	0,00
2	BG16RFOP001-5.002-0005 „Нови възможности за възрастни и хора с увреждания в община Враца”	ОПРР 2014-2020	2 234 995,89	1 763 454,55	471 541,34
3	BG16RFOP001-8.001-0014 „Финансов план на Община Враца”	ОПРР 2014-2020	125 009,00	125 009,00	0,00
4	BG16RFOP001-8.006-0012 „Подкрепа за Община Враца за ефективно и ефикасно изпълнение на ПРР 2021-2027”	ОПРР 2014-2020	178 751,00	178 751,00	0,00
5	BG16RFOP001-1.019-0001 „Реконструкция, ремонт и внедряване на мерки за енергийна ефективност на образователни институции”	ОПРР 2014-2020	7 457 890,57	6 264 836,82	1 193 053,75

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

6	BG05M9OP001-2.019-0016 „Комплекс за интегрирани социални услуги за деца и младежи в община Враца”	ОПРЧР 2014-2020	2 144 375,00	2 144 375,00	0,00
7	BG05M9OP001-6.002-0113 „Патронажна грижа + в община Враца“	ОПРЧР 2014-2020	731 264,00	731 264,00	0,00
8	BG05M9OP001-2.090-0016 „Комплекс за възрастни и хора с увреждания в община Враца”	ОПРЧР 2014-2020	1 082 000,00	1 082 000,00	0,00
9	BG05M9OP001-2.103-0072 „Осигуряване на патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания в община Враца”	ОПРЧР 2014-2020	193 729,71	193 729,71	0,00
10	BG05M9OP001-2.101-0031 „Осигуряване на патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания в община Враца“	ОПРЧР 2014-2020	631 230,00	631 230,00	0,00
11	BG05M9OP001-2.004-0058 „СТИМУЛ за ранно детско развитие”	ОПРЧР 2014-2020	1 650 215,00	1 650 215,00	0,00
12	BG05M9OP001-6.004-0092 „Патронажна грижа + в община Враца”	ОПРЧР 2014-2020	248 311,00	248 311,00	0,00
13	BG05M9OP001-2.062-0001 „Социално включване на лицата с психични разстройства и с интелектуални затруднения”	ОПРЧР 2014-2020	999 999,00	999 999,00	0,00
14	BG05M9OP001-2.056-0019 „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи от община Враца”	ОПРЧР 2014-2020	189 363,32	189 363,32	0,00
15	BG03-ПС01-47 „Приеми ме”	ОПРЧР 2014-2020	2 958 759,00	2 958 759,00	0,00
16	BG05M9OP001-2.056-0019-2014BG05M2OP001 „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи от община Враца”	ОПНОИР 2014-2020	206 721,16	206 721,16	0,00
17	BG05SFOP001-4.004-0019 „Осигуряване функционирането на ОИЦ — Враца през периода 2019-2021”	ОПДУ 2014-2020	357 895,14	357 895,14	0,00
18	BG05SFOP001-4.007-0026 „Осигуряване на функционирането на Областен информационен център - Враца през периода 2022 - 2023 г.”	ОПДУ 2014-2020	246 636,00	246 636,00	0,00

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

19	BG05SFPR002-2.003-0039 „СТИМУЛ - Бъдеще за децата"	ПРЧР 2021-2027	280 457,08	280 457,08	0,00
20	BG16M1OP002-1.005-0005 „Интегриран проект за воден цикъл на град Враца - II-ра фаза"	ОПОС 2014-2020	114 506 125,63	78 246 103,33	36 260 022,30
21	BG16M1OP002-2.005-0020 „Изграждане на инсталация за компостиране на разделно събрани зелени отпадъци – регион Враца"	ОПОС 2014-2020	5 783 872,87	4 358 438,93	1 425 433,94
22	BG16M1OP002-5.004-0001 „Модернизиране на градския транспорт в община Враца"	ОПОС 2014-2020	25 894 916,12	25 178 638,06	716 278,06
23	BG16M1OP002-2.009-0040-C01 „Екологични и рециклиращи администрации"	ОПОС 2014-2020	391 122,00	391 122,00	0,00
24	BG05FMOP001-5.001-0148 „3- 1 - Топъл обяд в условия на пандемията от COVID-19 в община Враца"	ОП за храни и/или основно материално подпомагане 2014- 2020	260 137,46	260 137,46	0,00
25	BGENERGY-2.001-0075 „Модернизация на уличното осветление в община Враца"	ФМ на ЕИП - BGENERGY 2014- 2021 Възобновяема енергия, енергийна ефективност, енергийна сигурност	1 125 217,00	1 125 217,00	0,00
26	BGENERGY-2.002-0039 „Образователни институции с отговорност към околната среда"	ФМ на ЕИП - BGENERGY 2014- 2021 Възобновяема енергия, енергийна ефективност, енергийна сигурност	2 333 838,00	2 333 838,00	0,00
27	BGCULTURE-1.001-0031 „Младежки дом - атрактивно културно средище"	ФМ на ЕИП - BGCULTURE 2014-2021 Културно предприемачество, наследство и сътрудничество	780 060,00	780 060,00	0,00
28	BGLD-1.003-004 „Младежки център Враца - фактор за развитие на Северозапада"	Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство (Ф29на ЕИП), Програмен оператор МОН 2014-2021	1 737 474,00	1 587 474,00	150 000,00

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

29	РА14-Р2-2.2-РД-6 „Съживяване на селата чрез творчески дейности” Община Враца е партньор по проекта	Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство (ФМ на ЕИП) „Културно предприемачество, наследство и сътрудничество“ 2014-2021	3 051,00	3 051,00	0,00
30	РД-02-29-59/14.04.2020 „QuesTour - Валоризация и капитализация на неизследваните културни и исторически ресурси в трансграничния регион на България и Сърбия”	ИНТЕРРЕГ България-Сърбия 2014-2020	273 408,49	273 408,49	0,00
31	'CITIES4CSR (Ref: 5613) – „Всеобхватни градски стратегии за насърчаване и стимулиране на корпоративната отговорност – CITIES4CSR” – Фаза 1 и 2	УРБАКТ 2014-2020	120 940,92	120 940,92	0,00
32	DTP3-340-1.1 „RESTART _4Dunabe”	Програма за транснационално сътрудничество „Дунав“ 2014-2020	156 466,00	156 466,00	0,00
33	DJ-VR: R.A.E.S „Координирани и ефективни реакции на властите при извънредни ситуации в региона Долж-Враца”	ИНТЕРРЕГ V-A Румъния-България 2014-2020	5 889 905,00	5 772 048,00	117 857,00
34	„Подкрепа за маргинализирани групи на територията на Община Враца в условия на COVID-19”	Програма РОМАКТ	9 312,01	9 312,01	0,00
35	РД50-46/15.03.2023 г. „Подготвителни дейности за създаване на МИГ Борован-Враца-Вършец по мярка 19 ВОМР - Община Враца е партньор по проекта	ПРСР 2014-2020	58 663,00	58 663,00	0,00
36	5-НПЗХУ/2 „Приспособяване на четири работни места на лица с трайно намалена работоспособност в общинска администрация”	Агенция за хора с увреждания	18 041,00	18 041,00	0,00
37	НПЗХУ/2 от 21.10.2021 г. „Приспособяване на три работни места в община Враца – реализация на лица с трайно намалена работоспособност при административното обслужване на граждани”	Агенция за хора с увреждания	10 380,00	10 380,00	0,00
38	8-ДС/08.06.2022 г. „Достъпна архитектурна среда за хора с увреждания до културен обект - Регионална библиотека в град Враца”	Агенция за хора с увреждания	99 048,00	50 000,00	49 048,00

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

39	№14000/02.04.2021 г. „Община Враца – Условия за креативен отдиш. Национална кампания чиста околна среда – 2021г.”	ПУДООС	9 989,27	9 989,27	0,00
40	№14158/07.04.2021 г. „Изграждане на Детска площадка – Кметство Чирен”	ПУДООС	9 910,70	9 910,70	0,00
41	№13833/25.03.2021 г. „Екологичен кът за спорт – Кметство Вировско”	ПУДООС	7 300,00	7 300,00	0,00
42	№13874/29.03.2021 г. „Възстановяване на зона за отдиш с лятно кино в с. Мраморен”	ПУДООС	9 999,46	9 999,46	0,00
43	РД-02-30-62/19.12.2019 г. „Укрепване на свлачище с рег.№ VRC10.12259.01 над ул. „Черни Дрин“ гр. Враца (под водоем Среченска бара)”	МРРБ	718 405,20	718 405,20	0,00
44	Финансиране за възстановителни работи по отношение ликвидирането на последици от стихийни бедствия в с. Лиляче – община Враца	Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет на Република България	120 365,00	120 365,00	0,00
45	Финансиране за възстановителни работи за укрепване и корекция на р. Лиляшка – с. Лиляче, за подобряване проводимостта при средни и високи води – община Враца	Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет на Република България	127 594,00	127 594,00	0,00
46	РД-01-120/29.04.2022 г. на министъра на труда и социалната политика	Регионална програма за заетост	481 724,00	474 424,00	7300,00
47	РД04-85/07.02.2023 г. „Закупуване на нов лекотоварен автомобил за доставка на топъл обяд в община Враца”	Фонд „Социална закрила“	42 460,00	35 967,87	6 492,13
48	РД-04-23/15.05.2024 г. „Подобряване на материалната база на Домашен социален патронаж Враца”	Фонд „Социална закрила”	92 708,64	71 385,64	21 323,00
49	РД-17-21 от 27.03.2023 г. „Благоустрояване на дворното пространство на Детска градина „Брезичка”	„Красива България” Кампания 2023 г.	395 660,00	126 611,00	269 049,00

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

50	РД-17-10/30.04.2024 г. „Благоустрояване на дворно пространство на ДГ „Брезичка” - II етап	„Красива България” Кампания 2023 г.	379 710,00	132 898,00	246 812,00
51	НПОД-БС33.5-006/25.08.2023 г. „Превенция на вторичната сегрегация в гр. Враца”	ЦОИДУЕМ	79 988,00	71 615,00	8 373,00
52	034МР „Екологично заредени”	НДЕФ	80 000,00	50 000,00	30 000,00
53	Изграждане на нова спортна площадка в Профилирана езикова гимназия „ЙОАН ЕКЗАРХ”	Програма на МОН	89 592,00	89 592,00	0,00
54	Пристройка на училищен корпус към основна сграда на ППМГ „Акад. Иван Ценов”, гр. Враца	Програма на МОН	1 771 600,00	1 771 600,00	0,00
ОБЩО			185 859 643,72	145 657 318,20	41 259 946,52

Източник на информация: ИСУН 2020, общинска администрация

Таблица 28. Одобрени за финансиране и стартирали изпълнението си проекти в периода 2021 г. - 2024 г.

№	Наименование на проекта	Източник на финансиране	Обща стойност на проекта	БФП	Собствен принос
1	BG-RRP-4.020-0182 „Внедряване на мерки за енергийна ефективност в Регионална библиотека „Христо Ботев” - Враца“	НПВУ	2 494 931,20	2 361 731,20	133 200,00
2	BG-RRP-8.013-0006 „Мобилност и зелен транспорт в общините Враца и Монтана”	НПВУ	6 409 939,71	4 813 361,74	1 596 577,97
3	BG-RRP-11.010-0007 „Модернизация на социалната инфраструктура в Дом за стари хора „Зора”, град Враца	НПВУ	3 647 879,96	3 647 879,96	0,00
4	BG-RRP-4.023-2579 „Енергийно обновяване на жилищния сграден фонд в община Враца, етап 1 – обект „Дъбника” № 41”	НПВУ	2 333 930,76	2 333 930,76	0,00

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

5	BG-RRP-4.020-0184 „Внедряване на мерки за енергийна ефективност за обект „Младежки дом - гр. Враца”	НПВУ	1 874 505,59	1 690 905,59	183 600,00
6	BG-RRP-4.020-0186 „Енергийно обновяване на Спортна сграда „Покрит тенис корт”	НПВУ	1 421 888,53	1 367 888,53	54 000,00
7	BG-RRP-1.007-0007 „Реконструкция и внедряване на мерки за енергийна ефективност за сградата на ДГ „Единство, творчество, красота”	НПВУ	1 964 834,91	1 964 834,91	0,00
8	BG-RRP-4.023-2262 „Енергийно обновяване на жилищния сграден фонд в община Враца, етап 1 – обект „Сениче” № 68”	НПВУ	1 846 107,65	1 846 107,65	0,00
9	BG-RRP-1.011-0026 „Основен ремонт и внедряване на мерки за енергийна ефективност в сградата на „Средношколско общежитие” град Враца”	НПВУ	5 304 605,46	5 304 605,46	0,00
10	BG-RRP-4.020-0183 „Внедряване на мерки за енергийна ефективност на Покрит плувен басейн”	НПВУ	2 249 797,30	1 999 957,30	249 840,00
11	BG-RRP-4.023-2153 „Енергийно обновяване на жилищния сграден фонд в община Враца, етап 1 – обект „Дъбника“ № 140”	НПВУ	1 823 005,01	1 823 005,01	0,00
12	BG05SFPR003-1.001-0123 „Топъл обяд в община Враца”	Програма „Храни и основно материално подпомагане” 2021-2027	520 777,54	520 777,54	0,00
13	BG05SFPR002-2.003-0039 „СТИМУЛ - Бъдеще за децата”	ПРЧР 2021-2027	280 457,08	280 457,08	0,00
14	BG05SFPR002-2.001-0008 „Грижа в дома в община Враца”	ПРЧР 2021-2027	4 336 099,21	4 336 099,21	0,00
15	BG05SFPR002-2.002-0116 „Укрепване на общинския капацитет в община Враца”	ПРЧР 2021-2027	340 202,00	340 202,00	0,00

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

16	BG16FFPR002-2.002-0011 „Рекултивация на клетка 1.1. и клетка 1.2. на Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Враца и Мездра”	ПОС 2021-2027	2 499 939,25	2 499 939,25	0,00
17	BG16FFPR002-5.001-0012 „Зелена Враца – мисията е възможна!”	ПОС 2021-2027	24 074 757,44	24 074 757,44	0,00
18	BGENERGY-2.001-0075 „Модернизация на уличното осветление в община Враца”	ФМ на ЕИП - BGENERGY Възобновяема енергия, енергийна ефективност, енергийна сигурност	1 053 317,07	1 053 317,07	0,00
19	BGENERGY-2.002-0039 „Образователни институции с отговорност към околната среда”	ФМ на ЕИП - BGENERGY Възобновяема енергия, енергийна ефективност, енергийна сигурност	2 333 837,50	2 333 837,50	0,00
20	BGCULTURE-1.001-0031 „Младежки дом - атрактивно културно средище”	ФМ на ЕИП - BGCULTURE Културно предприемачество, наследство и сътрудничество	780 060,25	780 060,25	0,00
21	BG05M9OP001-2.090-0016 „Комплекс за възрастни и хора с увреждания в община Враца”	ОПРЧР 2014-2020	1 082 000,00	1 082 000,00	0,00
22	BG05M9OP001-2.056-0019 „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи от община Враца”	ОПРЧР 2014-2020 ОПНОИР 2014-2020	506 700,09	506 700,09	0,00
23	BG05M9OP001-6.004-0092 „Патронажна грижа + в община Враца”	ОПРЧР 2014-2020	190 564,30	190 564,30	0,00
24	BG05M9OP001-6.002-0113 „Патронажна грижа + в община Враца”	ОПРЧР 2014-2020	331814,21	331814,21	0,00
25	BG05FMOP001-5.001-0148 „3-1 - Топъл обяд в условия на пандемията от COVID-19 в община Враца”	ОП за храни и/или основно материално подпомагане 2014-2020	260 137,46	260 137,46	0,00

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

26	BG16RFOP001-8.006-0012 „Подкрепа за община Враца за ефективно и ефикасно изпълнение на ПРР 2021-2027”	ОПРР 2014-2020	177 893,40	177 893,40	0,00
27	BG05SFOP001-4.007-0026 „Осигуряване на функционирането на Областен информационен център - Враца през периода 2022 - 2023 г.”	ОПДУ 2014-2020	246 636,00	246 636,00	0,00
28	BG16RFTA001-1.006-0008 „Осигуряване на ефективно функциониране на Областен информационен център - Враца през периода 2024-2029 г.”	Програма „Техническа помощ” 2021-2027	862595,00	862595,00	0,00
29	202473 - BiodiverCity- Измерване на градското биоразнообразие и отчитане на свързани с екосистемите услуги за проверка, проектиране и мащабиране на базирани на природата решения	URBACT IV 2021-2027	122 866,00	116 723,00	6 143,00
30	101104240 - Just streets - Справедливост в областта на мобилността за всички: за по-безопасни, по-здрави и по-щастливи улици	Хоризонт Европа	251 813,00	251 813,00	0,00
31	DRP0200087 - Relnd-BBG - Последващата реиндустриализация на изоставените индустриални зони е подобра отколкото принципа на зелените площи	INTERREG VI-Б Дунавски регион 2021-2027	379 431,02	360 459,47	18 971,55
32	НПЗХУ/2 от 21.10.2021 г. „Приспособяване на три работни места в община Враца – реализация на лица с трайно намалена работоспособност при административното обслужване на граждани”	Агенция за хора с увреждания	10 380,00	10 380,00	0,00
33	8-ДС/08.06.2022 г. „Достъпна архитектурна среда за хора с увреждания до културен обект -	Агенция за хора с увреждания	99 048,00	50 000,00	49 048,00

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

	Регионална библиотека в град Враца				
34	РД04-85/07.02.2023 г. „Закупуване на нов лекотоварен автомобил за доставка на топъл обяд в община Враца”	Фонд „Социална закрила”	42 460,00	35 967,87	6 492,13
35	РД-17-21 от 27.03.2023 г. „Благоустройство на дворното пространство на Детска градина „Брезичка”	„Красива България” Кампания 2023 г.	395 660,00	126 611,00	269 049,00
36	НПОД-БС33.5-006/25.08.2023 г. „Превенция на вторичната сегрегация в гр. Враца”	ЦОИДУЕМ	44 316,00	35 943,00	8 373,00
37	034МР „Екологично заредени“	НДФ	80 000,00	50 000,00	30 000,00
38	1002-38/9.1.2024 „Реконструкция и обновяване на Детска ясла № 7, гр. Враца, община Враца”	Програма на МОН	1 299 330,00	1 299 330,00	0,00
39	Основен ремонт на покрит плувен басейн гр. Враца УПИ III, кв. 234, Спортен комплекс „Христо Ботев”	Програма на МОН	1 192 417,00	1 192 417,00	0,00
	ОБЩО		75 122 618,90	72 525 697,25	2 596 921,65

Източник на информация: ИСУН 2020, общинска администрация

В периода от 2021 до 2024 година община Враца е сключила 40 договора за финансиране като най-голям е броят на проектите с финансиране от НПВУ – 11 броя.

Към 31.12.2024 г. по НПВУ, процедура „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд - ЕТАП I” са подписани 3 договора за финансиране от общо одобрени 8 проектни предложения. За останалите 5 предложения предстои подписване на договор. Предстои подписване на договор за изпълнение на проект „Основен ремонт на покрит плувен басейн” гр. Враца УПИ III, кв. 234, Спортен комплекс „Христо Ботев” с финансиране от програма „Финансово подпомагане на изграждането и обновяването на спортни обекти – държавна и общинска собственост”.

*Таблица 29. **Одобрени проекти**, с финансиране съгласно Приложение № 3 чл.107, ал. 13 към ЗДБРБ за 2024 г.*

№	Наименование на проекта	Номер на споразумението	Обща стойност на проекта
1	Реконструкция и удължаване на водопроводната система и изграждане на нова канализационна система на с.	Споразумение РД-02-30-767 от 26.04.2024	22 000 000

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

	Згориград, община Враца		
2	Изготвяне на технически проект и упражняване на авторски надзор за обект: „Реконструкция и удължаване на водопроводната система и изграждане на нова канализационна система на с. Згориград, община Враца	Споразумение РД-02-30-989 от 14.06.2024 ДС 1 от 16.12.2024	338 000
3	Основен ремонт на улична мрежа на кв. Бистрец, гр. Враца	Споразумение РД-02-30-362 от 25.03.2024	10 193 000
4	Основен ремонт на ул. „Васил Коларов”, с. Горно Пещене, община Враца	Споразумение РД-02-30-1895 от 16.12.2024	191 000
5	Основен ремонт на ул. „Димчо Дебелянов” в участъка от ул. „Дико Илиев” до бул. „Мито Орозов”, гр. Враца	Споразумение РД-02-30-962 от 14.06.2024	760 716
6	Основен ремонт на предблоково пространство за бл. №26 в ж.к. „Дъбника”, гр. Враца	Споразумение РД-02-30-982 от 14.06.2024	719 496
7	Основен ремонт на ул. „Генерал Леонов” в участъка от бул. „Втори юни” до ул. „Козлодуйски бряг”, гр. Враца	Споразумение РД-02-30-990 от 14.06.2024	1 798 740
8	Ремонт и модернизация на съществуваща лекоатлетическа писта	Споразумение РД-02-30-996 от 14.06.2024	2 350 000
9	Основен ремонт на ул. „Безименна” (междублоково пространство на блокове „Химици” в участъка от ул. „Генерал Леонов” до ул. „Радецки”, гр. Враца	Споразумение РД-02-30-970 от 14.06.2024	1 249 125
10	Основен ремонт на предблоково пространство за бл. №34 в ж.к. „Дъбника”, гр. Враца	Споразумение РД-02-30-1163 от 22.07.2024	307 500
11	Основен ремонт на предблоково пространство за бл. №21 в ж.к. „Дъбника”, гр. Враца	Споразумение РД-02-30-1166 от 22.07.2024	381 800
12	Основен ремонт на предблоково пространство за ул. „Стоян Заимов” № 40, гр. Враца	Споразумение РД-02-30-1172 от 22.07.2024	263 300
13	Основен ремонт на предблоково пространство за „Основен ремонт на предблоково пространство между бл. „Вапцаров 3” и бл. „Вапцаров 5“, гр. Враца	Споразумение РД-02-30-1192 от 22.07.2024	154 500
14	Основен ремонт на предблоково пространство за бл. №3 и бл. №4 в ж.к. „Младост”, гр. Враца	Споразумение РД-02-30-1167 от 22.07.2024	288 000
15	Основен ремонт на предблоково пространство за бл. №41 и бл. № 43 в ж.к. „Дъбника”, гр. Враца	Споразумение РД-02-30-1174 от 22.07.2024	621 000
16	Основен ремонт на ул. „Никола Петков”, с. Челопек, община Враца	Споразумение РД-02-30-1190 от 22.07.2024	1 398 000
17	Основен ремонт на ул. „Тракия”, с. Паволче, община Враца	Споразумение РД-02-30-1159 от 22.07.2024	533 800
18	Основен ремонт на ул. „Камчия” в участъка от ул. „Топилки” до ул. „Три уши”, гр. Враца	Споразумение РД-02-30-1176 от 22.07.2024	118 500
19	Основен ремонт на ул. „Цар Калоян” в участъка от ул. „Стоян Заимов” до ул. „Трайко Китанчев”	Споразумение РД-02-30-1177 от 22.07.2024	120 000
20	Основен ремонт на ул. „Никола Занкин” в участъка от ул. „Река Лева” до ул. „Драва”, гр. Враца	Споразумение РД-02-30-1179 от 22.07.2024	93 000
21	Основен ремонт на ул. „Ниш” в участъка от ул. „Ангел Кънчев” до ул. „Цар Симеон I-ви”, гр. Враца	Споразумение РД-02-30-1184 от 22.07.2024	99 200
22	Основен ремонт на ул. „Ангел Кънчев” в участъка от ул. „Цар Борис I-ви” до ул. „Ниш”, гр. Враца	Споразумение РД-02-30-1188 от 22.07.2024	704 500
23	Основен ремонт на ул. „Васил Атанасов” в участъка от бул. „Втори Юни” до ул. „Амур”, гр. Враца	Споразумение РД-02-30-1186 от 22.07.2024	753 900

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

24	Основен ремонт на ул. „Драва“ в участъка от ул. „Преслав“ до ул. „Драгоман“, гр. Враца	Споразумение РД-02-30-1181 от 22.07.2024	435 000
25	Основен ремонт на ул. „Братя Миладинови“ в участъка от ул. „Дико Илиев“ до бул. „Мито Орозов 35“, гр. Враца	Споразумение РД-02-30-1168 от 22.07.2024	415 500
26	Основен ремонт на ул. „Атанас Йованович“ в участъка от ул. „Елин Пелин“ до ул. „Черна Вода“, гр. Враца	Споразумение РД-02-30-1165 от 22.07.2024	430 500
27	Основен ремонт на ул. „Безименна“ (Река Лева 58) в участъка от ул. „Генерал Гурко“ до ул. „Граф Игнатиев“, гр. Враца	Споразумение РД-02-30-1157 от 22.07.2024	486 000
28	Основен ремонт на ул. „Антим I-ви“ в участъка от бул. „Христо Ботев“ до ул. „Стефанаки Савов“, гр. Враца	Споразумение РД-02-30-1160 от 22.07.2024	603 000
29	Основен ремонт на ул. „Поп Сава Катрафилов“ в участъка от ул. „Трапезица“ до бул. „Река Лева“, гр. Враца	Споразумение РД-02-30-1162 от 22.07.2024	443 300
30	Основен ремонт на ул. „Мито Бояджиев“ в участъка от ул. „Кръстьо Българията“ до ул. „Георги Бързашки“, гр. Враца	Споразумение РД-02-30-1169 от 22.07.2024	126 000
ОБЩО			48 376 377

Източник на информация: ИСУН 2020, общинска администрация

3.1. Напредък в изпълнението на Приоритет 1. Създаване на устойчива екосистема на туристическото предлагане

В Приоритет 1 се поставя фокус върху развитието на туризма, който в община Враца има голям потенциал за развитие като сериозна икономическа дейност, диверсифицираща икономиката на района, и в същото време създава привлекателни работни места за млади хора. За развитие на устойчивата екосистема на туристическото предлагане важна роля има оползотворяването и устойчивото опазване на местното културно наследство, историческата среда и културното многообразие, което се допълва със съвременната интерпретация на туристическото предлагане: проекти за внедряване на ИКТ технологии от Индустрия 4.0 в културните, креативни и рекреативни индустрии; разработване и маркетинг на туристически продукти; обогатяване на съдържанието на културните институции, развитие на занаятите, културните и творчески индустрии.

Приоритетът включва 4 мерки с общо 17 конкретни проектни идеи/предложения към всяка от мерките.

Мярка 1.1. Подкрепа за развитие на туристическия потенциал

Мярка 1.1 включва реализацията на 7 конкретни проектни идеи/предложения.

- Изграждане на Атракционен екстремн парк „Леденика“, с. Згориград
- Развитие на национален исторически маршрут „По стъпките на Ботевата чета“
- Възстановяване на туристическия комплекс и изграждане на комплекс за настаняване на връх Околчица
- Модернизация на ски зона Пършевица (партньорски проект)
- Изграждане на детски ски център в местността Пършевица
- Изграждане на ловен парк и шато
- Създаване на зона за отдих около яз. Дъбника.

В периода 2021 – 2024 година на територията на община Враца се изпълняват проекти в подкрепа на мярката, както следва:

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

- ✓ Проект „Уникалността на Средиземноморската диета – от териториални мрежи към клъстерна организация - MedDiet Go” по програма Interreg Euro-MED се изпълнява от Търговско-промишлена палата – Враца в партньорство с организации от Испания, Словения, Гърция, Италия и Португалия. Целите на проекта са: разширяване на заинтересованите страни към ценностите на MD (Средиземноморска диета), както в общностите на MD.net, така и в териториите на нови партньори; надграждане основните постижения на MD.net за насърчаване на селския начин на живот и ландшафта като възможност за туризъм чрез иновации и работа в мрежа; консолидиране на Med Diet Euro-Cluster за свързване на селските икономики в мрежа и справяне с предизвикателствата на световния пазар; популяризиране на териториите на MD като дестинации за международен туризъм. Участието на ТПП – Враца допринася за насърчаване на устойчивото развитие в туризма чрез популяризиране на местната храна, опазване на културното наследство и засилване на международното сътрудничество.
- ✓ Проект „Иновативни решения за устойчиво развитие и конкурентоспособност на МСП в туризма (INSPIRES)” по програма Single Market Programme (SMP) се изпълнява от Търговско-промишлена палата – Враца в партньорство с организации от Германия, Белгия, Испания, Полша и Финландия. Целите на проекта са: насърчаване на обмена на знания и внедряването на добри практики в областта на устойчивостта и цифровизацията сред туристическите МСП и заинтересованите страни в ЕС; изграждане на капацитет сред ключови заинтересовани страни, които да популяризират устойчивостта, цифровизацията и адаптивността, като спомагат за трансформирането на МСП в туризма; подобряване на екологичната ефективност и устойчивост на МСП в туризма чрез осигуряване на достъп до персонализирани инструменти, методи за управление, сертифициране и финансиране и подкрепа за МСП в разработването и внедряването на иновативни стратегии, продукти и подходи, които повишават устойчивостта и нивото на цифровизация в тяхната дейност. Участието на ТПП-Враца в проекта подпомага активно включване на българските туристически МСП-та в европейските дейности за устойчив и иновативен туризъм.
- ✓ Проект „Стимулиране прехода на ММСП в туризма към зелена и дигитална трансформация” TOURBO по програма Interreg Europe (2021-2027) се изпълнява от Търговско-промишлена палата – Враца в партньорство с организации от Испания, Финландия, Гърция, Италия, Германия, Хърватия, Ирландия. Целта на проекта TOURBO е да се създаде стабилна и прогресивна рамка за интегрирането на устойчив туристически сектор в местните и регионални политики, особено с цел преход на ММСП към интелигентна и екологична трансформация чрез подхода на четворната спирала (quadruple-helix). В рамките на проекта ТПП – Враца Проектът си сътрудничи с местните власти, туристическите организации и жителите на общината, за да насърчи колективен ангажимент към зелен, дигитален и устойчив туризъм.
- ✓ Проект „People Powered Tourism”, финансиран по програма Interreg Danube Region 2021-2027 г. се изпълнява от ТПП – Враца. Основната цел на проекта е насърчаване на местните общности да популяризират своите културни и природни ресурси, чрез разработване на устойчиви, базирани на преживявания туристически услуги. Проектът се изпълнява от консорциум от 14 партньора от 10 държави, включително Унгария, Хърватия, Босна и Херцеговина, Румъния, Сърбия, България, Словения, Молдова, Украйна и Черна Гора, с водещ партньор Община Сегед (Унгария).

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

Мярка 1.2. Опазване и устойчиво оползотворяване на местното природно наследство, природни ресурси, местообитания и биоразнообразие

Мярката включва реализацията на 2 конкретни проектни идеи/предложения.

По първото от тях - Изграждане на Консервационен парк за диви животни не се отчита напредък в изпълнението.

По второто - Съхраняване и обогатяване на биологичното разнообразие и опазване на характерните ландшафти са реализират 3 проекта:

- ✓ 2024 г. - „Към климатично интелигентна горска свързаност за едри хищници в Балкано-Карпатско-Динарския регион”, с бенефициент Северозападно държавно предприятие - гр. Враца и финансиране по Програма за транснационално сътрудничество „ИНТЕРРЕГ Дунавски регион 2021-2027”. В рамките на проекта СЗДП си партнира с 15 организации от 7 европейски държави, като стойността на проекта в частта му за СЗДП е 151 700 евро, от които 121 360 евро са европейско финансиране, 22 755 евро са финансирани от националния бюджет и 7 585 евро са от бюджета на СЗДП. Крайният срок за изпълнение на проекта е 30.06.2026 г.
- ✓ 2024 г. - продължава изпълнението на проект „BiodiverCity: Измерване на градското биоразнообразие и отчитане на свързани с екосистемите услуги за проверка, проектиране и мащабиране на базирани на природата решения”, бенефициент община Враца, финансиран по Програмата за междурегионално сътрудничество ИНТЕРРЕГ VI-C УРБАКТ IV 2021-2027 г. В проекта участват 10 общини от 9 държави, като бюджетът на община Враца по проекта е в размер на 62 821,50 евро, от които 50 257,20 евро са БФП, 9 423,23 евро е национално финансиране и 3 141,07 евро са собствен принос на общината.
- ✓ 2024 г. – в процес на изпълнение е проект „Еко дестинация Искърско дефиле”, бенефициент е ДПП „Врачански Балкан”, финансиране от Фондация „Америка за България” в размер на 139 160 лева и краен срок за приключване 2025 г.

Общата стойност на посочените изпълнени и в процес на изпълнение проекти по Мярка 1.2 е в размер на 558 698 лева

Мярка 1.3. Оползотворяване и устойчиво опазване на местното културно наследство, историческата среда и културното многообразие

Мярка 1.3 включва 5 конкретни идеи/предложения. За разглеждания период по едно от тях няма отчетен напредък, а по другите 4 са предприети следните стъпки за тяхната реализация:

- ✓ Консервация, реставрация и адаптация на недвижимо културно-историческо наследство Куртпашова кула и Кулата на Мешчиите – издадена е виза за проектиране, съгласувана с НИНКН и в процес на изготвяне е конструктивно обследване
- ✓ 2024 г. – одобрен проект на РИМ Враца за редовно археологическо проучване на селище от ранния неолит и обреден център Оходен-Валога с целево финансиране от МК и изпълнение през 2025 г.
- ✓ В процес на оценка по Програма за подпомагане на културното наследство към МК са 3 проекта на РИМ Враца - „Дигитализация на книги и съхраняване на ДКЦ от фонда на РИМ Враца”, „Реновиране на зала за временни експозиции чрез изработка и подмяна на експозиционни пана, витрини и осветление” и „Обновяване на постоянни експозиции в структурата на РИМ Враца”;

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

- ✓ РИМ Враца партнира по проект „Адаптивна мобилна галерия – мост във време и пространство”;
- ✓ РИМ Враца изпълнява и проекти с финансиране по Програмата на общински фонд „Култура”;
- ✓ Проектно предложение „Основен ремонт на паметника на Христо Ботев, гр. Враца” – през 2023 г. е извършено заснемане и е изготвен инвестиционен проект със стойностна сметка. През 2024 г. е осигурен ресурс от държавния бюджет в размер на 780 000 лева за основен ремонт на паметника и прилежащия към него архитектурен ансамбъл;
- ✓ 2024 г. проект „МОСТ – Мултифункционалност, Оригиналност, Съвременност и Традиции”, бенефициенти са НЧ „Развитие - 1869”, гр. Враца и НЧ „Просвета - 1927”, с. Вировско, с финансиране в размер на 75 990 лева от Програма „Читалища” на МК за подобряване на технологичната среда и закупуване на оборудване;
- ✓ НЧ „Просвета - 1927”, с. Лиляче реализира проект за ремонт на малък салон със средства дарени от фирма „Холсим”, с. Бели извор в размер на 9 000 лева;
- ✓ Читалище в с. Черен реализира проект за закупуване на обзавеждане с дарения на стойност 8 500 лева.

Мярка 1.4. Диверсифициране на местни туристически продукти и услуги

Мярката включва 3 конкретни проектни идеи/предложения. За разглеждания период 2021-2024 г. са предприети следните дейности за тяхната реализация:

✓ *Изпълнение на проекти за разработване на мобилни приложения, представящи туристическите услуги; създаване на виртуални и онлайн турове на туристически обекти; използване и смесване на ИКТ сектора с туризма: към туристическа платформа OPEN VRATSA (<https://botevidni.openvratsa.bg>) през 2024 г. са създадени нарочна рекламна страница за Ботевите дни и TikTok-профил. През 2023 г. е създаден Туристически информационен център, който се управлява от ОП „Спорт и туризъм”. През 2024 г. стартира подготовката на процедура по сертифициране на ТИЦ от МТ.*

✓ *Изпълнение на проекти за интернационализация на местните туристически продукти и подобряването на позиционирането им на съответните целеви пазари чрез промотиране на местния туризъм чрез национални и регионални кампании, включително чрез максимално използване на медиите – популяризиране на туристическите и исторически обекти в общината: 2024 г. в дигитален бюлетин „Култура на фокус” на МТ са включени събитията „Ботеви дни 2024”, Национален фолклорен събор „Леденика” и „Врачански традиционен есенен панаир”; 2024 г. са разработени следните рекламни материали – епизод от ТВ поредицата „Без багаж” с общо времетраене 12-13 минути, представен и в рамките на международни телевизионен пазар в Кан, Франция; организирана рекламна кампания в над 20 метростанции в гр. София; изработени и поставени нови рекламни пана на билбордове в гр. Враца и на АМ „Хемус”, свързани със значими общински събития;*

✓ *изпълнение на проекти за развитие на нови туристически продукти и услуги и/или подходящо брендиране/ребрендиране на съществуващи такива, предлагани на туристическия пазар за диференциране и/или диверсифициране на местния туризъм – 2024 г. е разработен безплатен опознавателен тур към туристическа платформа OPEN VRATSA от фондация „Отвори Враца” (<https://tours.openvratsa.bg>); онлайн магазин към туристическа платформа OPEN VRATSA (<https://shop.openvratsa.bg>) за покупка на сувенири и изделия, свързани с Враца и региона, изготвени от местни занаятчии и творци;*

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

✓ изпълнение на проекти за подобряване на културното съдържание в читалищната мрежа в общината, вкл. чрез свързването и функционирането на читалищата като единна местна културна екосистема – ежегодно се организират общински, регионални и национални конкурси и фестивали (национална награда „Библиотекар на годината”; регионален конкурс за библиотечни награди; инициатива „Приказки за сън” и др.). През 2024 г. по Програма „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност” са одобрени проекти на 9 от общинските читалища с бюджет от 12 280 лева. Общата сума, привлечена в читалищата през 2024 г., по различни проекти и донори е в размер на 130 670 лв.

✓ изпълнение на проекти за събитийна реализация и обогатяване на културния календар на община Враца – през 2024 г. приключва изпълнението на проект „Съживяване на селата чрез творчески дейности”, в който община Враца е партньор, а финансирането по програма „Културно предприемачество, наследство и сътрудничество” на ФМ на ЕИП и Норвежки финансов механизъм 2014-2021 г., като бюджетът на община Враца е в размер на 978 лева. По програма „Реликви” към Национален фонд „Култура”, програма „Любителско изкуство”, направление „Сценични изкуства” през 2024 г. НЧ „Пробуждане 1906”, с. Чирен спечели финансиране от 14 хил. лв. за провеждане на втори фолклорен фестивал „Тумба-лумба, иха-ха”.

Общо за Приоритет 1 напредъкът е значителен и в чисто количествено изражение може да се каже, че има 75 % изпълнение.

3.2 Напредък в изпълнението на Приоритет 2. Ускоряване растежа на местната икономика

В Приоритет 2 се акцентира върху подобряване на условията за бизнес развитие и инфраструктурата за насърчаване на икономическата активност и привличането на инвестиции: изграждане на индустриална бизнес зона/парк, фотоволтаичен парк; инвестиции в инфраструктура за създаване на нови производства; адаптиране и подобряване на условията за работа, включване на уязвими групи в мерки за трудова реализация и други.

Приоритетът включва 4 мерки с общо 17 конкретни проектни идеи/предложения към всяка от мерките.

Мярка 2.1 Подобряване на условията за бизнес развитие и инфраструктурата за насърчаване на икономическата активност и привличането на инвестиции

Мярката включва 5 конкретни проектни идеи/предложения. За разглеждания период 2021-2024 г. за две от тях няма отчетен напредък, а за другите три са предприети следните дейности за тяхната реализация:

✓ изграждане на индустриална бизнес зона/парк - проект „Relnd-BBG - Последващата реиндустриализация на изоставените индустриални зони е по-добра отколкото принципа на зелените площи”, финансиран по Програма „Interreg VI-Б Дунавски регион 2021-2027” на стойност 379 431 лв., от които безвъзмездната помощ възлиза на 360 460 лв., а останалата сума е съфинансирана от общината;

✓ проектната идея „Осигуряване на транспортна обезпеченост на Индустриален парк - Враца” е част от одобрената през 2024 г. Концепция за интегрирани териториални инвестиции (КИТИ) „Зелени решения за устойчиво развитие на СЗР”, разработена в партньорство с общините Монтана, Борован, Бяла Слатина и Мизия, Областна администрация Враца, „Тролейбусен транспорт – Враца” ЕООД, ДКЦ 1-Враца и Драматичен театър „Драгомир Асенов”-Монтана. Към настоящия момент е разработено и подадено проектно предложение, в което е включена и дейност „Осигуряване на

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

транспортна обезпеченост на Индустриален парк–Враца”, с източник на финансиране Програма „Развитие на регионите” 2021 – 2027 г., с бюджет 14 941 497,80 лв., от които 1 465 746,21 лв. са собствено финансиране;

✓ Проект „Осигуряване на функционирането на Областен информационен център - Враца през периода 2022 – 2023 г.” – приключен проект на стойност 246 636,00 лв.;

✓ Проект „Осигуряване на функционирането на Областен информационен център - Враца през периода 2024-2029г.” - изпълнява се с бюджет 1 020 714,52 лв.

Мярка 2.2 Подобряване на инвестиционния климат, бизнес средата и предприемаческата екосистема за иновации и икономически растеж

Мярката включва 4 конкретни проектни идеи/предложения. За разглеждания период 2021-2024 г. са предприети следните дейности за тяхната реализация:

✓ *Дигитализация на местната икономика* – за периода МСП на територията на община Враца са изпълнили общо 25 проекта на обща стойност 469 089,98 лв.

✓ *Технологична модернизация на местната икономика* – за периода МСП и земеделски стопанства на територията на община Враца са изпълнили общо 79 проекта на обща стойност 39 972 119,70 лв.

✓ *Насърчаване на иновационната активност на местната икономика* - за периода МСП на територията на община Враца са изпълнили общо 18 проекта на обща стойност 13 997 509,90 лв.

✓ *Развитие на екологично чисти производства, модернизиране на стопанства, вкл. биоземеделие* - за периода МСП и земеделски стопанства на територията на община Враца са изпълнили общо 15 проекта на обща стойност 8 828 359,82 лв.

✓ Община Враца е подала проектно предложение за „Изграждане на зелена лаборатория за достъпно и приобщаващо учене през целия живот в трансгранична среда” по Програма за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ VI-A Румъния-България 2021-2027 г. Проектното предложение след етапа на оценка не е получило одобрение.

✓ Фирма „СИНЬО ЛЯТО 23” ООД инвестира 18 000 000 лв. в изграждането на Производствен комплекс за захарни изделия, който се намира в близост до заводите на МД Електроник и Теклас България. Базата на новото производство е разположена на площ от 5 000 кв.м., като официалното му откриване ще се осъществи през 2025 г.

✓ Стартира изграждането на най-големия търговски комплекс в Северозападна България – HOLIDAY PARK Враца. Инвеститор и собственик на търговския комплекс е компанията Видеолукс Холдинг, част от които са на веригите Технополис и Практикер. Ритейл паркът ще има общо над 24 000 кв. м търговска площ, създавайки възможности за повече от 200 нови работни места в региона.

Мярка 2.3. Трансформация на икономиката към енергоефективна, ниско въглеродна и кръгова икономика

Мярката включва 4 конкретни проектни идеи/предложения. За разглеждания период 2021-2024 г. за една от тях няма отчетен напредък, а за другите са предприети следните дейности за тяхната реализация:

✓ *Подкрепа за МСП по Програмата за икономическа трансформация* - за периода с цел преодоляване на кризата от пандемията на COVID 19 и подкрепа за трансформация в енергийно ефективни производства, МСП на територията на община Враца са изпълнили общо 291 проекта на обща стойност 9 443 443,86 лв.

✓ *Създаване и функциониране на Европейски цифров иновационен център/хъб Враца* – изпълнява се проект BG16RFPR002-1.002 - Финансиране на избрани от Европейската комисия Европейски цифрови иновационни хъбове, отличени с „Печат за

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

високи постижения”, финансираща програма е ПНИИДИТ 2021-2027 г.; бюджет 3 864 349,72 лв.

✓ *Насърчаване намаляването на промишлените отпадъци и ресурсната ефективност на производствените процеси* – в периода на територията на община Враца са стартирани и са изпълнени от МСП 10 броя проекти на обща стойност 5 916 113,88 лв.

✓ *Повишаване осведомеността относно възможностите за управление на промишлените отпадъци* - няма информация

Мярка 2.4. Повишаване на заетостта и ефективността на пазара на труда

Мярката включва 4 конкретни проектни идеи/предложения. За разглеждания период 2021-2024 г. са предприети следните дейности за тяхната реализация:

✓ *Развитие на социалната икономика и насърчаване на заетостта в социални предприятия* – на територията на община Враца работи едно ново социално предприятие – „Ново знание” – Враца, което предлага различни по вид обучения. Областен информационен център – Враца провежда регулярни кампании с инициативи за информиране на фирмите за предимствата на социалното предприемачество, съвместно с Регионален център за социална икономика – Ловеч.

✓ *Подкрепа на активни мерки за достъп до пазара на труда* - Проект BG05SFPR002-1.001-0002 „Започвам работа” – Компонент 1 „Активиране”, финансиран по Програма „Развитие на човешките ресурси” 2021-2027 г. и проект BG05SFPR002-1.003 ЗАПОЧВАМ РАБОТА - Компонент 3 „Заетост”; бенефициент Агенция по заетостта стартира на територията и на община Враца в Дирекция „Бюро по труда” – Враца.

✓ Регионална програма за заетост в община Враца с бюджет 481 724,00 лв.

✓ *Инвестиции в човешките ресурси* – в периода са стартирани изпълнение 11 проекта за адаптиране на работната среда в община Враца с общ бюджет 1 669 558,82 лв.; приключил е изпълнението си един проект за повишаване на уменията с бюджет 77 395,85 лв.

✓ Проект „Подобряване на материалната база на Домашен социален патронаж Враца” към Фонд „Социална закрила” с бюджет 92 708,64 лв.

✓ *Интеграция на маргинализираните общности* – приключен е проект по процедура BG05M9OP001-2.086 - Професионална интеграция на младежи от резидентни услуги и услуги в общността с бюджет 107 492,20 лв.

✓ Проект „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи от община Враца” на стойност 506 700 лв., финансиран по ОПРЧР 2014-2020 и ОПНОИР 2014-2020. Партньори по проекта са ОП „Спорт и туризъм”, СНЦ „Нов път”; ОУ „Св. Св. Кирил и Методий” и ДГ „Звънче”. Проектът допринася за трайната интеграция на най-маргинализираните общности в общината, вкл. ромите, чрез реализацията на комплексни мерки и прилагането на интегриран подход - интеграция на пазара на труда, достъп до образование и обучение, достъп до социални и здравни услуги.

✓ Проект „Младежки център – фактор за развитие на Северозапада”, на стойност 1 587 474 лв., финансиран по Норвежкия финансов механизъм. Проектните дейности са насочени към подобряване на условията за равен достъп до образование, обучение и работа; повишаване на мотивацията за включване на деца и родители от етнически малцинства, създаване на предпоставки за социално включване; интеграционни дейности за деца и младежи чрез организиране на общи инициативи и промяна на обществените нагласи към по-голяма търпимост.

✓ Проекти „Приспособяване на четири работни места на лица с трайно намалена работоспособност в общинска администрация” и „Приспособяване на три работни места в община Враца – реализация на лица с трайно намалена работоспособност при

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

административното обслужване на граждани” към Агенцията за хора с увреждания на обща стойност от 28 421,00 лв.

3.3. Напредък в изпълнението на Приоритет 3. Подобряване на териториалната свързаност, мобилност и достъпност

Приоритет 3 е насочен към подобряване качествата както на транспортната инфраструктура, така и върху качеството на предоставяните услуги от обществения транспорт и в него са включени мерки за подобряване на транспортната свързаност и достъпност за постигане на устойчива градска мобилност чрез формиране на партньорства и интегрирани пакети от мерки за устойчива мобилност във функционални зони и ареали.

Приоритетът включва 2 мерки с общо 6 конкретни проектни идеи/предложения към всяка от мерките.

Мярка 3.1. Подобряване на достъпността и управление на градската мобилност

Мярката включва 1 конкретна проектна идея/предложение - *Устойчива мобилност, вкл. градска мобилност и изпълнение на ПУГМ на град Враца*. За разглеждания период 2021-2024 г. са предприети следните дейности за реализацията ѝ:

✓ Екологосъобразна мобилност. ЕТАП 1: През 2024 г. стартира изпълнението на инвестицията „Мобилност и зелен транспорт в общините Враца и Монтана” по НПВУ, процедура „Екологосъобразна мобилност”. Общата стойност на инвестицията е в размер на 11 113 230 лв. За община Враца безвъзмездната помощ е в размер на 4 743 771.79 лв., а съфинансирането е 591 045.75 лв. Планирана е доставка на 6 електрически автобуса за община Враца и 6 за община Монтана. По проекта ще бъдат осигурени зарядни станции за новите електрически превозни средства за общините (3 бр. за община Враца и 2 бр. за община Монтана), както и ще се разработят генерални планове за организация на движението (ГПОД). Новите 6 електрически автобуса ще осигурят качествено обслужване на междуселищните линии: Враца-Челопек; Враца-х. Леденика; Враца-Лютаджик; Враца-Чирен-Три кладенци; Враца-Баница-Мало Пещене; Враца-Тишевица-Върбица. Инвестицията се изпълнява в партньорство между общините Враца и Монтана и операторите на обществена услуга за превоз на пътници - Тролейбусен транспорт-Враца ЕООД и Монтана-Автобусен транспорт ЕООД.

✓ Мобилност и зелен транспорт в общините Враца и Монтана – ЕТАП 2 - Проектната идея „Мобилност и зелен транспорт в общините Враца и Монтана - етап 2”, е част от одобрената през 2024 г. Концепция за интегрирани териториални инвестиции (КИТИ) „Зелени решения за устойчиво развитие на СЗР”. Проектното предложение е разработено в партньорство с община Монтана и „Тролейбусен транспорт – Враца” ЕООД. Планираният ресурс за община Враца е 9 852 800 лв., представляващи БФП с източник на финансиране ПРР 2021-2027. Допълнително е предвиден собствен ресурс в размер на 2 432 060 лв., който представлява възстановимо ДДС и необходими, но недопустими допълнителни разходи. Инвестицията ще бъде изпълнена на територията на община Враца за 36 месеца и подкрепя пряко транспортната осигуреност и подобряване на междуселищната транспортна схема на община Враца, включваща линии, които обслужват населението от населените места на общината, изпълняващи се с дизелови автобуси. Предвижда се закупуването на 8 бр. електрически автобуси с капацитет сумарно от 400 седящи и правостоящи места. Предвижда се и изграждане на 2 зарядни станции за бавен заряд, което предполага разширяване на съществуващата и изграждане на нова електрическа инфраструктура за обслужване на транспортните средства. Ще се надгради и разшири обхвата на Интегрираната електронна система за таксуване на

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

пътниците чрез внедряването ѝ в междуселищния градски транспорт на територията на община Враца.

✓ Изпълнение на План за управление на градската мобилност - община Враца приема План за устойчива градска мобилност (ПУГМ) за периода 2021-2027 г. с Решение №731 от 27.09.2022 г. на Общински съвет-Враца и актуализиран с Решение № 388 от 28.01.2025 г. на Общински съвет-Враца: <https://www.vratza.bg/bg/1560594109.html>. Планът се изпълнява и към момента се изготвя оценка за неговото изпълнение.

✓ Изграждане на надлез между кв. „Металург” и Централна градска част и изграждане на велоалея - през 2024 г. е изготвен инвестиционен проект, който предстои да бъде съгласуван. Стойността на инвестиционния проект е 35 520 лв., осигурени от бюджета на община Враца. Чрез изграждането на надлеза се цели разрешаването на проблема с трудния достъп и пешеходния трафик до кв. „Металург”.

✓ Инвестиции в инфраструктура и оборудване, въвеждане на интелигентни транспортни системи и др. мерки за дигитализация на транспорта - през 2024 г. стартира нова система за таксуване и информационни услуги на градския транспорт във Враца. Основната цел на системата е както удобство за пътниците, така и за мониторинг в реално време от страна на администрацията върху качеството на предоставяните услуги от транспортното дружество на Враца. Изградени са нови 15 електронни информационни табла на спирки, които са разположени на местата с най-голям пътникопоток. След първия етап и приемането на актуализацията на Наредбата за превоз на пътници са въведени нови електронни форми на зареждане, таксуване и контрол върху валидността на превозните документи. Превозните средства на обществения градски транспорт са оборудвани с валидиращи устройства и с бордови компютри. Инспекторите по контрол на пътниците разполагат с електронни портативни четящи устройства, посредством които упражняват контрол върху валидността на превозните документи.

✓ Проект 101104240 „Just streets - Справедливост в областта на мобилността за всички: за по-безопасни, по-здрави и по-щастливи улици”, Програма Хоризонт Европа, бюджет 251 813,00 лв.

✓ През 2023 г. приключва изпълнението на проект „Модернизиране на градския транспорт в община Враца”, на стойност 32 027 090 лв., от които 6 027 090 лв. са съфинансирани от община Враца. Проектът е финансиран със средства от ОПОС 2014-2020. През 2021 г. са доставени 9 нови тролейбуси, с общ капацитет от 85 места, със система за видеонаблюдение, портове за зареждане на мобилни устройства и нулеви емисии на въглероден диоксид. През 2022 г. са доставени още 13 електробуса и 13 броя зарядни станции за бавен заряд към електрическите автобуси и 1 брой станция за бърз заряд. Превозните средства са с дължина 12 метра, с две двойни врати и 80 места (седащи и правостоящи). През 2023 г. са внедрени интегрирана система за управление на транспорта за електронно таксуване и за информация на пътниците в реално време и системи за избягване на сблъсък. Доставени и инсталирани са 22 интелигентни системи за електрически автобуси и тролейбуси за избягване на сблъсъци и подпомагане на водачите при движение и маневриране в градска среда. Реконструирана е контактната мрежа и са изградени кабелни трасета до зарядните станции. Извършен е основен ремонт с модернизация на съоръженията в Токоизправителните станции 1 и 2 чрез подмяна на цялото съществуващо оборудване с ново. Доставено е специализирано оборудване с работна площадка за оптимизиране експлоатацията на новопридобитите превозни средства, необходимо за извършване на ремонтни дейности по контактната мрежа.

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

✓ През 2023 г. със средства в размер на 60 000 лв. от Програмата за капиталови разходи на община Враца са подменени 16 навеси на спирки, като дейностите продължават.

Мярка 3.2. Подобряване на свързаността на общината и създаване на функционални връзки

Мярката включва 5 конкретни проектни идеи/предложения. За разглеждания период за една от проектните идеи няма информация, а за другите 4 са предприети следните дейности за реализация:

✓ Модернизация на уличното осветление в Община Враца

■ В периода е изпълнен проект BGENERGY-2.001-0075-C03 Модернизация на уличното осветление в община Враца - ЕТАП I с финансиране от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Общата стойност на проекта е 1 125 217 лв. Реконструкцията на осветителните тела обхваща булевардите и ключовите пътни артерии в града. В рамките на проекта са подменени 927 броя стари амортизирани улични осветителни тела с нови LED осветителни тела, монтирани са 380 броя соларни лампи за тротоарните пространства в града, внедрена е интелигентна система за управление на уличното осветление, която позволява регулиране мощността на всяко осветително тяло, в зависимост от трафика. Общата дължина на улиците с ново улично осветление в отделни зони от уличната мрежа на гр. Враца е 12 958 км. - бул. „Мито Орозов“, бул. „Втори юни“, бул. „България“, ул. „Околчица“, бул. „Европа“, ул. „Стоян Заимов“, бул. „Демокрация“, ул. „Екзарх Йосиф“, ул. „Стоян Даскалов“ и ул. „Христо Ботев“.

■ Модернизация на уличното осветление в населените места - ЕТАП II. Въвеждане на енергоспестяващо, съвременно улично осветление и на система за управление и ефективност - инвестирани са над 200 000 лв. собствени бюджетни средства за изграждането на улично осветление в ж.к. „Металург“ и ж.к. „Дъбника“.

✓ Ремонт/рехабилитация на улична мрежа в град Враца/изграждане на буферни паркинги в кварталите

Ежегодно в община Враца се изпълняват дейности по основен ремонт и рехабилитация на уличната мрежа:

■ През 2021 г. е извършена рехабилитация на транспортната връзка между кварталите „Сениче“ и „Кулата“ (бул. „България“). Средствата в размер на 1 358 520 лв. са осигурени от МРРБ и са инвестирани за асфалтирането на 15 000 кв. м. (1,7 км.) път, както и за изграждането на необходимото улично осветление. В рамките на строително-ремонтните дейности е изграден подход към новите заводи с обща площ от над 3 000 кв. м.

■ Извършена е рехабилитацията на близо 10 000 кв. м. на съществуващата транспортна връзка до ПОК „Леденика“, на стойност 867 000 лв.

■ Със средства от бюджета на община Враца за 2021 г., в размер на 2 071 708 лв. е извършен ремонт на част от уличната мрежа в гр. Враца, както следва:

- напълно е асфалтиран бул. „България“ - обновени са близо 30 000 кв. м. настилка.
- успоредно с ремонта на пътната връзка в ж.к. „Дъбника“, стартира и обновяването на ул. „Илинден“, в участъка ѝ между бул. „Васил Кънчов“ и бул. „Христо Ботев“, като са асфалтирани 20 000 кв.м. от настилка на улицата.

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

- рехабилитирани са близо 4 000 кв.м обслужващи улици в ж.к. „Дъбника” и по-конкретно тези в района на блокове №121-122, 49 и 29.
- ремонтирани са компрометирани участъци по пътните настилки на улиците „Козлодуйски бряг”, ул. „Георги Апостолов”, както и участъци около централния площад и в района на ППМГ „Акад. Иван Ценов”.
- Направена е нова настилка е и пътният участък, преминаващ до ЖП – гарата в града, вкл. полагане на асфалт, изграждане на бордюри, ново улично осветление.

■ През 2022 г. са изразходвани средства за ремонт на пътна инфраструктура в размер на 2 000 000 лв. От тях 1 000 000 лв. са инвестирани за обновяване на компрометирани пътни участъци в кварталите на града, а останалата част - за възстановяването на междублокови пространства и тротоари в жилищните райони. В рамките на годината са възстановени настилките на 34 улици, сред които „Сан Стефано”, „Веслец”, „Братя Миладинови”, „Спас Соколов”, „Св. Софроний Врачански”, „Иванчо Цветков”, „Никола Симов”, „Искър”, „Цар Симеон I”, „Мито Орозов”, „Втори юни”, „Люляците”, „Езерото” и др.

■ През 2022 г. е завършена цялостната реконструкция на улица „Георги Сава Раковски”, която обхваща и прилежащите тротоари.

■ През 2022 г. е напълно ремонтирана отсечката до Нов гробищен парк в града, която свързва входната артерия на Враца с обходния път. Изграден е участък от улица „Беласица”, който осигурява безпрепятствен достъп до две от новоизградените социални услуги за лица със специални потребности.

■ През 2022 г. са инвестирани над 1 000 000 лв. за уличната мрежа в квартал „Бистрец”, като са бетонирани 8 пътни отсечки, а с нова асфалтова настилка са 3 пътни отсечки, сред които и главната – „Гаврил Бистричанин”. В квартала през годината е изградена и детска площадка и официално е открит новоизграден параклис.

■ През 2023 г. община Враца със собствени средства извършва поетапното възстановяване на инфраструктурата в жилищните квартали като са възстановени/ремонтирани 6 684 кв. м. от настилките на улиците „Еделвайс”, „Манастирска”, „Георги Сава Раковски”, „Стоян Калъчев”, ул. „Вихрен” и са обновени пешеходната алея в квартал „72” и паркът в квартал „Бистрец”. Стойността на вложените средства възлиза на 648 070 лв.

■ През 2023 г. община Враца инвестира 2 890 000 лв. в жилищните квартали на града за ремонт на компрометирани улици и обновяване на междублокови пространства и тротоари на обща площ около 30 000 кв. м. С новоасфалтирани междублокови пространства са блокове 56, 55, 54 и 70 в ж.к. „Сениче”, бл. 18, 19, 48, 9, 44, 45, 20, 27, 28, 23, 12, 13, 42, 135, 16, 147, 9, 11, 17 в ж.к. „Дъбника”, както и пространството пред бл. №6 в ж.к. „Младост”.

■ През 2024 г. община Враца подписва 24 Споразумения по чл. 107, ал. 13 към ЗДБРБ за 2024 г. с МРРБ за извършване на основни ремонти, реконструкции и обновяване на компрометирани пътни участъци в града и кварталите му, за възстановяването на междублокови/предблокови пространства и тротоари в жилищните райони на обща стойност 21 565 576 лв., както следва:

- „Основен ремонт на улична мрежа на кв. Бистрец, гр. Враца” – 10 193 000 лв. (мащабният проект е за цялостно възстановяване на пътната инфраструктура и тротоарните настилки в квартал „Бистрец”). Предвидено е да се подменят

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

-
- настилките на 24 улици в квартала, да се осигури подземна комуникация и трасе за мрежите на експлоатационните дружества, както и да се възстановят прилежащите тротоари и бордюри)
- „Основен ремонт на ул. „Димчо Дебелянов” в участъка от ул. „Дико Илиев” до бул. „Мито Орозов”, гр. Враца” – 760 715 лв.
 - „Основен ремонт на предблоково пространство за бл. № 26 в ж.к. „Дъбника”, гр. Враца” – 719 496 лв.
 - „Основен ремонт на ул. „Генерал Леонов” в участъка от бул. „Втори юни” до ул. „Козлодуйски бряг”, гр. Враца” – 1 798 740 лв.
 - „Основен ремонт на ул. „Безименна” (междублоково пространство на блокове „Химици” в участъка от ул. „Генерал Леонов” до ул. „Радецки”, гр. Враца” – 1 249 125 лв.
 - „Основен ремонт на предблоково пространство за бл. № 34 в ж.к. „Дъбника”, гр. Враца” – 307 500 лв.
 - „Основен ремонт на предблоково пространство за бл. № 21 в ж.к. „Дъбника”, гр. Враца” – 381 800 лв.
 - „Основен ремонт на предблоково пространство за ул. „Стоян Заимов” № 40, гр. Враца” – 263 300 лв.
 - „Основен ремонт на предблоково пространство между бл. „Вапцаров 3” и бл. „Вапцаров 5”, гр. Враца” – 154 500 лв.
 - „Основен ремонт на предблоково пространство за бл. № 3 и бл. № 4 в ж.к. „Младост”, гр. Враца” – 288 000 лв.
 - „Основен ремонт на предблоково пространство за бл. № 41 и бл. № 43 в ж.к. „Дъбника”, гр. Враца” – 621 000 лв.
 - „Основен ремонт на ул. „Камчия” в участъка от ул. „Топилки” до ул. „Три уши”, гр. Враца – 118 500 лв.
 - „Основен ремонт на ул. „Цар Калоян” в участъка от ул. „Стоян Заимов” до ул. „Трайко Китанчев” – 120 000 лв.
 - „Основен ремонт на ул. „Никола Занкин” в участъка от ул. „Река Лева” до ул. „Драва”, гр. Враца” – 93 000 лв.
 - „Основен ремонт на ул. „Ниш” в участъка от ул. „Ангел Кънчев” до ул. „Цар Симеон I-ви”, гр. Враца” – 99 200 лв.
 - „Основен ремонт на ул. „Ангел Кънчев” в участъка от ул. „Цар Борис I-ви” до ул. „Ниш”, гр. Враца” – 704 500 лв.
 - „Основен ремонт на ул. „Васил Атанасов” в участъка от бул. „Втори Юни” до ул. „Амур”, гр. Враца” – 753 900 лв.
 - „Основен ремонт на ул. „Драва” в участъка от ул. „Преслав” до ул. „Драгоман”, гр. Враца” – 435 000 лв.
 - „Основен ремонт на ул. „Братя Миладинови” в участъка от ул. „Дико Илиев” до бул. „Мито Орозов 35”, гр. Враца – 415 500 лв.
-

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

- „Основен ремонт на ул. „Атанас Йованович“ в участъка от ул. „Елин Пелин“ до ул. „Черна Вода“, гр. Враца – 430 500 лв.
- „Основен ремонт на ул. „Безименна“ (Река Лева 58) в участъка от ул. „Генерал Гурко“ до ул. „Граф Игнатиев“ гр. Враца – 486 000 лв.
- „Основен ремонт на ул. „Антим I-ви“ в участъка от бул. „Христо Ботев“ до ул. „Стефанаки Савов“, гр. Враца – 603 000 лв.
- „Основен ремонт на ул. „Поп Сава Катрафилов“ в участъка от ул. „Трапезица“ до бул. „Река Лева“, гр. Враца – 443 300 лв.
- „Основен ремонт на ул. „Мито Бояджиев“ в участъка от ул. „Кръстьо Българията“ до ул. „Георги Бързашки“, гр. Враца – 126 000 лв.

■ През 2024 година са инвестирани и над 4 000 000 лв. за инфраструктурата в жилищните квартали на Враца: изградени са три нови паркинга – в района на СУ „Христо Ботев“, в района на ДНА при ж.к. „Славия“, „Веслец“ и „Детелина“, както и предблоковото пространство при бл. „Орбита“ 3-4-7 и бл. 11 в ж.к. „Дъбника“. Изпълнен е текущ ремонт на улици и междублокови пространства на територията на гр. Враца на стойност 2 860 080 лв., със собствени средства от бюджета на общината. Отново със собствени средства в размер на 233 900 лв. са благоустроени участъци и е извършена регулация в района на ЖСК „Веслец 2“, ЖСК „Детелина“ и ЖСК „Славия“, както и при многофамилна сграда на ул. „Любен Каравелов“ № 20.

■ През 2024 г. с осигурените средства от Програмата за капиталови разходи на общината е извършено:

- подменена настилка и тротоарните площи на най-голямата улица в квартал „Младост“ – „Кр. Бързаков“ (3 098 кв. м.) на стойност 319 405 лв.
- ремонтирани 583 кв. м. пътна настилка в участъка от бул. „Мито Орозов“ до ул. „Текстилец“ на стойност 55 437 лв.
- асфалтирани 1 340 кв. м. улични платна в кв. 160 и кв. 170 стойност 191 038 лв.
- преасфалтирани 2 882 кв. м. пътно платно между кв. 52 и кв. 53 в жк „Дъбника“ на стойност 189 557 лв.

✓ *Ремонт/ реконструкция/ рехабилитация/изграждане на улици и велоалеи, пътна сигнализация, организация на движението*

■ През 2021 г. са извършени строително-ремонтните дейности на пътната инфраструктура в населените места на Враца - обновена е настилка на пътни артерии в селата Три кладенци, Челопек, Паволче, Веслец, Лиляче, Оходен, Голямо Пещене, Згориград, Горно Пещене и Костелево. Инвестираните средства са близо 1 000 000 лв. от бюджета на община Враца.

■ През 2022 г. на територията на община Враца със средства в размер на 80 523 лв. е положена хоризонтална пътна маркировка и сигнализация - пешеходни пътеки тип „Зебра“, стоп-линии, стрелки, паркоместа, триъгълници, заштриховани площи и др., на обща площ (2 871 кв.м.) по пътните платна на следните улици и булеварди: бул. „Втори юни“, ул. „Радецки“, ул. „Козлодуйски бряг“, ул. „Екзарх Йосиф“, ул. „Кръстьо Българията“, бул. „Демокрация“, ул. „Спортна“, площад „Софроний Врачански“, ул. „Стоян Заимов“, бул. „Христо Ботев“, бул. „Васил Кънчов“, ул. „Околчица“, ул. „Митрополит Паисий“, ул. „Стоян Даскалов“ и бул. „Съединение“.

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

■ През 2023 г. През 2023 г. на територията на община Враца със средства в размер на 103 180 лв. е положена хоризонтална пътна маркировка и сигнализация на общо 3 815 кв.м. площ по пътните платна на следните улици и булеварди:

- ул. „Река Лева”; ул. „Георги Сава Раковски” при ул. „Трайко Китанчев”
- ул. „Козлодуйски бряг”; площад „Софроний Врачански”
- ул. „Стоян Калъчев” при ул. „Иванка Ботева”, ул. „Г.С.Раковски” и ул. „Любен Каравелов”
- бул. „Христо Ботев”; ул. „Райко Алексиев” при ул. „Ангел Кънчев”
- ул. „Стоян Заимов” при ул. „Хан Аспарух”; ул. „Демокрация” - при ул. „Иваница Данчов” и ул. Арда
- ул. „Генерал Леонов” при СУ „Христо Ботев”
- ул. „Кръстьо Българията” при ул. „Генерал Скобелев”, при пешеходната зона, при ул. „Софроний Врачански” (кръгово кръстовище), при ул. „Генерал Леонов”, при ул. „Иванчо Цветков”
- ул. „Иваница Данчов” при ул. „Илия Кръстенияков”, при ул. „Вардар”; ул. „Генерал Скобелев” при ул. „Георги Бързашки”
- ул. „Спортна”; ж.к. „Дъбника”, жк „Младост” и парк „Дъбника”.

■ През 2023 г. са инвестирани 1 164 042 лв. за ремонт на улици в голяма част от населените места в общината: обновени са 29 307 кв.м. настилка на улици и един площад в селата: Костелево, Мраморен, Голямо Пещене, Чирен, Девене, Три кладенци, Тишевица, Горно Пещене, Нефела, Згориград, Челопек, Върбица, Власатица и Лютаджик, както следва:

- Цялостно асфалтиране на ул. „Георги Димитров” в с. Косталево (3 013 кв. м.);
- Асфалтиране на ул. „Георги Димитров” в с. Мраморен - от центъра в посока с. Голямо Пещене, (4833 кв. м.);
- Асфалтиране на площад „Възраждане” в с. Голямо Пещене (1 065 кв. м.);
- Продължение на текущия ремонт на ул. „Милин Камък” в с. Чирен (2 190 кв. м.);
- Продължение на текущия ремонт на ул. „Георги Димитров” в с. Девене (1 200 кв. м.);
- Продължение на текущия ремонт на ул. „Георги Димитров” в с. Три кладенци (4 278 кв. м.);
- Текущ ремонт на ул. „Драва” и ул. „Вела Пеева” в с. Тишевица (720 кв. м. и 900 кв. м.);
- Текущ ремонт на част от ул. „Йордан Лютибродски” и ремонт на ул. „Подбалканска” в с. Горно Пещене (1 970 кв. м. и 600 кв. м.);
- Текущ ремонт на ул. „Васил Левски” в с. Нефела (1 704 кв. м.);
- Текущ ремонт на ул. „Димитър Благоев” в с. Згориград (2 160 кв. м.);
- Текущ ремонт на ул. „Никола Петков” (от ул. „Георги Бенковски” до ул. „Александър Стамболийски”) в с. Челопек (1314 кв. м.);

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

- Текущ ремонт на ул. „Георги Димитров” в с. Власатица (1560 кв. м.);
- Текущ ремонт на ул. „Георги Димитров”, ул. „Черна гора” и ул. „Крайбрежна” в с. Лютаджик (1 800 кв. м.).

▪ През 2024 г. община Враца подписва 4 Споразумения по чл. 107, ал. 13 към ЗДБРБ за 2024 г. с МРРБ за извършване на основни ремонти на компрометирани пътни участъци в населените места от състава на община Враца, на обща стойност 3 660 821 лв.:

- „Основен ремонт на ул. „Васил Коларов”, с. Горно Пещене, община Враца” – 191 000 лв.
- „Основен ремонт на ул. „Никола Петков”, с. Челопек, община Враца” – 1 398 000 лв.
- „Основен ремонт на ул. „Тракия”, с. Паволче, община Враца” – 533 800 лв.
- „Основен ремонт на ул. „Кокиче”, с. Бели извор, община Враца” – 1 538 021 лв.

▪ През 2024 г. е извършен е ремонт на улица „Александър Стамболийски”, с. Баница на стойност 797 831 лв., осигурени от бюджета на община Враца.

▪ През 2024 г. са инвестирани 352 528 лв. за ремонт на 9 000 кв.м. настилка на улици в голяма част от населените места в общината. Финансовият ресурс е осигурен от бюджета на общината и от трансфер по ПМС.

✓ ***Подобряване състоянието на пътна инфраструктура, функционални връзки и пътна безопасност***

▪ Със средства от собствения бюджет на община Враца за 2024 г. е извършен основен ремонт на два четвъртокласни пътни участъци на територията на община Враца, а именно:

- VRC 1029 (III-101, Враца – Криводол) – Лиляче – (II-15) – от (III-101, Враца – Криводол) до вход табела с Лиляче и начало на ул. „Г.Димитров”. Ремонтиран е участък с площ 5 550 кв. м. Стойността на инвестицията е в размер на 448 921.00 лв.;
- VRC 1028 (III-101) – Враца – кв. Кулата – с. Нефела – (от с.т. 42 на ул. „Дъб” № 8 в кв. Кулата до обходен път (Е 79). Ремонтиран е участък с площ 5 964 кв.м. Стойността на инвестицията е в размер на 448 921.00 лв.

▪ Ремонт на път VRC 1036 (Девене-Чирен-път II-15) на община Враца с източник на финансиране - получен през 2022 г. трансфер по РМС №711 от 30.09.2022 г. за основен ремонт на път VRC 1036 от км. 8+700,00 до км. 17+596,12 - II етап, като до края на 2024 г. по договора за основен ремонт на пътя са изпълнени 30 222.37 кв. м. на стойност 2 701 939 лв. Финансирането е по споразумение с МРРБ.

✓ ***Враца – част от Евровело 6***

Фокус на Интегрираната териториална стратегия за трансграничния регион Румъния-България е развитието на велосипедния туризъм, възползвайки се от маршрута Евровело 6, който минава през региона, от западната му страна до бреговете на Черно море на изток. До момента Община Враца не е подавала проектно предложение по отворените покани за набиране на проектни концепции в изпълнение на Стратегията предвид рестриктивните критерии за оценка по отношение на териториална отдалеченост от

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

основния маршрут на ЕвроВело 6 и дължина на ремонтираната и/или новоизградена мрежа за велосипеден туризъм.

3.4. Напредък по изпълнението на Приоритет 4. Съхраняване на околната среда и адаптиране и смекчаване изменението на климата

Приоритет 4 е насочен към мерки и проекти, свързани с подобряване качеството на въздуха, зелена градска инфраструктура и сигурност в обществени пространства чрез изграждане и развитие на обществени зони за отдих и рекреация и зелени площи в град Враца, включително физически елементи на средата и зелена инфраструктура за сгради в контекста на Новия Европейски Баухаус.

Въвеждането на мерки за енергийна ефективност за смекчаване изменението на климата са насочени към обновяване на многофамилни и еднофамилни жилищни и обществени сгради, вкл. реализиране на проекти за възобновяеми енергийни източници.

За постигане на устойчиво управление на отпадъците е предвидено подобряване на системата за управление на битовите отпадъци чрез въвеждане на иновативни подходи за предотвратяване образуването на отпадъци, ефективно използване на ресурсите, повторното им използване, ремонт и рециклиране, вкл. изграждане на нова инфраструктура, както и повишаване осведомеността на местното население.

Приоритетът има 5 мерки и 12 конкретни проектни идеи/предложения към всяка от мерките.

Мярка 4.1. Подобряване качеството на въздуха, зелена градска инфраструктура и сигурност в обществени пространства

Мярката включва 1 конкретна проектна идея/предложение - *Изграждане и развитие на обществени зони за отдих и рекреация и зелени площи в град Враца, включително физически елементи на средата и зелена инфраструктура за сгради в контекста на Новия Европейски Баухаус*. За разглеждания период 2021-2024 г. по нея са предприети следните дейности за реализация:

✓ През 2023 г. започва строителство на обект „Изграждане на многофункционален парк в ж.к. „Сениче” на стойност 2 261 823 лв., финансиран със собствени средства. Паркът се изгражда на площ от 33 дка с детски площадки, зони за отдих и спорт. Разположението му е между бул. „Европа” и Криводолско шосе. В парка ще се обособят алеи за разходка и стрийт фитнес, две детски площадки за деца до 12-годишна възраст, площадка за разхождане на домашни любимци, фитнеси на открито, изграждане на зона с водна площ. Паркът включва обособяването на терени за поставяеми обекти като кафене, колички за сладолед, напитки, сладки изделия и др., голяма зона за събития на открито, зони за отдих и за пикник на открито, зони с висока растителност и алпинеуми. За паркоустрояването ще се подберат подходящи растителни видове в съответствие с екологичните и климатичните изисквания за градска среда и за климатичните условия в град Враца. Ще се изгради и декоративно/парково осветление.

Паркът ще способства за предотвратяване на неблагоприятното задържане на високите шумови нива в района на кв. „Сениче”, където възниква утежнена акустична обстановка, следствие на изградените нови производствени мощности и преминаващата ж.п. линия. Увеличеният брой на моторни превозни средства, недоброто им техническо състояние, интензивността и скоростта на движение, недобрата пропускателна способност на пътната мрежа на някои от светофарите в града са също фактори, влияещи в посока на увеличение на шумовото натоварване в квартала. Паркът е зелена зона, която представлява система за предотвратяване и ограничаване на шума.

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

✓ През 2021 г. е изготвен идеен проект „Облагородяване на пространствата около стадион Христо Ботев”, на стойност 6 500 000 лв., за изпълнението на който се изчаква финансиране по донорски програми. Проектът предвижда изграждане на лунапарк - комплекс от атракциони за забавление на възрастни, подрастващи и деца, поставяне на виенско колело и сцена за събития, като целта е да се задържат туристите за по-дълго време в община Враца. Предвижда се и изграждане на осветление, площадково водоснабдяване и канализация, кът с воден ефект, парк за кучета, велосипедисти, стрийт фитнес, голяма детска площадка, изграждането на пейки, люлки, хамаци и беседки за спокоен отход, обособяване на заведения за хранене тип градина и др. площадки. С проекта, като съставна част на зелената система на града, ще се осигури комплексно подобряване на жизнените условия в града, посредством засилването на действащите рекреационни функции. Паркът ще се обособи като основна зона за отход, спорт и социални контакти на гражданите и гостите на гр. Враца, като се промени изцяло обликът на парка. Това ще даде възможност на туристите да прекарат повече време в града, посещавайки различните обекти и атракциони. Основната задача на проекта е свързана със създаването на естетична и безопасна рекреативна среда с обособени функционални зони за отход, обществени и културни изяви, детски игри и занимания.

✓ През 2024 г. е одобрена разработена от община Враца КИТИ „Враца – чист и зелен град”, на стойност 5 248 980 лв. Финансирането на дейността е от ПОС 2021-2027 г, Приоритет „Въздух“, „Мерки за справяне с вторичното разпрашаване – зелена инфраструктура в градска среда (изграждане на „зелени поясни/зони”, зелени стени, озеленяване на „кални петна”, зелени покриви и др., включително интелигентни зелени решения.)”. Към настоящия момент предложението на община Враца е в процес на оценка. В изпълнение на инвестицията ще бъде проектирана и изградена зелена инфраструктура, включваща озеленяване с дървесни и храстови видове, както и затревяване по протежение на натоварени градски улици/булеварди; открити училищни площи - общинска собственост и такива на територията на детски градини (общинска собственост), обществени публични пространства с отворен достъп - общинска собственост, определени за зелени площи (включително градски паркове, градини и междублокови пространства), както и обекти попадащи в урегулирани поземлени имоти с друго предназначение, които са общинска собственост и е предвидено не по-малко от 50% за озеленяване. Проектът включва и инвестиции в терени/обекти, публична общинска собственост, за изграждането на зелени покриви и/или зелени спирки и/или зелени огради и други, включително интелигентни/иновационни зелени решения с принос към намаляване на вторичното разпрашаване, като демонстрационна част от проекта. Ще се изградят и поливни системи с цел адаптация към климатичните промени на изградената зелена инфраструктура и предотвратяване риска от засушаване, с което да се гарантира нейната устойчивост.

✓ През 2024 г. община Враца приключва изпълнението на Проект „Екологично заредени”, финансиран от Националния доверителен екофонд по Програма „Микропроекти за климата”. Стойността на проекта е 80 000 лв., от които безвъзмездната помощ възлиза на 50 000 лв., а 30 000 лв. са съфинансирани от общината. Изпълнението на проекта запознава гражданите с производството на електроенергия от ВЕИ, използването на зелена енергия и ги насърчава да използват тези ресурси в рамките на прехода към нисковъглеродна и устойчива на изменението на климата икономика. В изпълнение на проекта са доставени и монтирани три соларни пейки, разполагащи с USB портове за зареждане на телефони, както и за безжично зареждане, захранвано от слънчева енергия. Освен USB портове, пейките разполагат и със сензори за околната среда като: температура, влажност, атмосферно налягане. Пейките са монтирани в

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

облагороденото пространство пред сградата на Библиотека „Христо Ботев“. Чрез информационни кампании се популяризира ползата от смарт пейките и от енергията от възобновяеми източници.

✓ През 2024 г. в рамките на инициативата „Зелена Враца“ са реализирани десетки доброволчески кампании за почистване на зелени площи в града и залесяване на жилищните квартали с нови дървесни видове, подходящи за климатичните условия на града. Засадени са над 2 000 нови дървета и храсти във всички жилищни квартали на града. Целта е да се сведе замърсяването на въздуха до минимум. Освен това, със залесяването се създават зелени пояси около натоварени улици в близост до детски площадки, градини и училища, с което Враца ще се превърне в още по-приветливо място за живеене. Чрез изпълнението на зелени мерки в градска среда, вкл. изграждане на зелени пояси се осигурява допълняемост към мерките за зелена инфраструктура в града.

✓ Ежегодно за периода 2021-2024 г. в регулационните граници на гр. Враца компенсаторно се засаждат над 200 броя дървета и храсти. Със залесяването се създават зелени пояси около натоварени улици в близост до детски площадки, градини и училища, с което Враца ще се превърне в още по-приветливо място за живеене. Чрез изпълнението на зелени мерки в градска среда, вкл. изграждане на зелени пояси се осигурява допълняемост към мерките за зелена инфраструктура в града, заложили по ПРР 2021-2027 и ПОС 2021-2027.

✓ „Обновяване и модернизиране на Централна пешеходна зона - етап 2“ е част от одобрената през 2024 г. Концепция за интегрирани териториални инвестиции (КИТИ) „Зелени решения за устойчиво развитие на СЗР“. Към настоящия момент се оценява проектно предложение на община Враца с тази дейност по Програма „Развитие на регионите“ 2021 – 2027 г., мярка „Зелена градска инфраструктура“. В рамките на тази дейност се предвижда да бъде извършена модернизация на централната пешеходна зона - ЕТАП 2. Общият обхват на етап 2 е 22 633,36 кв. м., а стойността на инвестицията е в размер на 9 320 000 лв. БФП. Дейността ще подобри привлекателността на града и качеството на живот, ще се осигурят нови възможности за икономическо и социално развитие, чрез създаване на единна система от пешеходни пространства с обща визия, съобразена със спецификата на града, подобряване на зелената система, осигуряване на достъпна среда за хора с увреждания и социализирането им. Изпълнението на дейността включва реконструкция на ЦПЗ в отсечката от бул. „Никола Войводов“ (ЖП гара) през бул. „Демокрация“ (пл. СУМИ) до ул. „Кръстьо Българията“, която е продължение на вече обновената ПЗ, в периода 2017-2020 г. по проект „Обновяване и модернизиране на пешеходната зона в централната градска част на град Враца“, финансиран от ОПРР 2014-2020. По време на реконструкцията облика на територията ще се обогати с озеленяване, което ще подобри микроклимата през летните месеци. Ще се обособят повече разнообразни места за сядане, като място за социализация и почивка. В двете зони се предвижда богато озеленяване с дървесна, храстова и тревна растителност, с която да се подобрят екологичните и естетически качества на средата. Ще бъде обособено продължение на ПЗ между бул. „Демокрация“ и бул. „Васил Кънчов“. Пред ЖП гарата ще се оформи съвременен градски площад с ново периферно озеленяване и сух фонтан. Зоната на пл. „Суми“ ще се превърне в мултифункционално градско площадно пространство за активности на открито, с композирането на интерактивна технологична съвременна арт инсталация. Ще бъдат поставени вградени в настилната интерактивни LED екрани и озвучаване.

✓ В изпълнение на проект *BiodiverCity* по Програма УРБАКТ 2021-2027 г. на територията на община Враца се предвижда да бъде изградена първата гора по метода на

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

световноизвестния японския ботаник проф. Акира Мияваки. Методът Мияваки е иновативен подход за създаване на бързо растящи, биоразнообразни и устойчиви гори, особено в градска среда и има успешно изпълнение в редица страни – Индия, Франция, Германия, Белгия и др., като в България експериментално е реализирана като доброволчески инициативи само в София и Пловдив.

Мярка 4.2. Въвеждане на мерки за енергийна ефективност за смекчаване изменението на климата

Мярката включва 3 конкретни проектни идеи/предложения и за разглеждания период 2021-2024 г. по нея са предприети следните дейности за реализация:

✓ Въвеждане мерки за енергийна ефективност в обществени сгради и използване на енергия от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ)

Включва следните проекти:

- Проект: Внедряване на мерки за енергийна ефективност в Регионална библиотека „Христо Ботев” – Враца, на стойност 2 494 931 лв., от които съфинансиране в размер на 133 200 лв. по процедурата BG-RRP-4.020 – „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт” на Национален план за възстановяване и устойчивост

- През 2024 г. от Държавен фонд „Пътна безопасност” на Сектор „Пътна полиция”, гр. Враца са отпуснати средства в размер 1 500 000 лв. за внедряване на мерки за енергийна ефективност. Предстои стартиране на предвидените обществени поръчки.

✓ Използване на енергия от ВЕИ и биогорива в домакинствата:

- През 2023 г. по процедура „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд-етап I” по Националния план за възстановяване и устойчивост община Враца разработи и подаде предложения за изпълнение на инвестиции за „Енергийно обновяване на жилищния сграден фонд в община Враца, етап 1” за 19 многофамилни жилищни сгради. Одобрени са само 8 жилищни сгради с общ брой домакинства 638, за които предстои сключване на договори за финансиране на обща стойност 16 591 668 лв. безвъзмездни средства:

- обект „Илия Кръстенияков” №14, на стойност 1 603 568 лв;
- обект „Найден Геров” №10, на стойност 1 808 479 лв.;
- обект „Дъбника” №140, на стойност 1 823 005 лв.;
- обект „Сениче” №51, на стойност 2 859 241 лв.;
- обект „Сениче” №68, на стойност 1 846 107 лв.;
- обект „Сениче” №70, на стойност 2 699 350 лв.;
- обект „Генерал Леонов” №94, на стойност 1 617 988 лв.;
- обект „Дъбника” №41, на стойност 2 333 930 лв.

Специфичните цели на предложенията за инвестиции са свързани с подобряване на енергийните характеристики на обектите на интервенция чрез достигане на клас на енергопотребление „B” и определени проценти на спестяване на първична енергия за конкретните обекти; намаляване на енергийното потребление и емисиите на парникови газове; подобряване на експлоатационните характеристики за удължаване на жизнения цикъл на сградите; намаляване на енергийната бедност и подобряване на условията и качеството за живот на територията на община Враца. Останалите 11 жилищни сгради са включени в резервен списък и при наличие на допълнителен финансов ресурс ще има възможност за финансиране.

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

▪ През 2024 г. 8 домакинства от общината са подписали договори по процедура „Подкрепа за енергия от възобновяеми източници за домакинствата – Покана 1” по НПВУ за изграждане на ФВИ до 10 кВт и батерии за собствено отребление.

- През 2024 г. община Враца подписва договор за финансиране на проектното предложение „Зелена Враца - мисията е възможна!”. Стойността на проекта е в размер на 24 074 757,44 лв. безвъзмездна помощ, предоставена по Програма „Околна среда 2021-2027”, процедура „За по-чист въздух!” по приоритет 5 „Въздух”. Основната цел на проекта е да се допринесе за подобряване качеството на атмосферния въздух чрез намаляване замърсяванията от използваните стари уреди на дърва и въглища от домакинствата в община Враца. Основните дейности, които се изпълняват, е да се подменят отоплителните устройства на домакинствата от община Враца, които използват за отопление уреди с твърдо гориво (дърва и въглища), като се заменят с алтернативни високоефективни екологични отоплителни устройства. Това ще осигури намаляване на вредните емисии и подобаване качеството на атмосферния въздух, което от своя страна ще допринесе за положителния ефект върху човешкото здраве. Подмяната ще осигури висока ефективност и бърз пряк резултат по отношение на редуцирането на количествата ФПЧ, които са причина за висока смъртност сред населението.

✓ *Енергийна ефективност, използване на енергия от ВЕИ и биогорива в местни предприятия:*

▪ През 2024 г. по процедура „Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите”, Компонент 4 „Нисковъглеродна икономика”, Инвестиция С 4.1 „Подкрепа за обновяване на сградния фонд” на НПВУ, чрез МРРБ са одобрени и се изпълняват проектите на 4 местни малки и средни предприятия на обща стойност от 1 998 409 лв., от които 933 493 лв. са съфинансирани от предприятията.

▪ През 2024 г. по процедура „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”, Компонент „Интелигентна индустрия”, Фонд 2 – Зелен преход и кръгова икономика, Направление 1 „Декарбонизация чрез инвестиции във възобновяема енергия и енергийна ефективност” на НПВУ, чрез Министерство на иновациите и растежа са одобрени и се изпълняват проектите на 5 местни малки и средни предприятия на обща стойност от 966 429 лв. Чрез изпълнението на инвестициите предприятията ще придобият технологии и съоръжения за съхранение на слънчева фотоволтаична енергия под формата на батерии, което ще допринесе за баланса в произведената мощност и ще подпомогне преодоляването на един от недостатъците на възобновяемите източници, а именно непостоянното производство.

Мярка 4.3. Устойчиво управление на отпадъците

Мярката включва 3 конкретни проектни идеи/предложение и за разглеждания период 2021-2024 г. за две от тях няма информация, а за третата са предприети следните дейности за реализация:

✓ *Подобряване на системата за управление на битовите отпадъци чрез въвеждане на иновативни подходи за предотвратяване образуването на отпадъци, ефективно използване на ресурсите, повторно използване, ремонт и рециклиране:*

▪ Проект „Изграждане на инсталация за компостиране на разделно събрани зелени отпадъци – регион Враца”, на стойност 5 845 348 лв. С реализирането на проекта

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

се постига намаляване на биоразградими и зелени отпадъци, събирани от домакинствата на териториите на общините Враца и Мездра. Компостът ще бъде използван за облагородяване на обществени пространства, градинки и паркове, както и за рекултивация на нарушени терени. Капацитетът на инсталацията е до 8 000 т./ год., като тя ще обслужва нуждите на над 80 000 жители на двете общини. Закупени са 574 контейнери, като от тях 444 броя са за Враца, от които – 96 за биоразградими и 348 за зелени отпадъци. Съдовете са разположени в жилищните квартали на града и в населените места на общината. Осигурена е и нова специализирана техника – 4 камиона, оборудване за инсталацията, челен товарач, сито и шредер.

- **През 2022 г.** са монтирани нови 15 броя подземни контейнери. Закупени са следните видове контейнери: 109 броя контейнери за битови отпадъци с обем 1,1 м³ (1100 л.); 100 броя контейнери за битови отпадъци тип „Кука” с обем 0,11 м³; 1 контейнер за битови отпадъци с обем 4,00 м³. Основната цел от внедряването на системата за сметосъбиране, използвайки съдове за подземен монтаж, е намаляването на възможността за замърсяване около контейнерите и по-голяма ефективност при управлението на отпадъците.

- **През 2024 г.** от отчисления по чл. 64 от ЗУО е внедрена иновативна система за анализ, управление и измерване на количествата отпадъци и автоматична идентификация на стойност 35 880 лв.

- **През 2024 г.** приключва изпълнението на инвестиция за „Изграждане на клетки № 2.2 и 3.1 от обект „Регионално депо за неопасни отпадъци на общините Враца и Мездра – изграждане на клетка 2.2. (Етап 1). Клетка 2.2 е въведена в експлоатация. Стойността на обекта е 5 680 649 лв., финансиран изцяло със собствени средствата от отчисленията по чл. 64 от ЗУО.

- Проект „Рекултивация на клетка 1.1. и клетка 1.2. на Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Враца и Мездра“ на обща стойност от 2 795 771 лв., от които безвъзмездната помощ е в размер на 2 499 939.25 лв. и 295 831.44 лв. съфинансиране от бюджета на община Враца. Проектът предвижда рекултивация и закриване на клетки 1.1. и 1.2. с площ 27 160 кв.м. на Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Враца и Мездра и осъществяване на мониторинг на закритата клетка. Общата площ на площадката е 13.277 дка, включваща и територията на старото сметище, което е рекултивирано на I-ви етап от усвояването на депото. Очаква се закритите клетки да се превърнат в зелени площи, чрез техническа рекултивация, чиято основна цел е да бъде предотвратена възможността за последващо замърсяване от депонирания отпадък. За целта ще се изгради система за улавяне и отвеждане на вредните газове. Следващата стъпка е извършването на биологична рекултивация, включваща: полагане на специален изолационен и хумусен пласт над клетките и превръщането на участъка изцяло в зелена площ.

- Проект „Екологични и рециклиращи администрации”, финансиран по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020” на стойност 391 122 лв. - на територията на гр. Враца са обособени 10 броя площадки на терени, общинска собственост, като на всяка една от тези площадки е разположен комплект от 3 броя подземни контейнери с обем 1,5 куб. м. Новоизградената система осигурява разделното събиране на отпадъци в райони от гр. Враца с концентрация на административни сгради, заведения за обществено хранене, хотели и др. чрез използване на високотехнологична техника за събиране на рециклируеми битови отпадъци. Очакваните положителни ефекти от реализирането на проекта са: увеличаване на количествата на събраните рециклируеми отпадъци от хартия и картон, пластмаси и метали, и стъкло при източника на образуване; осигуряване на

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

качествени и чисти фракции за последващо рециклиране; чистота и липса на миризми около площадките на които са разположени контейнерите. Враца става втората община в страната, която е включена в платформата за кръгова икономика – CEMIS.BG. По този начин гражданите могат да се информират за местата за предаване на образуваните битови отпадъчни материали, както и за възможностите за тяхното предотвратяване, рециклиране и оползотворяване.

✓ *Изграждане на площадка за рециклиране на строителни отпадъци* – няма информация за разглеждания период

✓ *Повишаване осведомеността относно възможностите за управление на битовите отпадъци* - няма информация за разглеждания период

Мярка 4.4. Превенция и преодоляване на последствията от бедствия и кризи

Мярката включва 2 конкретни проектни идеи/предложения и за разглеждания период 2021-2024 г. за двете са предприети следните дейности за реализация:

✓ *Проекти за Превенция на наводненията по поречието на река Скът*

Проектната идея „Превенция на наводненията по поречието на река Скът” е част от Концепция за интегрирани териториални инвестиции (КИТИ) „Зелени решения за устойчиво развитие на СЗР”. Планираният индикативен ресурс за изпълнение на инвестицията е в размер на 13 898 160 лв., представляващи 100 % безвъзмездна финансова помощ с източник на финансиране Програма „Околна среда ” 2021-2027, Приоритет „Риск и изменение на климата”. През 2025 г. предстои да се обяви процедурата за кандидатстване с проектни предложения. В тази връзка община Враца подготвя, в партньорство с Областна администрация-Враца, проектно предложение с наименование „Мерки за превенция и управление на риска от наводнения в община Враца”.

✓ *Проекти за справяне с неблагоприятните геодинамични процеси:*

▪ Проект „Координирани и ефективни реакции на властите при извънредни ситуации в региона Долж-Враца”, на стойност 5 889 905 лв., осигурени по Програма ИНТЕРРЕГ V-A Румъния – България 2014-2020 и съфинансиране в размер на 117 857 лева. Чрез изпълнението му се подобрява съвместното управление на риска в зоната Долж-Враца. По проекта е създаден Пункт за интервенции при извънредни ситуации на Международното летище в гр. Крайова и Трансгранична точка за подобряване на капацитета за намаляване на риска при извънредни ситуации в област Враца. Проведени са съвместни учения в Крайова и във Враца, кампания за повишаване на информираността на обществото и заинтересованите страни, включени в съвместното управление на риска. По проекта е предоставена лодка с транспортен колесар и спасителен технически автомобил на Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението”, а на община Враца - снегопочистващ автомобил с разпръскващ модул за сол и пясък, репатриращ автомобил за катастрофирали тежкотоварни автомобили и високо проходим пикап 4x4. Техническото оборудване по проекта, което е предоставено на Центъра за спешна медицинска помощ-Враца, включва многофункционален апарат за ЕКГ, дефибрилация и мониторинг на спешен пациент с възможност за пренос на всички жизнени параметри в реално време, транспортни респиратори за командна и асистирана вентилация с кислородни бутилки за санитарни автомобили, линейки с кувьози за транспортиране на новородени, както и специализиран автомобил за транспортиране на кръвни продукти и човешки органи за трансплантация.

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

■ Проект с №РД-02-30-62/19.12.2019 г. „Укрепване на свлачище с рег.№VRC10.12259.01 над ул. „Черни Дрин” гр. Враца (под водоем Среченска бара)” на стойност 718 405,20, осигурени от МРРБ.

■ Финансиране за възстановителни работи по отношение ликвидирането на последици от стихийни бедствия в с. Лиляче – община Враца, на стойност 120 365,00 лв, осигурени от Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет на Република България.

■ Финансиране за възстановителни работи за укрепване и корекция на р. Лиляшка – с. Лиляче, за подобряване проводимостта при средни и високи води– община Враца, на стойност 127 594,00 лв, осигурени от Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет на Република България.

Мярка 4.5. ВиК инфраструктура

Мярката има три конкретни проектни идеи/предложения и за периода 2021 – 2024 г. за две от тях няма информация , а за третата е изпълнено следното:

✓ *Подобряване на ВиК инфраструктура в населените места на община Враца*

През 2024 г. община Враца подписва две Споразумения по чл.107, ал. 13 към ЗДБРБ за 2024 г. с МРРБ за подобряване на ВиК инфраструктура на с. Згориград, на обща стойност 22 338 000 лв.:

- „Реконструкция и удължаване на водопроводната система и изграждане на нова канализационна система на с. Згориград, община Враца” – 22 000 000 лв.;
- „Изготвяне на технически проект и упражняване на авторски надзор за обект: „Реконструкция и удължаване на водопроводната система и изграждане на нова канализационна система на с. Згориград, община Враца” – 338 000 лв.

✓ *Водоснабдяване на Врачански Балкан* – за анализирания период няма стартирани мерки

✓ *Устойчиво управление и използване на минералните води* – за анализирания период няма стартирани мерки

3.5. Напредък по изпълнението на Приоритет 5. Добро управление и партньорства със заинтересованите страни

Приоритет 5 е обвързан със запазване лидерската роля на община Враца в региона чрез надграждане и усъвършенстване на модерно електронно административно обслужване, повишаване капацитета на общината, включително и в реализиране на партньорски проекти.

Мярка 5.1. Дигитализация и повишаване капацитета на общината за устойчиво, модерно и електронно административно обслужване

Мярката има две конкретни проектни идеи/предложения и за периода 2021 – 2024 г. по тях е изпълнено следното:

✓ *Въвеждане на иновационен модел на е-община за устойчиво и модерно административно обслужване, създаване на единна информационна система и предоставяне на онлайн услуги за гражданите и бизнеса:*

В периода 2021–2024 г. Община Враца реализира значим напредък по отношение на въвеждането на съвременни електронни услуги и иновационни модели на административно обслужване. В съответствие с принципите на дигитална трансформация и добро управление, бяха предприети следните стъпки:

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

- Въведен е иновационен модел на „е-община”, насочен към устойчиво и модерно административно обслужване, чрез създаване на **единна информационна система** и предоставяне на **електронни услуги за гражданите и бизнеса**;
- Създаден е **Портал за електронни административни услуги на Община Враца**, достъпен на адрес: <https://auslugi.com/public/home/vratsa/index>;
- Община Враца е интегрирана с **Единния модел за заявяване, заплащане и предоставяне на електронни услуги**, разработен от Министерството на електронното управление (МЕУ);
- Предоставени са **електронни услуги във връзка с изборния процес**, включително за изборите за Народно събрание, насрочени за 2 април 2023 г., с техническа поддръжка от МЕУ;
- Разработена е **услуга за проверка на задължения**, достъпна с **квалифициран електронен подпис (КЕП)**, с цел подобряване на комплексното административно обслужване;
- Данните на регистрираните потребители от старата система са **пренесени и активни в новата среда**, като е предвидена процедура по верификация с e-mail код за потвърждение;
- В случаи на невъзможност за достъп до системата с предишни данни, се предвижда **възможност за нова регистрация**, като вече подадените документи се обработват без нужда от повторно заявяване;
- Подробна информация и достъп до електронните услуги се предоставя и чрез сайта на Община Враца: <https://www.vratza.bg/bg/1596633465.html>

✓ *Усъвършенстване и укрепване на административните умения и компетентностите:*

▪ проект „Укрепване на общинския капацитет в община Враца” по Приоритетна ос „Социално включване и равни възможности” на Програма „Развитие на човешките ресурси 2021-2027”; стойност на проекта 340 202 лв. безвъзмездна помощ. Чрез изпълнението на проекта се оказва подкрепа на служителите, ангажирани с изпълнението на правомощията им по Закона за социалните услуги, Закона за хората с увреждания и Закона за лична помощ, гарантира се равен достъп до социални услуги, отговарящи на индивидуалните потребности на лицата, както и правото на всяко лице на подкрепа за живот в домашна среда и в общността, и насърчаване на интегрирания подход при осигуряването на подкрепа на лицата.

▪ проект „Подкрепа за община Враца за ефективно и ефикасно изпълнение на ПРР 2021-2027”, стойност 178 751 лв. безвъзмездна помощ по ОП „Региони в растеж” 2014-2020, Приоритетна ос „Техническа помощ“. С изпълнението на проекта е обезпечена дейността на служителите, които са отговорни за подготовката на проектни идеи/концепции за ИТИ и/или в подготовката и/или изпълнението на проекти по ПРР 2021 – 2027 г.; закупени са 30 броя компютърни конфигурации, 4 броя мултифункционални копирни машини, 1 брой плотер, 12 преносими компютъра и 3 броя външни хард дискове. Повишен е капацитетът на служителите в контекста на управление и изпълнение на инструменти за ИТИ за програмен период 2021-2027 г., чрез проведени в страната и чужбина обучения на служителите.

▪ проект „RESTART_4Danube” на стойност 156 466 лв., финансиран чрез Програмата за транснационално сътрудничество „Дунав 2014-2020”. Основната цел на проекта е ефективно транснационалното и институционалното сътрудничество и подобряване на капацитета за изграждане на градската среда, посредством местни планове за действие и иновативни обучения по регенерация. По проекта са изготвени

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

обща стратегия и набор от инструменти за обучение; създадени са Планове за действие на местно ниво и пакет от споразумения между отделните компании.

Мярка 5.2. Реализиране на партньорски проекти

Мярката има две конкретни проектни идеи/предложения и по тях за периода 2021 – 2024 г. е реализирано следното:

- Проект „RESTART_4Danube” - проект „RESTART_4Danube” на стойност 156 466 лв., финансиран чрез Програмата за транснационално сътрудничество „Дунав 2014-2020”. Основната цел на проекта е ефективно транснационалното и институционалното сътрудничество и подобряване на капацитета за изграждане на градската среда, посредством местни планове за действие и иновативни обучения по регенерация. По проекта са изготвени обща стратегия и набор от инструменти за обучение; създадени са Планове за действие на местно ниво и пакет от споразумения между отделните компании.

✓ *Междунституционално и междуобщинско партньорство:*

- проект „Cities4CSR - Всеобхватни градски стратегии за насърчаване и стимулиране на корпоративната отговорност в градските райони” по програма УРБАКТ III 2014-2020 г. със стойност в бюджета за Община Враца 120 940,92 лв. безвъзмездна помощ. Основната цел на проекта е създаване на сътрудничество между общините, бизнеса и гражданското общество с цел насърчаване устойчиви, приобщаващи и иновативни промени в градовете. Проектът цели увеличаване ролята на дейностите за корпоративна социална отговорност на фирмите на местно ниво към градско обновление и социалните иновации, със специален акцент върху образованието, с цел по-добро справяне с възникващите проблеми и неудовлетворени местни нужди.

- проект „Подготвителни дейности за създаване на МИГ Борован-Враца-Вършец по мярка 19 „ВОМР” - община Враца в партньорство с общините Вършец и Борован, и представители на стопанския и нестопански сектор от териториите на трите общини изпълняват проект за формиране на партньорство за създаване на местна инициативна група (МИГ) на териториите на общините за прилагане на подхода Водено от общностите местно развитие (ВОМР) по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности” на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие” от Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2014 – 2020. Безвъзмездната финансова помощ по проекта е на стойност 56 765.69 лв. По проекта се финансират дейности, свързани с учредяване на МИГ, популяризиране на подхода ВОМР, разработване на стратегия за ВОМР, обучения на местни лидери и заинтересовани страни, проучвания и анализи на територията, подготовка на стратегия за ВОМР, включително консултиране на местната общност във връзка с подготовката на стратегията и координация на изпълнението на подготвителните дейности.

3.6. Напредък по изпълнението на Приоритет 6. Осигуряване на условия за достъп до качествени публични услуги и квалифицирана подкрепа в общността

Приоритет 6 е насочен към подобряване на образователната и съпътстващата я инфраструктура и към осигуряване на достъп до качествено и приобщаващо образование, отговарящо на нуждите на пазара на труда; развитие на спортната инфраструктура за предоставяне на съвременни и качествени услуги в сферата на спорта и физическата активност; развитието на социалната инфраструктура и предоставяне на интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността за деца, възрастни хора и уязвими групи; подобряване на здравната система в общината и увеличаване на достъпа на

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

населението до качествено и навременно здравно обслужване; подобряване състоянието на културната инфраструктура.

Мярка 6.1. Равен достъп до качествено образование и обучение

Мярката има девет конкретни проектни идеи/предложения и за периода 2021 – 2024 реализацията по тях е следната:

✓ ***Подобряване състоянието на сградния фонд на образователните институции на територията на общината чрез прилагане на мерки за енергийна ефективност, използване на ВЕИ, ремонтни дейности и оптимизиране на дворното пространство***

■ проект „Реконструкция и обновяване на Детска ясла № 7, гр. Враца, община Враца” с общ бюджет от 1 299 330 лв., от които 1 000 000 лв. финансиране от МОН и 299 330 лв. съфинансиране от община Враца. Проектът предвижда внедряване на енергоспестяващи мерки, които включват ремонт на покрив, изолация на външни стени, подмяна на дограма, както и изграждане на фотоволтаична електроцентрала за собствени нужди. Предвидено е извършване и на вътрешен ремонт - подмяна на настилки, врати и ремонт на санитарни помещения, вкл. подмяна на смесителни батерии и санитария; изграждане на стълбищна платформа и тоалетна за хора с двигателни увреждания. Чрез реализацията на проекта се цели разкриване на 2 нови групи.

■ През 2024 г. е извършен ремонт на покрив на ДГ „Детски свят”, филиал с. Згориград. Ремонтът е финансиран със средства от Програмата за капиталови разходи на община Враца.

■ В ПТГ „Н. Й. Вапцаров” - гр. Враца, стартира внедряването на мерки за енергийна ефективност чрез проектиране и изпълнение на СМР на учебните работилници. Финансирането е в размер на 2 174 204 лв., осигурени по Националната програма на МОН „Изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища” (2024-2026г).

■ Проект „Основен ремонт и внедряване на мерки за енергийна ефективност в сградата на „Средношколско общежитие” град Враца по процедура „Ремонт и рехабилитация на общежития в системата на училищното образование” на НПВУ. Стойността на инвестицията е в размер на 5 304 605.46 лв. безвъзмездна помощ. Целта на проекта е да се създадат условия за равен достъп до образование чрез изграждане на благоприятна, енергийно ефективна, подкрепяща и мотивираща образователна среда, която да съдейства за повишаване мотивацията за учене и самоподготовка, както и образователни резултати на децата и учениците в гимназиална възраст, които обитават сградата на Средношколското общежитие.

■ Проект „Реконструкция и внедряване на мерки за енергийна ефективност за сградата на ДГ „Единство, творчество, красота” в град Враца, финансиран по процедура „Модернизация на образователна среда” на НПВУ. Бюджетът на инвестицията е 1 964 834.91 лв., които са изяло безвъзмездни средства. С изпълнението на проекта ще се обнови и модернизира детската градина чрез реконструкция и внедряване на мерки за енергийна ефективност.

■ проект „Пристройка на училищен корпус към основна сграда на ППМГ „Акад. Иван Ценов” - гр. Враца” на стойност 1 595 947 лв. безвъзмездна финансова помощ, осигурена от МОН. В рамките на проекта е изградена и оборудвана триетажна пристройка към съществуващата сграда. Изграден е асансьор, с който да бъде осигурена достъпна среда за хора с увреждания. Обособени са 6 класни стаи, 4 хранилища, конферентна зала със 100 места, както и STEM център.

■ Проект „Благоустрояване на дворно пространство на ДГ „Брезичка” - II етап”, финансиран от „Красива България” на МТСП. Общата стойност на проекта е 379 710 лв.,

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

от които стойността на съфинансирането от община Враца възлиза на 246 812 лв. или 65% от общия бюджет на проектното предложение, съгласно условията на мярката. В рамките на проекта е обновена алейната мрежа и е изградена достъпна архитектурна среда.

■ Подадено е проектно предложение с наименование „InclusiON ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ПРИОБЩАВАНЕ – ТРАНСГРАНИЧЕН ПОДХОД” по Програма ИНТЕРРЕГ Румъния – България 2021–2027 г. Основната цел на проекта е превенция на насилието в училищна среда чрез насърчаване на приобщаващо образование и социална ангажираност в трансграничния регион. В рамките на проекта ще бъдат обсъдени нови модели за работа в общността, които включват учители, ученици, родители и други заинтересовани страни. Проектът ще се изпълнява в партньорство между Окръжен съвет Долж (водещ партньор), Община Враца, Община Видин и Община Белоградчик.

■ Инвестиции в образователна инфраструктура (включително училищни автобуси) за предучилищно, училищно и висше образование, включително детски ясли и градини – реализирани са множество инвестиции за периода:

- През 2021 г. със средства от Програмата за капиталови разходи община Враца внедри във филиала на детска градина „Детски свят” в с. Згориград иновативен метод за отопление на водород на стойност 84 000 лв.

- През 2021 г. е извършено обследване за енергийна ефективност и са изготвени технически проекти за ДГ „Радост” и ДГ „Слънце”, гр. Враца на стойност 59 877 лв. със средства от Програмата за капиталови разходи на община Враца за 2021 г.

- проект „Реконструкция, ремонт и внедряване на мерки за енергийна ефективност на образователни институции” на обща стойност 7 457 891 лв. Чрез изпълнението на проекта са обновени и модернизирани част от образователната инфраструктура в община Враца - ППМГ „Акад. Иван Ценов” (училището и спортната зала), ДГ „Европейчета”, ДГ „Дъга”, ДГ „Зора”, ДГ „Знаме на мира” и е изградена многофункционална спортна зала в СУ „Христо Ботев”.

- Със средства в размер на 13 813 лв. от делегирания си бюджет Детска ясла „Българчета” през 2021 г. ремонтира покрива и терасите на сградата на образователната институция.

- През 2021 г. МОН със заповед на министъра на образованието предоставя на община Враца за нуждите на ОУ „Васил Левски” училищен автобус на стойност 360 000 лв.

- През 2022 г. година със собствени средства в размер на 15 600 лв. Детска ясла № 2 извършва ремонтни дейности на сградата на яслата.

- По програма на МОН за изграждане на достъпна среда в училища и детски градини в НУ „Иванчо Младенов” през 2022 г. е изградена достъпна среда на стойност 15 600 лв.

- През 2023 г. година със средства от Капиталовата програма на община Враца в размер на 129 995 лв. са извършени текущи ремонти на: ДГ „Българче” – текущ ремонт на покрив; ДГ в с. Згориград - текущ ремонт на покрив; ДГ „Европейчета” – текущ ремонт на покривна хидроизолация; детска ясла №5 „Българче” – текущ ремонт на покрив, тераси и парапети; детска ясла № 6 „Приказка” - текущ ремонт на покрив и тераси.

- През 2023 г. са извършени текущи ремонти на няколко от здравните кабинети в училищата и детските градини на обща стойност 50 454 лв.: ДГ „Звънче” в кв. „Сениче”; ДГ „Брезичка”; ДГ „Щастливо детство”; ДГ „Радост” и в ОУ „Васил Левски”, Враца.

- През 2024 г. по Национална програма на МОН „Безопасност на движението по пътищата”, Модул 2 „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата” ДГ „Брезичка” печели проект за изграждане на такава площадка. Осигурените по

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

програмата средства са в размер на 1 200 лв., а детската градина осигурява необходимите, минимум 20% от извършените разходи, средства като съфинансиране по проекта.

- През 2024 г. в ДГ „Знаме на мира”, гр. Враца е изградена и асфалтирана дворна алея със средства от бюджета на детското заведение в размер на 22 128 лв.

- През 2024 г. в ДГ „Европейчета”, гр. Враца са изградени две нови площадки с детски съоръжения за игра: една в основна база и една в база 2 в с. Девене. Площадките са изградени изцяло със собствени средства в размер на 26 700 лв. В ДГ е изградена и площадка с фитнес уреди на открито със средства по Националната програма „Успяваме заедно”, в размер на 2 299 лв., а със средства по ПУДООС в размер на 7 500 лв. са изградени площадка и еко лаборатория, които са дофинансирани с 6 700 лв. от бюджета на градината.

- През 2024 г. в ДГ „Детски свят”, гр. Враца са ремонтирани четири площадки в основната сграда, които са оборудвани с нови пързалки и ударопоглещащи настилки под тях на стойност 16 176 лв. Градината ремонтира и две площадки в База 2 в с. Згориград, където са монтирани и две нови пързалки, на стойност 5 048 лв. Финансирането общо в размер на 21 224 лв. е осигурено от реализирани приходи от дарения и благотворителни базари.

- През 2024 г. ДГ „Вълшебница”, гр. Враца са изградени нови детски площадки с комбинирани детски съоръжения – една в основната база на ДГ, на стойност 10 000 лв., осигурени от бюджет на градината и една във филиала в с. Бели Извор, която е изцяло дарение от „Холсим-България” АД и е на стойност 9 000 лв. С финансова подкрепа по проект на ПУДООС на обща стойност от 6 840 лв. е обособена „Зелена занималня” в двора на детската градина, където са монтирани беседка и 3 пейки за провеждане на заниманията, и са обособени 4 повдигнати лехи. По втори проект на ПУДООС, на стойност 600 лв. са поставени 2 бр. кошчета за разделно събиране в двора на градината.

- През 2024 г. приключва изграждането на площадка по БДП в ОбУ „Христо Ботев”, с. Баница, която е реализирана с финансиране от Национална програма на МОН „Безопасност на движението по пътищата”, модул 2 „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата”. Обща стойност на безвъзмездните средства е в размер на 3 200 лв., от които 1 500 лв. за изграждане на външна площадка и 1 700 лв. за оборудването ѝ.

- През 2024 г. в ПГ „Димитраки Хаджитошин” гр. Враца, е изграден корпус „Учебни работилници” изцяло за сметка на бюджета на училището в размер на 200 000 лв. и с труда на ученици и учители.

- По проект финансират от ПУДООС „За приятен отход и почивка”, на стойност 7 500 лв. ПТГ „Н. Й. Вапцаров” гр. Враца, облагородява и озеленява дворното пространство на училището, а със собствени средства в размер на 9 429 лв. осигурява поддръжката му.

- През 2024 г. ЦПЛР „Център за работа с деца” гр. Враца, обзавежда и оборудва кабинета за музикално изкуство със средства на стойност 19 970 лв., осигурени от Национална програма на МОН „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда.

■ Проект „Образователни институции с отговорност към околната среда”, на стойност 2 397 532.64 лв. безвъзмездна финансова помощ по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Изпълнени са предвидените енергоефективни мерки на целевите обекти по проекта - ДГ „Радост” и ДГ „Слънце”.

✓ **Изграждане на STEM среда**

В анализирания период започва и продължава изграждането на STEM-образователна среда в учебните заведения на територията на община Враца.

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

■ По Националната програма „Училищна STEM среда” и по НПВУ са сключени договори за изграждане на STEM центрове. Към момента на изготвяне на оценката има и проекти, които са на етап оценяване или предстои сключване на договори:

- ОУ „Св. Св. Кирил и Методий”, с. Девене за създаване на STEM изследователска лаборатория, като финансирането от МОН е на стойност 45 000 лв. и съфинансиране от училището в размер на 6 162 лв.;

- СУ „Козма Тричков” за създаване на STEM кабинет, като финансирането от МОН е на стойност 33 258.41 лв.;

- СУ „Никола Войводов” за създаване на STEM-пространство (кабинет), като финансирането от МОН е на стойност 300 000 лв. и съфинансиране от училището в размер на 121 478 лв.;

- ПЕГ „Йоан Екзарх” за създаване на модерен STEM център „Creative Entrepreneurship Research & design” (CERN), като финансирането от МОН е на стойност 300 000 лв. и съфинансиране от училището в размер на 35 000 лв. На площ от 235 кв. м. са изградени Зона за обучение и сътрудничество и Мейкърспейс (кътове тип работилници) с дигитална зона, 3D зона, творческо студио, сцена и зона за релакс и вдъхновение, които обезпечават технологична учебна среда за качествена професионална и профилирана подготовка.

- Професионална гимназия по търговия и ресторантьорство за създаване на STEM Департамент по биохимия, STEM-микробиология и Департамент по ИТ и електронна търговия, като финансирането от МОН е на стойност 233 135.85 лв. и съфинансиране от гимназията в размер на 63 135.85 лв.

- СУ „Козма Тричков” гр. Враца - изграден STEM кабинет за природо-математически науки, като финансирането от МОН е на стойност 33 000 лв.;

- СУ „Христо Ботев”, гр. Враца - за създаване на STEM кабинет е сключен договор за финансиране на инвестиция на стойност 336 539 лв. БФП по Инвестиция 1 „Центрове за НТИМ и иновации в образованието” по НПВУ.

- ОБУ „Христо Ботев”, с. Баница - изградени са STEM-кабинети на стойност 363 524.76 лв.;

- ОБУ „Св. Св. Кирил и Методий”, с. Девене изграден е и оборудван нов STEM „Кабинет за изследователи и математици”. Стойността на новоизградения кабинет е 106 283.07 лв. В училището са оборудвани и 3 ВОКС по същия проект на стойност 29 998.80 лв.

- СУ „Св. Климент Охридски” изграден е STEM кабинет на стойност 127 238,00 лв.

- ППМГ „Акад. Иван Ценов” продължава изграждането на STEM кабинети, стартирало през 2024 г. Доставено е обзавеждане на стойност 119 122.14 лв. и оборудване на стойност 194 353,20 лв. и се извършват СМР в кабинетите.

- ОУ „Св. Св. Кирил и Методий” гр. Враца се изгражда STEM кабинет. Извършени са предвидените СМР и предстои оборудване и обзавеждане на изградения Център. Стойността на финансирането е в размер на 181 799.96 лв.

- В НУ „Св. Софроний Врачански”, гр. Враца се изгражда училищна STEM среда, като финансирането е в размер на 252 074.66 лв.

- В ПГ „Димитраки Хаджитошин”, гр. Враца се изграждат STEM кабинети на обща стойност 252 000 лв. До момента са сключени договори за ремонт и оборудване, като предстои дейностите да се извършат през 2025 г.

Финансовата подкрепа на НПВУ по процедура BG-RRP-1.015 „Училищна STEM среда” за всички училища възлиза на 1 899 094.59 лв.

✓ **Монтесори общност**

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

В периода 2021-2024 г. продължава въвеждането на метода на д-р Мария Монтесори в детските ясли и градини, както и в училищата.

Към 2021 г. по метода работят 21 целодневни групи, от които 4 яслени групи в шест детски градини – „Слънце”, „Щастливо детство”, „Славейче”, „Знаме на мира”, „Европейчета” и „Детски свят”. Учителите, директорите и медицинските сестри, преминали пълен курс на обучение са над 50. В шестте детски градини е изградена нова образователна среда обособена в различни зони с необходимите технически материали и оборудване.

През 2022 година е учредена и втората по големина Монтесори общност в страната. Враца е първият град в Северна България с най-много обучени специалисти по иновативния метод на д-р Мария Монтесори. Учителите, директорите и медицинските сестри, преминали пълен курс на обучение вече са 100. В сферата на началното образование има 18 обучени учители от училищата – НУ „Св. Софроний Врачански”, НУ „Иван Вазов”, НУ „Иванчо Младенов” и ОУ „Васил Левски”.

През 2023 г. община Враца инвестира над 70 000 лв., а през 2024 г. още 92 000 лв. за оборудване и обогатяване на Монтесори средата в образователните институции.

Враца продължава да е първият град в Северна България с най-много обучени специалисти по иновативния метод на д-р Мария Монтесори. Към момента над 600 възпитаници на детски градини и близо 250 ученици във Враца се обучават по него.

✓ **Младежки център Враца**

Проект „Младежки център – фактор за развитие на Северозапада”, на обща стойност 1 737 474 лв., финансиран по Норвежкия финансов механизъм и съфинансиране в размер на 150 000 лв. С изпълнението му е разширен териториалния обхват, продължават и се развиват съществуващите дейности, провеждат се и нови, които увеличават многообразието, интереса и броя на включените младежи в дейностите, въвеждат се и услуги за деца и млади хора в риск.

Младежки център-Враца продължава успешно да изпълнява своята мисия в подкрепа на младите хора, организирайки разнообразни инициативи, събития и кампании, насочени към тяхното развитие и социална интеграция. Общият брой участници в дейностите надхвърля 3000 души, включително деца, младежи на възраст 15-29 години и хора извън младежката възрастова група и близо 300 млади хора от малките населени места в област Враца. Дейности се провеждат в градовете Мездра и Козлодуй, както и в селата Зли дол, Моравица, Галатин, Ослен, Криводол и други.

В допълнение към изградените и оборудвани зали и кабинети за личностни и професионални компетентности, центърът разполага и с места за настаняване, което улеснява приемането на млади хора от областта, от различни райони на България или от чужбина за обмяна на опит и реализиране на съвместни инициативи.

В рамките на проекта е напълно обновен големият салон в Младежкия дом за ползване от Младежкия център. Многофункционалната зала е с нова електрическа инсталация, облицовани стени и тавани, нова подова настилка и ремонтирани санитарни помещения, включително и за хора с увреждания. Монтирано е и подходящо сценично осветление и озвучаване. Обновената зала и ползването ѝ като База 2, позволява част на клубовете на Младежкия център да реализират по-добре своята дейност, допринася за развитието на младежката общност и за разширяване обхвата на дейностите му, което е свързано с повишения интерес и потребности на младите хора от региона.

През 2023 г. са реализирани нови младежки инициативи, налице са действащи клубове по интереси, разширен е обхватът от потребители в социалните мрежи, успешно функционира двуезичния сайт. Реализирани са 10 младежки инициативи „Създаваме заедно” с подкрепата на община Враца и кампания „Екология и права на човека”, чрез множество тематични събития и неформални обучения за разделно събиране на отпадъци

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

и различни работилници. Осъществени са международни посещения с цел обмяна на опит и добри практики и младежки обмени в: Младежки център FITT – Timisoara, Romania, Европейски младежки център – Страсбург, Франция, Европейски младежки център – Будапеща, Унгария, Младежки център „Hammarin” – Хабнарфьордур, Исландия. Всички инициативи и мероприятия са обхванали 2 358 младежи, от които 409 от уязвимите групи; 1 205 младежи на възраст между 15 г. и 29 г., от които 154 младежи от уязвимите групи; 629 деца и възрастни, от които 255 от уязвимите групи.

През 2024 г. са надградени съществуващите дейности и стартирани нови инициативи, които увеличават разнообразието, интереса и броя на включените младежи. Създадени са нови клубове като „Корейска култура” и „Влогър”, които подобряват уменията на младите хора за справяне с предизвикателствата при търсене на работа и социална интеграция. Реализирани са нови младежки инициативи с участието на младежите към различни клубове по интереси. Проведени са 13 инициативи „Създаваме заедно” с подкрепата на община Враца, сред които са дейности, насочени към облагородяване на младежки пространства, културни мероприятия, превантивни кампании и работа с уязвими групи. Осъществено е и неформалното обучение „Без ПЛАН”, както и „Лятна младежка академия”, чрез която младите хора развиват своите умения и лидерски качества.

Международната дейност на Младежки център - Враца е изключително разнообразна и динамична. През 2024 г. екипът на Центъра посещава Младежкия център в Лисабон, Португалия за обмяна на добри практики и идеи. През март излиза от печат на английски и български език наръчникът „Participatory Arts”, плод на съвместната работа на Младежки център - Враца и FITT - Тимишоара. През април 2024 г. е проведено международно събитие Youth Mind Exchange, с участието на представители от всички младежки центрове в страната, както и на младежки работници от FITT - Тимишоара и Младежки център - Хамарин, Исландия. В края на същия месец наръчникът е преведен и на исландски език, за да достигне до по-широка международна аудитория. В края на годината е посетен единственият Младежки център със Знак за качество от Съвета на Европа в Сърбия в град Сремски Карловци.

През лятото на 2024 г. Младежки център-Враца получава финансиране от Министерски съвет за осигуряване на дейността на младежките центрове, създадени по програми, финансирани от Финансовия механизъм на ЕИП. Общинският консултативен съвет по въпросите на младежта приема „План за изпълнение на дейностите на Звено „Център за младежки дейности – Враца”.

До края на 2024 г. са организирани множество събития с фокус върху превенцията на различни форми на зависимости - „Neon Party - превантивна кампания за борба със зависимостите”, в която над 100 младежи са информирани за рисковете от употреба на наркотици и енергийни напитки. Подобно събитие е проведено и на „Плажа” в с. Згориград, където екипът на Центъра и доброволци раздават над 200 информационни брошури. Проведен е хип-хоп фестивал „Bounce in Vratsa 2024”, който популяризира градското изкуство и култура и насърчава активния начин на живот сред младежите. Участниците се включват в спортни състезания, работилници по графити изкуство, бийтбокс и брейк денс.

Младежки център-Враца организира от името на Националната мрежа на младежките центрове в България национална превантивна кампания срещу хазарт и наркотици. Събитията са проведени в градовете Враца, Монтана, Добрич, Бургас, Пловдив, Стара Загора и Перник, предоставяйки на подрастващите ценна информация за опасностите, свързани с хазартните игри и употребата на наркотични вещества.

✓ **Развитие на младежки дейности и доброволчество**

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

Младежки център-Враца е силно ангажиран с популяризирането на доброволчеството и овластяването на младите хора за активно участие в живота на местната общност. За периода Центърът е организирам над 50 младежки инициативи, като 13 от тях са по програмата „Създаваме заедно” и са проведени 11 неформални обучения, обхващащи широк спектър от теми.

Екипът на Младежкия център поддържа активна Facebook група с близо 130 млади хора, които редовно участват в организирани събития.

Центърът е провел над 80 доброволчески дейности. Сред най-значимите инициативи е обучението „Бъди ЕКО”, което е част от инициативите „Създаваме заедно” и е с фокус върху климатичните предизвикателства. Организирано е събитието „Врачанският теферич”, насочено към насърчаване на физическата активност и популяризиране на различни спортове сред деца и младежи. Целта е да се повиши двигателната култура на младите хора и да се стимулира участието им в спортни активности.

Осъществени са редица еко инициативи, сред които кампании за почистване на различни зони във Враца и региона. Специален фокус е поставен върху поддържането и облагородяването на младежкото пространство „Плажът”. Последната почистваща акция има за цел да направи мястото приветливо за посетителите, като същевременно активира доброволческия потенциал и повиши осведомеността относно опазването на околната среда.

✓ *Подобряване на условията за ученически спорт*

- Проект „Проектиране, строителство и въвеждане в експлоатация/издаване на разрешение за ползване на малък физкултурен салон в Основно Училище „Васил Левски” - Иновативно училище, на стойност 440 137.86 лв., с осигурено финансиране от МОН.

- Изграждане на модерен физкултурен салон в двора на ОУ „Васил Левски” с обща застроена площ от над 700 кв. м. с осигурени средства от МОН в размер на 1 500 000 лв.

- Изграждане на спортна площадка със специализирана спортна настилка в ПГ „Димитраки Хаджитошин” с мини футболно игрище с изкуствена трева по проект, финансиран от МОН на стойност 138 494.78 лв., от които 80 000 лв. от МОН, останалата част е съфинансиране.

- Изграждане на спортна площадка в Професионална техническа гимназия „Н. Й. Вапцаров” по Национална програма „Изграждане и основен ремонт на спортни площадки във физкултурни салони на държавни и общински училища 2024-2027г.” на стойност 141 680 лв. безвъзмездна помощ.

- Изграждане на нова спортна площадка в Професионална езикова гимназия „Йоан Екзарх” на стойност 89 592 лв. безвъзмездна помощ, финансиран по програма на МОН за изграждане на нови и основен ремонт на съществуващи спортни площадки в държавните и общински училища.

- Основен ремонт на физкултурен салон в Професионална езикова гимназия „Йоан Екзарх”, гр. Враца на стойност 360 499.73 лв., финансиран по Модул 2 „Основен ремонт на съществуващи физкултурни салони” на Програмата за изграждане и основен ремонт на спортни площадки и физкултурни салони в държавните и общинските училища за периода 2024-2027 г. на МОН.

- Изграждане на спортна площадка в ОБУ „Св. Св. Кирил и Методий”, с. Девене по програма на МОН за изграждане и основен ремонт на спортни площадки и физкултурни салони в държавните и общинските училища за периода 2024-2026 г. на стойност 99 810 лв. безвъзмездни средства.

- Ремонт на спортна площадка в ОБУ „Св. Климент Охридски”, с. Тишевица на стойност 5 405 лв., осигурени от бюджета на училището и нова подвижна площадка по БДП на стойност 1 042.20 лв. собствени средства.

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

✓ ***Приобщаващо образование и образователна интеграция***

■ Проект „Превенция на вторичната сегрегация в гр. Враца” 2023 г. по Национална програма „Подпомагане на общините за образователна десегрегация” на МОН на стойност 79 988.77 лв., от които безвъзмездната помощ е на стойност 71 615.46 лв. Осигурени са учебни пособия и материали за 83 деца в задължително предучилищно образование от ДГ „Радост”, гр. Враца, и 282 ученици от I до VII клас от ОУ „Св. Св. Кирил и Методий”, гр. Враца и от СУ „Отец Паисий”, гр. Враца.

■ Проект „Превенция на вторичната сегрегация в гр. Враца” 2024 г. в партньорство с ОУ „Св. Св. Кирил и Методий”, СУ „Отец Паисий”, ДГ „Радост” и ДГ „Брезичка”. Общият бюджет на проекта е в размер на 44 316 лв., от които безвъзмездните средства са 35 943 лв. Проектните дейности се реализират в рамките на една учебна година и включват осигуряването на учебни пособия и материали за 107 деца в задължително предучилищно образование и за ученици в I клас, отговарящи на определени критерии.

✓ ***Придобиване на умения в съответствие с пазара на труда***

В периода 2021-2024 г. община Враца се ангажира активно с повишаване качеството на образователните услуги и задълбочаване на връзките с бизнеса и пазара на труда. Професионалните направления, по които се обучават ученици, са 19, професиите – 22, а профилираните паралелки - 9. Всички предприети мерки са съобразени с променящия се регионален икономически профил на общината и нуждата от работна сила в региона. Целта е насочена към мерки за насърчаване на ученето през целия живот, по-специално гъвкавите възможности за повишаване на квалификацията и за преквалификация за всички, като се вземат предвид цифровите умения, по-доброто предвиждане на промените и изискванията за нови умения, улесняването на преходите в професионалното развитие и насърчаването на професионалната мобилност. Работи се активно в посока насърчаването на форми на сътрудничество между професионалните гимназии и местния/регионалния бизнес за осигуряване на дуално обучение и за адаптиране на обучителните програми спрямо нуждите на бизнеса, като се търсят възможности и за териториално сътрудничество между съседни общини.

✓ ***Обособяване на Дигитален и образователен център в „Студентски град” (популярна като Ученическото градче)***

През 2024 г. стартира на най-мащабния идеен проект за Враца в сферата на образованието - изграждане на Център за енергийно развитие и нови науки (на мястото на бившето ученическо градче във Враца).

Идеята е да се създаде модерен обучителен център с три корпуса, общежитие, спортен комплекс и парк. Концепцията включва обособяването на Професионална гимназия по информационни технологии и енергийни науки, бази на Софийския и Технически университети - София, както и зали за практическо обучение и работа.

В близост до Центъра за енергийно развитие и нови науки се предвижда изграждането на Индустриален парк. Специалностите, по които ще се обучават ученици и студенти са: ядрена, водородна, газова и ВЕИ енергетика, ИТ, киберсигурност, AI, роботика, нанотехнологии.

През 2024 г. е сключен договор и са възложени дейности по „Изготвяне на обследване за установяване на техническите характеристики, свързани с удовлетворяване на изискванията по чл. 169, ал. 1, т. 1-5 и ал. 2 от ЗУТ и Технически паспорт за обект: „Учебни корпуси, общежитие и физкултурен салон в Ученическо градче, град Враца”. Стойността на договора е 152 168 лв., като средствата са предоставени от държавния бюджет. Подписано е споразумение за сътрудничество по проекта между община Враца и 12 ключови партньори: Министерство на науката и образованието, Министерство на енергетиката, СУ „Св. Климент Охридски”, Технически университет - София, Висше

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

училище по телекомуникации и пощи, АЕЦ „Козлодуй” ЕАД, „Български енергиен холдинг”, „Електроенергиен системен оператор”, Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъци”, „Българска асоциация на софтуерните компании”, Сдружение „Враца софтуерно общество” и Фондация „Заедно в час”.

Мярка 6.2. Развитие на спортната инфраструктура за предоставяне на съвременни и качествени услуги в сферата на спорта и физическата активност

✓ Изграждане на нови спортни обекти и съоръжения:

■ Проектна идея „Изграждане на многофункционална спортна зала „Арена Враца” е част от одобрената през 2024 г. Концепция за интегрирани териториални инвестиции „Зелени решения за устойчиво развитие на СЗР”, разработена в партньорство с общините Монтана, Борован, Бяла Слатина и Мизия, Областна администрация Враца, „Тролейбусен транспорт – Враца” ЕООД, ДКЦ 1-Враца и Драматичен театър „Драгомир Асенов”-Монтана. Към момента на извършване на междинната оценка е разработено и подадено проектно предложение, в което е включена и дейност „Изграждане на многофункционална спортна зала „Арена Враца”, с източник на финансиране Програма „Развитие на регионите” 2021 – 2027 г., мярка „Култура, спорт и туризъм”. Предвиденият бюджет е в размер на 17 358 549.13,00 лв., от които 9 500 000 лв. са безвъзмездни средства от ПРР 2021-2027, и 3 341 650.77 са възстановимо, съответно недопустимо по процедурата ДДС. Теренът, върху който ще бъде изградена многофункционалната зала, се намира в спортен комплекс „Христо Ботев”, в рамките на който се помещават още покрит и открит плувен басейн, покрита зала за лека атлетика, зала по волейбол, зала по спортна стрелба, зала по тенис на маса, тенис кортове на открито, картинг писта и футболни игрища. Тази концентрация на спортни обекти и съоръжения, както и планираната многофункционална зала, ще обособят завършения облик на спортния комплекс, като изцяло ще бъдат удовлетворени нуждите от спортна материална база за големи мащабни изяви. Капацитетът на залата ще бъде 2 800 зрители, със съответния нормативно изискуем брой паркоместа за автомобили, в т.ч. на хора с увреждания и автобуси.

■ Проект „Основен ремонт на покрит плувен басейн” в Спортен комплекс „Христо Ботев”, процедура за финансиране изграждането и обновяването на спортни обекти - държавна и общинска собственост на Министерството на младежта и спорта, бюджет в размер на 1 192 417 лв., които са изцяло безвъзмездна помощ.

■ През 2024 г. е изграден многофункционален парк с покрита детска площадка в кв. „Младост” на стойност 726 206,83 лв. собствено финансиране.

✓ Ефективно управление, рехабилитация и оборудване на съществуваща спортна инфраструктура, вкл. за масов спорт:

■ В края на 2021 г. спортен обект „Картинг писта” с Решение №455/31.08.2021 т. на Общински съвет Враца и след проведен публично оповестен конкурс възмездно е отдаден под наем за срок от 30 години на Сдружение Спортен клуб „РЕЙСИНГ ТИЙМ”. В спортния обект са извършени ремонтни дейности - полагане на асфалтова настилка, нова ограда, обновен е входа и е озеленено пространството около пистата. Ремонтните дейности за периода са около 220 000 лв. от бюджета на наемателя.

■ Проект „Внедряване на мерки за енергийна ефективност на покрит плувен басейн”, процедура „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт” на НПВУ, бюджет 2 249 797,30 лв. общо, от които 1 999 957,30 лв. са безвъзмездни средства и 249 840,00 лв. принос от бюджета на община Враца.

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

■ Ремонт и обновяване на детски плувен басейн, гр. Враца – бюджет на стойност 797 830.55 лв., които са собствени бюджетни средства на община Враца.

■ Проект „Енергийно обновяване на Спортна сграда „Покрит тенис корт” процедура „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт” на НПВУ, бюджет 1 421 888,53 лв., от които 1 367 888,53 лв. са безвъзмездни средства и 54 000,00 лв. са собствен принос на община Враца. В изпълнение на инвестицията е ремонтиран и покривът на сградата със собствени средства.

■ Изграждане на отоплителна инсталация на спортна зала „Вестител” - 299 400 лв. собствени бюджетни средства от Програмата за капиталови разходи на община Враца.

■ Ремонт и модернизация на съществуваща лекоатлетическа писта на стойност 2 350 000 лв по Споразумение РД-02-30-996 от 14.06.2024 към Приложение № 3 чл. 107, ал. 13 към ЗДБРБ за 2024 г.

✓ *Насърчаване развитието на масовия спорт*

Община Враца оказва финансова подкрепа на спортните клубове, функциониращи на територията ѝ, като годишно отделяните суми са над 130 000 лв., в които се включват субсидии и финансиране на проектни предложения за извършване на спортни мероприятия. Всяка година общината изразходва и над 80 000 лв. за организиране и провеждане на ученически игри и за провеждане на други спортни дейности и прояви.

Различни спортни клубове участват в национални програми със собствени проекти за развитие на спорта и спортните дейности на територията на общината – през 2022 и 2024 г.

Мярка 6.3. Развитие и на социалната инфраструктура и предоставяне на интегрирани здравно – социални и социални услуги в общността за уязвими групи, възрастни хора, хора с увреждания или деца

✓ *Развитие на инфраструктурата за предоставяне на социални услуги за деца и младежи и гарантиране на равен и навременен достъп до качествени, устойчиви и достъпни услуги за деца до 18 г.:*

■ Проект „Комплекс за интегрирани социални услуги за деца и младежи в община Враца”, Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г., бюджет 2 144 375,00 лв. По проекта са изградени и разкрити 5 нови социални услуги: Център за настаняване от смесен тип за деца и младежи без увреждания; Преходно жилище за деца от 15 до 18-годишна възраст; Наблюдавано жилище за младежи от 18 до 21 години; Дневен център за подкрепа на деца и/или пълнолетни лица с тежки множествени увреждания и Център за обществена подкрепа (ЦОП) със звено за спешен прием.

■ Проект „СТИМУЛ за ранно детско развитие”, Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г., бюджет 1 650 215 лв., насочен към превенция на социалното изключване и намаляване на бедността сред децата на община Враца чрез инвестиции в ранното детско развитие.

■ Проект „СТИМУЛ - Бъдеще за децата”, Програма „Развитие на човешките ресурси 2021-2027”, бюджет 280 500 лв.

✓ *Реконструкция/рехабилитация/ремонт/изграждане на нова/оборудване и обзавеждане на социалната инфраструктура за възрастни и осигуряване на равен и навременен достъп до качествени, устойчиви и достъпни услуги за социално уязвими групи над 18 г.:*

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

■ Проект „Модернизация на социалната инфраструктура в Дом за стари хора „Зора“, град Враца“, процедура „Извършване на строителни дейности и доставка на оборудване и обзавеждане с оглед реформиране на съществуващите домове за стари хора“ по НПВУ, бюджет 3 647 879,96 лв.

■ Проект „Социално включване на лицата с психични разстройства и с интелектуални затруднения“, Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г., бюджет 999 999 лв.

■ Проект „Комплекс за възрастни и хора с увреждания в община Враца“, Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г., бюджет 1 082 000,00 лв.

■ Проект „Изграждане и оборудване на три нови социални услуги за РГПЛИЗ и една услуга за ЦСПЛУТС в гр. Враца“ към ЦСРИ – Враца, Програма за модернизиране на дългосрочната грижа по НПВУ, бюджет 5 203 861 лв.

✓ **Осигуряване на равен и навременен достъп до качествени, устойчиви и достъпни услуги за социално уязвими групи над 18 г.;**

■ Проект „Топъл обяд в условия на пандемията от COVID-19 в община Враца“, ОП за храни и/или основно материално подпомагане 2014-2020 г., бюджет 260 137,46 лв.

■ Проект „Топъл обяд в община Враца“, Програма „Храни и основно материално подпомагане“ 2021-2027г., бюджет 520 777,54 лв.

■ Проект „Патронажна грижа + в община Враца“, Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г., бюджет 248 311,00 лв.

■ Проект „Патронажна грижа + в община Враца“, Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г., бюджет 731 264,00 лв.

■ Проект „Закупуване на нов лекотоварен автомобил за доставка на топъл обяд в община Враца“, Фонд „Социална закрила“, бюджет 42 460,00 лв., от които 35 967,87 лв. безвъзмездна помощ и 6 492,13 лв. собствени средства на община Враца

■ Проект „Грижа в дома в община Враца“, Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 г., бюджет 4 336 099,21 лв.

✓ **Разширяване обхвата на социалните услуги и социално-икономическа интеграция на уязвими групи:**

■ Проект „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи от община Враца“, ОПРЧР 2014-2020 и ОПНОИР 2014-2020. Бюджет ОПРЧР 189 363,32 лв. Партньори по проекта: ОП „Спорт и туризъм“, СНЦ „Нов път“; ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ и ДГ „Звънче“.

■ Проект „Приеми ме“, Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г., бюджет 2 958 759,00 лв.

■ Проект „Повишаване на капацитета на служителите на АСП във връзка с модернизиране на системата за социална закрила-Компонент 1“, Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 г., бюджет 125 976 лв.

✓ **Подкрепа за активен живот на възрастните хора в пенсионна възраст и остаряване в добро здраве** – няма информация за анализирания период

✓ **Осигуряване на модерни и достъпни общински жилища** - няма информация за анализирания период

Мярка 6.4. Подобряване на здравната система в общината и увеличаване на достъпа на населението до качествено и навременно здравно обслужване

✓ **Оборудване и модернизация на здравната инфраструктура за болнична помощ**

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

■ Проект „Укрепване капацитета на болничната мрежа за реакция при кризи в Специализирана болница за активно лечение на пневмо - фтизиатрични заболявания - Враца ЕООД (Тубдиспансер)” на стойност 119 414 лв., от които 104 709.60 лв. безвъзмездна финансова помощ, като община Враца е партньор на Министерство на здравеопазването и СБАЛПФЗ.

■ В периода 2021-2024 г. ежегодно са извършвани капиталови трансфери в сферата на здравеопазването на ДКЦ 1-Враца, МБАЛ „Христо Ботев”, на Медико-технологическата лаборатория по зъбопротезиране средства в размер на 80 000 лв. за закупуване на апаратура.

■ Сключеното Споразумение за партньорство между Министерството на здравеопазването и Община Враца, част от инвестиция С12.13 „Модернизация на психиатричната помощ” по Плана за възстановяване и устойчивост за Ремонт на „Център за психично здраве-Враца” ЕООД за обновяване и модернизиране на сградния фонд, изпълняван от Министерство на здравеопазването – на стойност - 427 282 лв. В рамките на проекта предстои да бъдат извършени ремонтни дейности и на първи и втори етаж в лечебното заведение, с което ще се осигурят съвременни и адекватни условия, както за пациентите, така и за медицинския персонал.

✓ *Създаване на условия за развитие на система за предоставяне на здравно-социални услуги и предоставяне на качествени здравни услуги в образователните институции*

Ежегодно се подобрява материално-техническата база в здравните кабинети в училищата и детските градини; извършени са ремонти в здравните кабинети в ДГ „Звънче” в кв. „Сениче”; ДГ „Брезичка”; ДГ „Щастливо детство”; ДГ „Радост” и в ОУ „Васил Левски”, Враца.

✓ *Развитие на човешките ресурси в здравеопазването* – няма информация за анализирания период

Мярка 6.5. Подобряване състоянието на културната инфраструктура

✓ *„Ремонт и модернизация на Драматично-куклен театър Враца“, гр. Враца*

Изготвено е предпроектно проучване с ценностен анализ и дефиниране на ограничители за намеса на ансамбъл от три обекта: Драматично-куклен театър, Ритуална зала и Историческия музей в град Враца. Извършено е енергийно обследване на сградата и е издаден Сертификат за енергийна ефективност. Стойността на извършените дейности до момента възлиза на 70 200,00 лв., като средствата са разчетени от държавния бюджет.

✓ *Регионална библиотека „Христо Ботев“*

- Проект „Внедряване на мерки за енергийна ефективност в Регионална библиотека „Христо Ботев”, гр. Враца, финансиран по процедура „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт” на НПВУ; бюджет 2 494 931 лв., от които 2 361 731 лв. БФП и 133 200 лв. собствено финансиране.

- Проект „Достъпна архитектурна среда за хора с увреждания до културен обект - Регионална библиотека в град Враца”, финансиран от Агенция за хора с увреждания, бюджет общо 99 048,00 лв., от които 50 000,00 лв. от Агенцията и 49 048,00 лв. собствени средства.

✓ *Младежки дом – Враца*

- Проект „Младежки дом - атрактивно културно средище”, изпълняван в партньорство с Младежки дом-Враца и Регионален исторически музей-Враца, Програма

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

„Културно предприемачество, наследство и сътрудничество”, съфинансирана от на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г. – Норвежки механизъм; бюджет 780 060,00 лв. безвъзмездна финансова помощ.

- Проект „Внедряване на мерки за енергийна ефективност за обект „Младежки дом - гр. Враца”, процедура „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт” на НПВУ; бюджет 1 874 505 лв., от които съфинансиране в размер на 183 600 лв.

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

4. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ, ПОСТАВЕНИ В ПИРО НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021-2024 ГОДИНА

В периода 2021-2024 г. изпълнението на Плана за интегрирано развитие на община Враца демонстрира значителен напредък по стратегическите цели, въпреки редица предизвикателства в националната и глобалната среда. Анализът е направен на базата на степента на реализация на заложените индикатори, изпълнените проекти и усвоените средства.

4.1 Общ преглед на постигнатите резултати по приоритети:

Приоритет 1:

Изпълнението по този приоритет показва добри резултати, особено в частта за културни събития, фестивали и дейности за популяризиране на местното културно-историческо наследство. Реализирани са значителен брой културни и туристически инициативи, които надхвърлят първоначалните очаквания. В същото време, физическата реализация на по-големи туристически обекти (напр. инфраструктурни инвестиции) остава ограничена поради забавяния в старта на новите програми и дълги административни процедури. Необходимо е да се ускори работата по мащабните проекти като изграждане на туристически комплекси, паркинги и туристически маршрути.

Приоритет 2:

В областта на икономиката се отчита осезаем напредък, свързан с реализирането на проекти за дигитализация на бизнеса, иновации и технологична модернизация. Подобряването на инвестиционния климат и насърчаването на предприемачеството са активни направления, но част от големите инфраструктурни инвестиции (индустриални зони, фотоволтаични паркове) са все още в процес на подготовка или изпълнение. Нужно е да се работи за ускоряване на тези проекти, които имат дългосрочен ефект върху икономическото развитие на общината.

Приоритет 3:

Този приоритет е предизвикателен – има реализирани дейности по рехабилитация на пътна мрежа, тротоари и осветление, като предстоящо е изпълнението на по-мащабните проекти за транспортна свързаност и мобилност. Част от индикаторите за мобилност и свързаност не са отчетени или не бележат съществен ръст относно изпълнението им. Препоръчва се да се засилят усилията за завършване на пътните и мобилни проекти, както и за подобряване на достъпността в малките населени места.

Приоритет 4:

Изпълнението на екологичните проекти показва по-нисък напредък – част от целите, свързани с енергийна ефективност и зелени пространства, са изпълнени, но по-големите проекти за управление на отпадъци, ВЕИ и пречиствателни съоръжения предстои да бъдат реализирани. Необходимо е да се активират процедурите за финансиране и реализация на зелени и устойчиви проекти, за да се намали натискът върху околната среда.

Приоритет 5:

Тук се отчита отлично изпълнение – общината поддържа активно сътрудничество с местни партньори, институции и НПО. Реализирани са множество партньорски инициативи, надхвърлящи планираните. Системите за електронно управление и дигитализацията на административните услуги продължават да се развиват, но има нужда от по-голяма интеграция и автоматизация на процесите.

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

Приоритет 6:

Напредъкът тук е значителен и над предвиденото – постигнати са добри резултати в социалната инфраструктура, културните дейности, спортната база и подкрепата за уязвими групи. Образованието и здравеопазването също се подобряват чрез реализирани проекти за обновяване на сграден фонд, оборудване и услуги. Важно е да се запази фокусът върху поддръжката и модернизацията на тези услуги, за да се гарантира устойчиво подобрене на качеството на живот.

Изпълнението по приоритети количествено може да се обобщи така:

Приоритет 1: Създаване на устойчива екосистема на туристическото предлагане

- Изключителна степен на изпълнение: 145% – значително надвишаване на целевите стойности.
- Висока активност по организиране на културни събития и фестивали, развитие на туристически маршрути и културно съдържание.
- Показва силна ангажираност и резултати в сектор „Култура и туризъм”.

Приоритет 2: Ускоряване растежа на местната икономика

- Отлична степен на изпълнение: 98.3% – целите са постигнати почти изцяло, с малки отклонения.
- Напредък по икономическите мерки, но с нужда от допълнителни усилия за устойчиви инвестиции и иновации.

Приоритет 3: Подобряване на териториалната свързаност, мобилност и достъпност

- Добра степен на изпълнение - 70.5%.
- Изпълнението е частично, особено при ВиК и екологичните инфраструктури – тук има нужда от ускоряване на проекти и повишаване на отчетността.

Приоритет 4: Съхраняване на околната среда и адаптиране към климатичните промени

- Отлична степен на изпълнение: 92.4% – много добър резултат, с изпълнение на основни мерки по зелени пространства и енергийна ефективност.

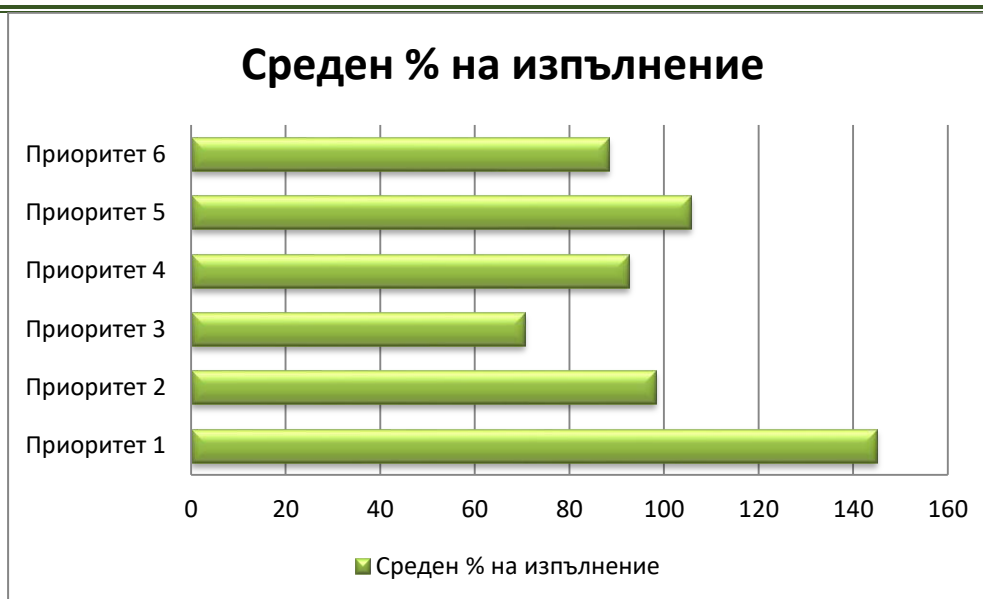
Приоритет 5: Добро управление и партньорства със заинтересованите страни

- Изключителна степен на изпълнение: 105.6% – показва активност в областта на дигитализацията и партньорствата, като пример за добра административна координация.

Приоритет 6: Достъп до качествени публични услуги и подкрепа в общността

- Отлична степен на изпълнение: 88.2% – относително добро представяне, но с потенциал за подобрене, особено в сферата на социалните и здравните услуги.

Фигура 7. Степен на изпълнение на приоритетите в ПИРО на община Враца

4.2 Препоръки по изпълнението:

- Фокусиране върху изоставащите приоритети - усилено планиране и стартиране на проектите в областта на свързаността, ВиК, транспортната инфраструктура и екологията;
- Подобряване на отчетността - осигуряване на пълни и навременни данни за всички индикатори, утвърждаване на системата за мониторинг и въвеждане на механизъм за по-точно годишно отчитане на индикатори, за да се получи пълна и обективна картина на изпълнението;
- Надграждане на успешните практики - продължаване на активната работа в култура, туризъм и партньорски инициативи, където изпълнението надхвърля целите;
- Оценка на релевантността на част от индикаторите - с оглед променените условия на изпълнение и динамиката в достъпа до финансиране през оставащия период да се преразгледат неотчетените индикатори;
- Оптимизация на индикаторите за мониторинг - преглед на индикаторите с ниска отчетност – напр. за ВЕИ, отпадъци, ВиК – и адаптиране на стойностите към реалния контекст и възможности на общината.
- Комуникация със заинтересованите страни - провеждане на регулярни работни срещи с ключовите заинтересовани страни за обсъждане на напредъка и проблемите в изпълнението на ПИРО.

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

5. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ЕФИКАСНОСТТА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ РЕСУРСИ

В настоящия раздел е представено финансовото изпълнение на ПИРО на община Враца на база количествен анализ, при който единичните финансови параметри на остойностените проекти/дейности са обобщени в общо финансово изпълнение по приоритети.

При изготвяне на Междинната оценка на ПИРО – Враца са идентифицирани допълнителни проекти на външни бенефициенти, които водят до значително завишаване на усвоения ресурс, особено изразено в Приоритет 2.

При прегледа на изпълнението е направена констатацията, че заложеният индикативен финансов ресурс по приоритети в *Приложение 1. Програма за реализация на ПИРО на община Враца за периода 2021-2027г.: описание на предвидените мерки и дейности (актуализирана 2023)* не отговаря на заложените стойности по приоритети в *Приложение 2. Индикативна финансова таблица (хил.лв.) на ПИРО*.

Получените стойности и тяхното съпоставяне с планирания финансов ресурс в Програмата за реализация на ПИРО позволява да се направи количествена оценка за степента на изпълнение на приоритетите - финансовото изпълнение се използва като индикатор за степента на постигане на приоритетите.

Таблица 30. Финансово изпълнение на ПИРО за периода 2021 – 2024 г.

ПРИОРИТЕТ	Програма за реализация на ПИРО (Приложение 1)		
	Заложено	Отчетено	Изпълнение в %
Приоритет 1. Създаване на устойчива екосистема на туристическото предлагане	69 242 000.00	3 130 066.00	4.52
Приоритет 2. Ускоряване растежа на местната икономика	44 687 000.00	106 420 017.54	238.15
Приоритет 3. Подобряване на териториалната свързаност, мобилност и достъпност	97 630 000.00	66 869 929.00	68.49
Приоритет 4. Съхраняване на околната среда и адаптиране и смекчаване изменението на климата	117 588 000.00	99 557 375.00	84.67
Приоритет 5. Добро управление и партньорства със заинтересованите страни	1 905 000.00	1 198 295.00	62.90
Приоритет 6. Осигуряване на условия за достъп до качествени публични услуги и квалифицирана подкрепа в общността	120 006 729.00	96 864 265.83	80.72

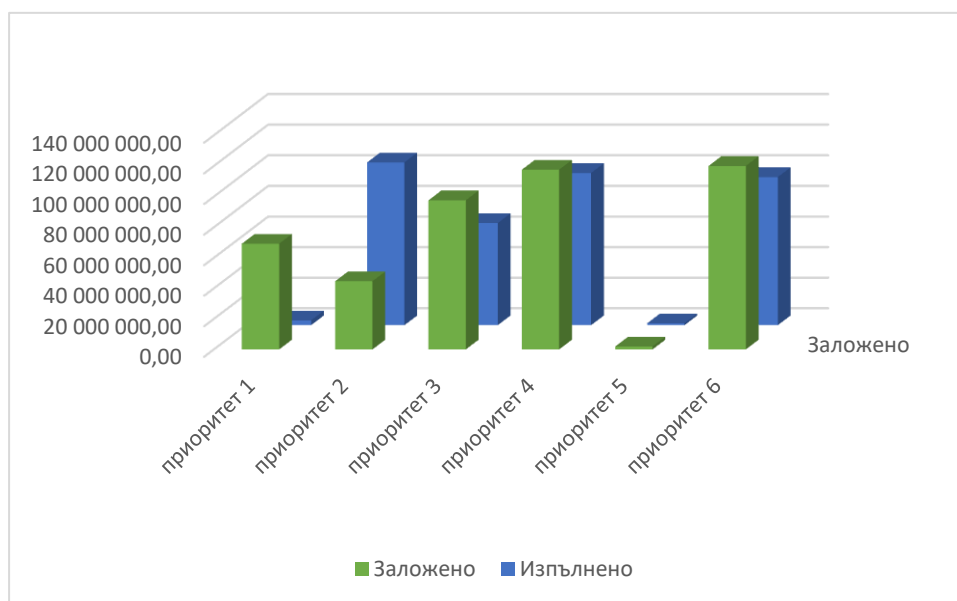
ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

За изпълнение на ПИРО на община Враца в периода 2021-2024 година реално инвестираният финансов ресурс е в размер на 362 331 420 лв., което формира 80,33% от планирания индикативен финансов ресурс.

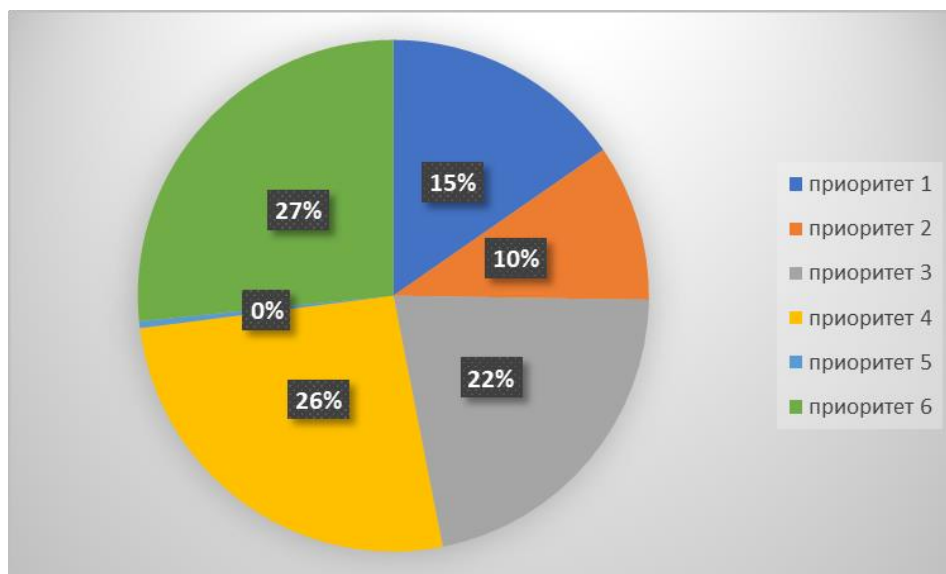
За обективно отчитане на напредъка по изпълнението е необходимо да се прибави и договореният финансов ресурс през 2024 година в резултат на подписани договори за безвъзмездна помощ, които са и на община Враца, и на частни бенефициенти в резултат на разработени и класирани проектни предложения на конкурентен принцип.

В тази сума са включени проектите по Приложение №3 чл.107, ал. 13 към ЗДБРБ за 2024 г., за които има сключени споразумения между община Враца и МРРБ.

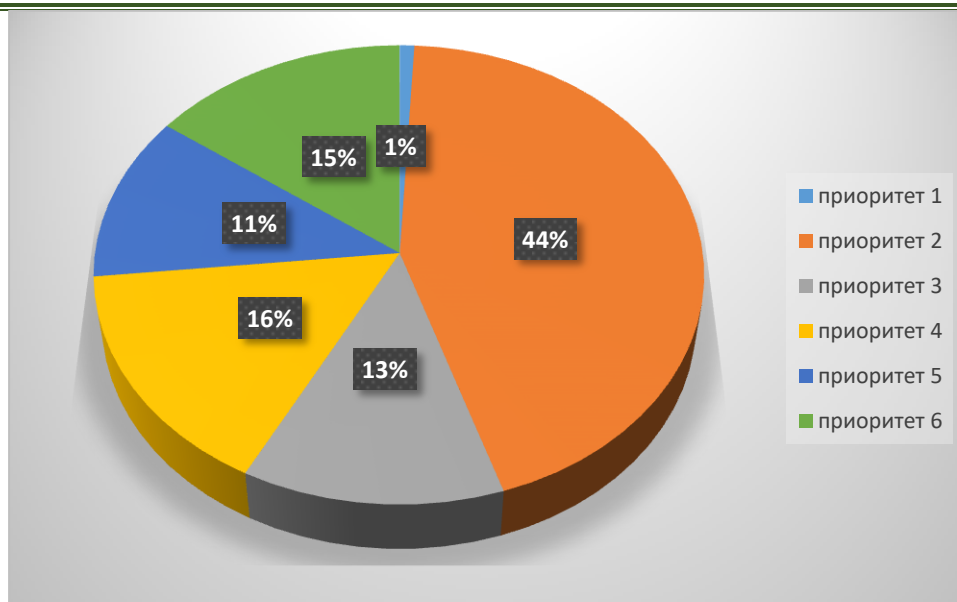
Фигура 8. Финансово изпълнение по приоритети в ПИРО за периода 2021-2024

Фигура 9. Финансов принос на приоритетите в общия бюджет на ПИРО 2021-2027

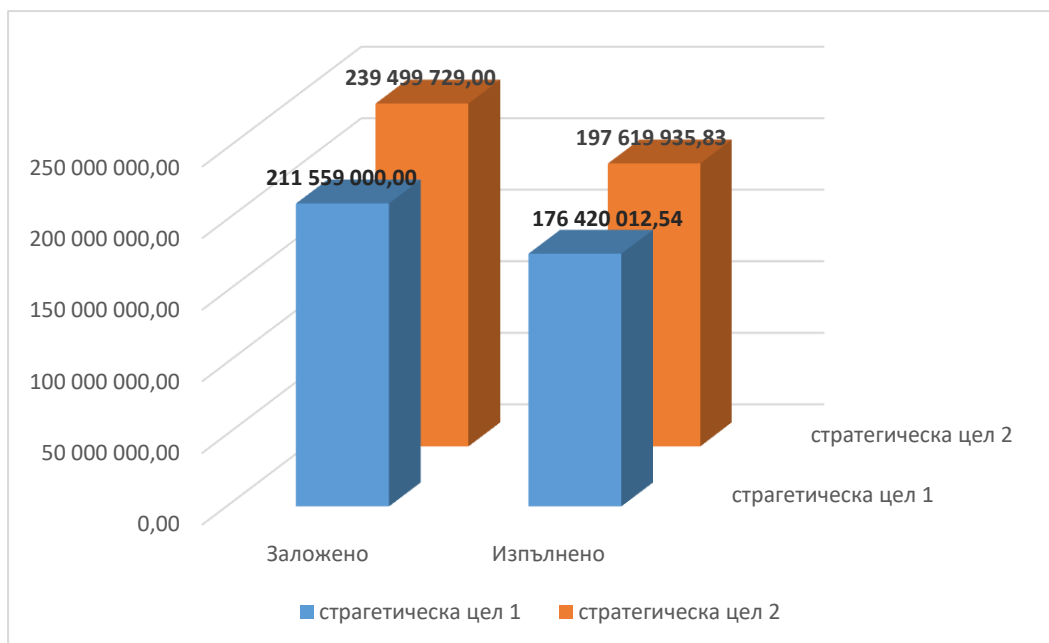
Фигура 10. Финансов принос по приоритети в общото изпълнение за периода 2021-2024

От горните фигури е видно, че в заложения в общия бюджет на ПИРО финансов ресурс най-голям е дялът на *Приоритет 6 Осигуряване на условия за достъп до качествени публични услуги и квалифицирана подкрепа в общността*, докато в разглеждания период най-висок дял във финансовото изпълнение има *Приоритет 2 Ускоряване растежа на местната икономика* основно заради привлечения ресурс от местния бизнес по предоставени възможности за европейско финансиране по различни програми.

Всеки от приоритетите има определен принос към стратегическите цели на ПИРО и по този начин полученото финансово изпълнение за приоритетните области отразява степента на постигане на целите.

Фигура 11. Финансово изпълнение по стратегически цел в ПИРО за периода

Оценката на ефективността се основава на сравняването на 2 показателя – използваните ресурси и постигнатото изпълнение с тях по приоритети. Чрез оценката се илюстрира

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

доколко ефективно са вложени ресурсите, като измерва изразходвания бюджет за постигането на всеки от приоритетите, респективно целите.

Анализът, който по същество е част от параметъра „ефикасност на използваните ресурси“ показва, че общите разходи за финансовото изпълнение на ПИРО на община Враца за периода 2021-2024 г. на етап междинна оценка е 80,33% от планирания индикативен финансов ресурс. **Този резултат е показателен за постигнато много добро изпълнение.**

Най-голямо изпълнение има при Приоритет 2 – икономическо развитие, с над 220% над предвидения ресурс. Много добри резултати има в Приоритети 4 и 6 - над 75% изпълнение. Приоритети 3 и 5 показват много добри резултати - над 60% изпълнение. Приоритет 1 има значително по-ниска стойност на изпълнение – 4.5%, което изисква анализ за състоянието на проектите, включени в него и тяхната изпълнимост. Основните причини за ниското изпълнение могат да се обобщят с това, че в приоритета има голям дял на стратегически, но сложни за изпълнение проекти (атракционен парк, туристически комплекси, детски ски център); наличие на забавяне на процедурите за финансиране и осигуряване на средства за реализацията им; редица административни и правни пречки – нужда от съгласуване и разрешителни; ограничен местен капацитет за управление на мащабни туристически проекти. Проектите с нестартирано изпълнение в приоритета са Атракционен екстремн парк „Леденика“ – 6 млн. лв. заложен бюджет; Детски ски център в местността Пършевица – 5 млн. лв. заложен бюджет; Туристически комплекс на връх Околчица – 5 млн. лв. заложен бюджет и Национален исторически маршрут „По стъпките на Ботевата чета“ – 3 млн. лв. заложен бюджет. Изводите са, че изпълнението на приоритета е отлично в мерките за популяризиране на територията на община Враца като туристическа дестинация, но изостава в реализацията на инвестиционните намерения.

Препоръки, които могат да се дадат на етапа на междинната оценка са:

- Извършване на детайлен преглед на проектите по Приоритет 1.
- Създаване на план за ускоряване – технически проекти, приоритизация, обновяване на проектния списък.
- Засилване на комуникацията с ключови институции за преодоляване на административни пречки.

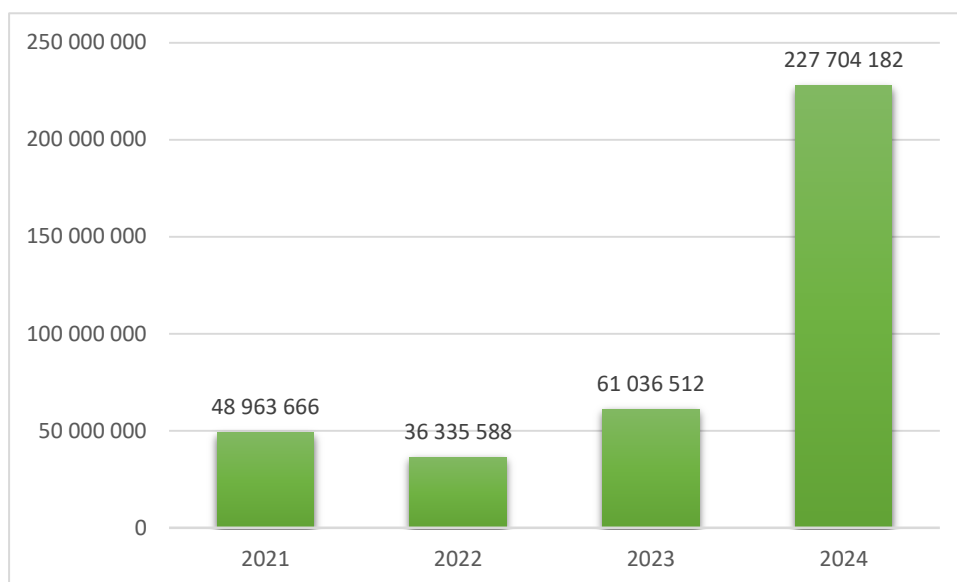
Финансовото изпълнение на проектните предложения/идеи през годините на анализирания период показва ниско изпълнение през 2021 година, снижение и през 2022 година и рязко увеличение през следващите две години и особено през 2024 г. Обяснение за тези темпове има в обективната административна и икономическа среда на периода – през първите две години последствията от продължителната политическа нестабилност, от една страна, както и предизвикателствата пред икономиката през 2022 г., сериозният ръст на цените на стоки и услуги, и нарастващата с високи темпове инфлация са факторите, които влияят негативно на условията за изпълнение на ПИРО, в частност на Програмата за реализацията му. Като основен източник за ресурс на проектите в ПИРО, средствата по ЕСИФ в края на програмния период са пренасочени за финансиране на извънредни мерки, с което обективно е затруднено изпълнението и приключването на инвестиционни проекти със сключени договори. Забавянето на отваряне на схеми за финансиране по одобрените от Европейската комисия програми за периода 2021-2027 година забавя темповете за кандидатстване и привличане на нови ресурси. С висока динамика на инвестиции за изпълнение на ПИРО е 2023 година, когато е приключена значителна част от проекти на община Враца, финансирани от оперативните програми за периода 2014-2020 година. През същата година се дава старт и на процеса по

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027

кандидатстване за финансиране по много инвестиции от НПВУ с различен характер – образование, административни сгради, спортни обекти, културни обекти, социална инфраструктура, които през 2024 г., вече като одобрени, дават много добър финансов резултат при отчитане на привлечен за изпълнение на ПИРО ресурс. От друга страна, през 2024 година в Закона за държавния бюджет са одобрени инвестиции на община Враца за 50 млн.лв и подписаните споразумения дават старт на голяма група инвестиционни намерения на общината.

Фигура 12. Разпределение на финансовите ресурси по години

5.1. Отчитане актуалните стойности на индикаторите от ПИРО

Системата от индикатори обединява два основни компонента – индикатори за резултат, проследяващи степента на изпълнение на целите, както и индикатори за продукт, измерващи ефектите от изпълнението на мерките в рамките на приоритетните области. Двата вида индикатори са въведени следствие на предписанията от „Методическите указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027г.“.

След оценката за степента на техническо и финансово изпълнение на проектите, следва отчитане на актуалните стойности на индикаторите за измерване на целите и приоритетите от ПИРО. Сравнението между реалните и целевите стойности позволява втори подход за преценка на степента в реализацията на ПИРО.

Разгледани са индикаторите с достоверен източник на информация към момента на изготвяне на оценката. Постигнатите стойности показват добра степен на изпълнение за целите и приоритетите на плана. Информационното осигуряване на останалите индикатори е свързано с дейността на ресорите в общинска администрация, които са предоставили данни към 2024 г. Част от индикаторите се проследяват с натрупване.

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

Таблица 31. Индикатори за резултат и за продукт.

МЯРКА	ИНДИКАТОР	Целева стойност		Отчетена стойност	Степен на изпълнение (%)
Приоритет 1. Създаване на устойчива екосистема на туристическото предлагане					
Мярка 1.1. Подкрепа за развитие на туристическия потенциал	Брой туристически обекти, които получават подпомагане	брой	5	нп	нп
	Капацитет на подкрепяната инфраструктура в областта на културата и туризма (RCO 77)	%	20	нп	нп
Мярка 1.2. Оползотворяване и устойчиво опазване на местното природно наследство, природни ресурси, местообитания и биоразнообразие	Площ на защитените зони по „Натура 2000“, обхванати от мерки за опазване и възстановяване*	ха	10	нп	нп
	Създадени туристически атракции, нови пространства, екопътеки и др.*	брой	6	5	83,33
Мярка 1.3. Оползотворяване и устойчиво опазване на местното културно наследство, историческата среда и културното многообразие	Реализирани инвестиционни проекти за изграждане/ реновиране/ консервация, реставрация, експониране и социализация на обекти на КИН и културни пространства	брой	2	1	50
Мярка 1.4. Диверсифициране на местни туристически продукти и услуги	Въведени интегрирани туристически продукти/маршрути*	брой	10	8	80
	Организирани събития и фестивали	брой	16	180	1125

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

	Организации, предоставящи културно съдържание, вкл. в културния календар	брой	15	20	133.33
Приоритет 2. Ускоряване растежа на местната икономика					
Мярка 2.1. Подобряване на условията за бизнес развитие и инфраструктурата за насърчаване на икономическата активност и привличането на инвестиции	Подобрена инфраструктура в индустриални зони/ паркове*	брой	2	1	50
	Брой привлечени инвеститори и сключени договори с компании за изграждане на предприятия, складове и т.н.	брой	5	4	80
Мярка 2.2. Подобряване на инвестиционния климат, бизнес средата и предприемаческата екосистема за иновации и икономически растеж	Предприятия, които си сътрудничат с научноизследователски институции (RCO 10)	брой	2	нп	нп
	Промислени сгради и системи, получили подкрепа за подобряване на енергийните си характеристики*	брой	15	22	146,66
	Предприятия, получаващи подкрепа чрез безвъзмездни средства (RCO 02)	брой	50	382	764
Мярка 2.3. Трансформация на икономиката към енергоефективна, ниско въглеродна и кръгова	Допълнителен капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници - електроенергия, топлинна енергия (RCO 22)	Mw/ годишно	60	нп	нп

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

икономика	Предприятия, получаващи подкрепа за цифровизиране на своите продукти и услуги (RCO 12)	брой	15	12	80
Мярка 2.4. Повишаване на заетостта и ефективността на пазара на труда	МСП, инвестиращи в развитие на уменията (RCO 101)	брой	5	1	20
	Предприятия, получаващи подкрепа чрез безвъзмездни средства (RCO 02) за развитие на човешките ресурси	брой	10	11	110
Приоритет 3. Подобряване на териториалната свързаност, мобилност и достъпност					
Мярка 3.1. Подобряване на достъпността и управление на градската мобилност	Реализиран проект за устойчива градска мобилност	брой	2	1	50
	Развитие и модернизация на Интегриран градски транспорт - закупен нов подвижен състав за междуселищния транспорт	брой	13	нп	нп
	Подкрепяна велосипедна инфраструктура (RCO 58)	км	10	нп	нп
	Рехабилитирана улична мрежа	кв.м.	60	16 903	28171
	Изградени/рехабилитирани паркинги и места за паркиране*	брой	3	3	100
Мярка 3.2. Подобряване на свързаността на общината и създаване на функционални връзки	Дължина на реконструирани или модернизираните пътища (RCO 46)	кв.м.	40	41 736.37	
Приоритет 4. Съхраняване на околната среда и адаптиране и смекчаване изменението на климата					

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

Мярка 4.1. Подобряване качеството на въздуха, зелена градска инфраструктура и сигурност в обществени пространства	Повърхностна площ на подкрепяната зелена инфраструктура в градските райони (RCO 36)	кв. м	600	1600	267
	Изградени/ реконструирани/ паркови пространства	кв. м	300	5000	1667
Мярка 4.2. Въвеждане на мерки за енергийна ефективност за смекчаване изменението на климата	Обществени сгради, получили подкрепа за подобряване на енергийните им характеристики (RCO 19)	брой	5	1	20
	Домакинства, получили подкрепа за подобряване на енергийните характеристики на жилището си (RCO 18)	брой	30	638	2126
Мярка 4.3. Устойчиво управление на отпадъците	Допълнителен капацитет за рециклиране на отпадъци (RCO 34)	%	20	нп	нп
	Въведени системи / инсталации за рециклиране на отпадъци*	брой	2	1	50
Мярка 4.4. Превенция и преодоляване на последствията от бедствия и кризи	Новопостроени или консолидирани защитни съоръжения по речни брегове и свлачища за защита на хора, активи и естествената околна среда (RCO 25)	брой	4	3	75
Мярка 4.5. ВиК инфраструктура	Новоизградена/ рехабилитирана/ реконструирана водопроводната мрежа*	км	49.53	23,05	46,5

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

	Дължина на мрежите за събиране на отпадъчни води, новоизградени или консолидирани (RCO 31)	км	10	3,735	37,35
	Нов или подобрен капацитет за пречистване на отпадъчни води (RCO 32)	%	20	нп	нп
Приоритет 5. Добро управление и партньорства със заинтересованите страни					
Мярка 5.1. Дигитализация и повишаване капацитета на общината за устойчиво, модерно и електронно административно обслужване	Публични институции, получаващи подкрепа за разработване на цифрови услуги и приложения (RCO 14)	брой	2	нп	нп
	Надградени и/или изградени електронни системи, ИТ решения, услуги и приложения във връзка с преминаване към електронна община*	брой	2	нп	нп
Мярка 5.2. Реализиране на партньорски проекти	Съвместни проекти (RCO 76)	брой	8	11	137,5
	Подписани съвместни административни или правни споразумения (RCO 86)	брой	4	9	225
Приоритет 6. Осигуряване на условия за достъп до качествени публични услуги и квалифицирана подкрепа в общността					
Мярка 6.1. Равен достъп до качествено образование и обучение	Капацитет на класните стаи на подкрепяната образователна инфраструктура - нови или модернизирани (RCO 67)	%	80%	70%	87,5

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

	Училища с внедрени и работещи съвременни системи за образование – дуално обучение, дигитализация на учебни програми, вкл. получили подкрепа и др. *	брой	10	19	190
	Лица, преминали през курсове за преквалификация/ професионално образование в Центрове за професионално обучение*	брой	100	нп	нп
Мярка 6.2. Развитие на спортната инфраструктура за предоставяне на съвременни и качествени услуги в сферата на спорта и физическата активност	Новоизградена/ реконструирана специализирана спортна инфраструктура*	брой	6	5	83
	Новоизградени/ реконструирани обособени места за практикуване на масов спорт на открито	брой	5	1	20
	Организации, предоставящи услуги в сферата на спорта и получаващи субсидии*	Брой	40	43	107,5
Мярка 6.3. Развитие и на социалната инфраструктура и предоставяне на интегрирани здравно – социални и социални услуги в общността за уязвими групи, възрастни хора, хора с увреждания	Капацитет на подкрепяната социална инфраструктура - различна от жилищна (RCO 70)	брой	600		325
	Нови социални услуги*	брой	3	5	167

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027**

или деца					
Мярка 6.4. Подобряване на здравната система в общината и увеличаване на достъпа на населението до качествено и навременно здравно обслужване	Капацитет на подкрепяната инфраструктура за здравни грижи (RCO 69)	брой	5 000	нп	нп
	Модернизирани обекти в сферата на здравеопазването*	брой	2	1	50
Мярка 6.5. Подобряване състоянието на културната инфраструктура	Културни обекти, получили подкрепа	брой	3	3	100

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027 (Проект!)

6. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021-2024 ГОДИНА

6.1 Изводи

Изпълнението на ПИРО на община Враца се случва в необичаен контекст за периода 2021-2024 г., който неминуемо оказва влияние върху неговото изпълнение – COVID пандемия, военни действия в близки съседни държави, растяща инфлация, политическа нестабилност. По отношение на оценката могат да се направят следните изводи:

- Посочените стратегически цели са добре формулирани и съответстват на социално-икономически условия в община Враца към момента на изготвянето на актуализацията на ПИРО.
- Формулираните приоритети обхващат всички сфери на социално-икономическия и културен живот в общината, което ги прави универсални и актуални.
- При планирането на бюджета (индикативната финансова таблица) се отчитат известни слабости – неподходяща преценка за част от възможностите за привличане на средства по приоритети, което води до голямо финансово преизпълнение на приоритет 2 и слабо изпълнение на приоритет 1.
- Стойностите на половината от индикаторите за продукт и за резултат са значително преизпълнени спрямо целевите стойности. Това показва, че прогнозите при изготвянето на ПИРО са били консервативни, а инфлацията – по-висока от очакваната.
- За постигане на оптимални резултати при техническото и финансово изпълнение на плана до края на 2027 г. може да се предприемат стъпки за актуализация на Програмата за изпълнение на ПИРО. Анализът показва, че част от предварително заложените проекти, които на този етап не са стартирали или са в начален етап на изпълнение, трябва да бъдат адаптирани към възникналите след 2024 г. възможности за финансиране. При евентуална актуализация на Програмата за изпълнение на ПИРО, тя следва да кореспондира и с всички разработени, одобрени и влезли в сила общински секторни стратегически документи..
- Изразходваните ресурси при изпълнението на проектите и дейностите в периода 2021-2024 г. съчетават различни източници на финансиране. Сравнението между заложените финансови средства и изпълнените показва, че ефикасността на ПИРО е много добра/отлична, което води до финансово изпълнение от 80,33% (с отчитане на КОВИД проектите и привлечените средства по сключени договори).
- Общината показва много добри умения и експертиза за привличане на средства от външни източници, което се вижда от рязкото увеличаване на ресурса за 2024 г. от източници, различни от общинския бюджет – държавен бюджет, фондове на ЕС, частни инвестиции и други.
- Годишните доклади от наблюдението на ПИРО на община Враца и приложенията към тях са публикувани на сайта на Общината, което подобрява прозрачността на изпълнението му.

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027 (Проект!)

6.2. Препоръки за изпълнението на ПИРО до края на 2027 година

За изпълнението на ПИРО до края на 2027 година могат да се направят следните препоръки, имащи за цел да подобрят показателите за реализацията му:

- В случай, че се предприемат стъпки за извършване актуализация на Програмата за изпълнение на ПИРО да се прецизират стойностите на индикаторите за продукт и резултат, съобразно актуалните социално-икономически условия.
- Да се продължи структурата и начина на представяне на годишните доклади, които са обективен източник на информация за изготвянето на настоящия доклад и следва да бъдат такива и за последващата оценка след периода на изпълнение на ПИРО.

6.3 Предложения за актуализиране на Програмата за изпълнение на ПИРО на община Враца

Съгласно чл. 22, ал. 3 от ППЗРР, за ефективното и ефикасното изпълнение на ПИРО може да се актуализира при необходимост с решение на Общинския съвет по предложение на Кмета на общината.

Според Методическите указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г. на МРРБ актуализация на програмата за реализация на плана може да бъде извършвана периодично въз основа на изводите и препоръките в годишните доклади за наблюдение с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението му и постигане на целите и приоритетите за развитие.

Периодичната актуализация на програмата за реализация и приложенията към нея се извършва с цел включване на нови мерки, дейности, проекти или източници на финансиране. Така например, в случай на възникнала възможност за включването на допълнителни ресурси – средства от Европейските програми за периода 2021-2027 г. или от други национални или донорски проекти и програми, при актуализацията на програмата за реализация могат да бъдат идентифицирани допълнителни проектни идеи, които да бъдат финансирани с допълнителните ресурси.

Допълнителни мерки, дейности и проекти/проектни идеи се включват в програмата или приложенията към нея само чрез обосновка на приноса им към постигането на целите и приоритетите на плана при спазване на принципа на интегриран подход.

В периода след актуализацията на Плана за интегрирано развитие на община Враца за периода 2021-2027 г. през 2025 г. са идентифицирани за бъдещо изпълнение важни за развитието на общината проекти, допринасящи съществено за постигане целите и приоритетите на стратегическия документ, поради което същите следва да бъдат допълнени в програмата за неговата реализация.

По информация на общинска администрация Враца в Приложение 1. Програма за изпълнение на ПИРО могат да бъдат актуализирани съществуващи и да бъдат включени нови проектни идеи, както следва:

Приоритет 1:

Мярка 1.1 Подкрепа за развитие на туристическия потенциал

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027 (Проект!)

- Проектна идея 1.1.3.2. *Бунгала на Околчица и Ритлите – в партньорство с Община Мездра* да се измени в: Проектна идея 1.1.3.2. *Бунгала в местността Ритлите – в партньорство с Община Мездра*
- Да се добави нова Проектната идея 1.1.3.3. *Връх Вола – адреналин и приключения в сърцето на Балкана* (създаване на спортна база за стрелба с лък и къмпинг в местността връх Вола със соларно осветление и интернет зона със свободен достъп).
- Да се добави нова Проектната идея 1.1.3.4. *Концепция за осветяване паметника на връх Вола* (динамично лед осветление със соларно захранване, лазерни прожекции върху близките стени и осветяване на пътеката до паметника на върха).

Мярка 1.3. Оползотворяване и устойчиво опазване на местното културно наследство, историческата среда и културното многообразие

- Да се добави нова подмярка 1.3.6. *Опазване на религиозните храмове в общината и нови проектни идеи, както следва: 1.3.6.1. Реновиране на скален манастир „Св. Иван Рилски Пустни“, изграждане на къмпинг зона в околността и възстановяване на съществуващите екопътеки; 1.3.6.2. Ремонт и реставрация на храм „Св. 12 Апостоли“ гр. Враца, църковно-административна сграда и прилежащо пространство с индикативен бюджет от 1 999 800 лева без ДДС; 1.3.6.3 Ремонт и реставрация на храм „Св. Константин и Елена“ гр. Враца и прилежащо пространство с индикативен бюджет от 1 826 000 лева без ДДС; 1.3.6.4. Ремонт и реставрация на храм „Св. Възнесение“ с. Чирен и прилежащо пространство с индикативен бюджет от 1 177 000 лева без ДДС; 1.3.6.5. Ремонт и реставрация на храм „Св. Мина“ гр. Враца и прилежащо пространство с индикативен бюджет от 1 188 000 лева без ДДС; 1.3.6.6. Ремонт и реставрация на храм „Св. Кирил и Методий“ с. Костелево, община Враца и прилежащо пространство с индикативен бюджет от 1 320 000 лева без ДДС*

Мярка 1.4. Диверсифициране на местни туристически продукти и услуги

- Да се добави нова Проектната идея 1.4.1.4. *Алея на светлините* (Художествена концепция за осветяване чрез лед светлини и светлинни инсталации на дърветата по съществуващата велоалея при Хижата).

Приоритет 3. Подобряване на териториалната свързаност, мобилност и достъпност

Мярка 3.2. Подобряване на свързаността на общината и създаване на функционални връзки

- Да се премахне Проектна идея 3.2.5. *Враца – част от Евровело 6* предвид териториална отдалеченост и обективната невъзможност на Община Враца да участва с проектно предложение в реализиране на маршрута EuroVelo 6 и прилежащите му маршрути и инфраструктура.

Приоритет 4. Съхраняване на околната среда и адаптиране и смекчаване изменението на климата

ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027 (Проект!)

Мярка 4.1. Подобряване качеството на въздуха, зелена градска инфраструктура и сигурност в обществени пространства

- Да се добави нова Проектната идея 4.1.1.7. *Изпълнение на зелени мерки по коритото на р. Лева* (Облагородяване на коритото на р. Лева в района на Крайречен булевард).

Мярка 4.4. Превенция и преодоляване на последствията от бедствия и кризи

- Да се добави нова Проектната идея 4.4.2.1. *Укрепване на свлачището на път VRC 1036 (II-13, Криводол-Борован) – с. Девене – с. Чирен – (II-15).*
- Да се добави нова Проектната идея 4.4.2.2. *Укрепване на скалите на велоалеята, над базата на Гражданска защита.*

Приоритет 5. Добро управление и партньорства със заинтересованите страни

Мярка 5.1. Дигитализация и повишаване капацитета на общината за устойчиво, модерно и електронно административно обслужване

- Да се добави нова Проектна идея 5.1.1.4. *Внедряване на софтуерен продукт за управление на човешките ресурси в общинската администрация* (служителите на администрацията да имат профили с достъп до личните си досиета, в които се съдържа информация за отпуски, болнични, фишове за заплати, оценки от атестирането и пр.).

Приоритет 6. Осигуряване на условия за достъп до качествени публични услуги и квалифицирана подкрепа в общността

Мярка 6.2. Развитие на спортната инфраструктура за предоставяне на съвременни и качествени услуги в сферата на спорта и физическата активност

- Проектна идея 6.2.1.3. *Изграждане на Аквапарк достъпен и за хора с увреждания. Спортен комплекс при стадион „Христо Ботев” с басейни, атракции, лечебно-възстановителен център* да се измени в Проектна идея 6.2.1.3. *Изграждане на нов Спортен комплекс със стадион, спортно-възстановителен център с басейн, Зона за подготовка, СПА-център, Търговски център и Хотел. Изграждане на Аквапарк достъпен и за хора с увреждания, обособяване на терени за скокове с велосипеди, скейтбордове, тротинетки.* (чрез ПЧП)

Мярка 6.3. Развитие и на социалната инфраструктура и предоставяне на интегрирани здравно – социални и социални услуги в общността за уязвими групи, възрастни хора, хора с увреждания или деца

- Да се добави нова Проектната идея 6.3.6.3. *Изграждане на общински ведомствени/социални жилищни блокове (със соларни паркинги и соларни панели).*

Мярка 6.5. Подобряване състоянието на културната инфраструктура

- Подмярка 6.5.1. *„Ремонт и модернизация на Драматично-куклен театър Враца”, гр. Враца* да се промени на 6.5.1. *„Ремонт и модернизация на ансамбъл от три обекта: Драматично-куклен театър, Ритуална зала и Регионален исторически музей, гр. Враца (заедно или поотделно).*

**ДОКЛАД ЗА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВРАЦА
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027 (Проект!)**

-
- Да се добави нова Проектната идея 6.5.1.2. *Внедряване на енергоефективни мерки в Драматично-куклен театър Враца, вътрешен ремонт и реновиране на прилежащите територии.*
 - Да се добави нова Проектната идея 6.5.1.3. *Вътрешен ремонт и оборудване на Ритуална зала-Враца (Създаване на гъвкаво пространство, уважаващо традиционната ритуалност - сватби, кръщенета, граждански бракове, с интелигентен дизайн и технологии за трансформиране на Залата в бизнес среда/конферентна среда за провеждане на семинари, изложби, обучения, културни събития).*
 - Да се добави нова Проектната идея 6.5.1.4. *Внедряване на енергоефективни мерки в Регионален исторически музей-Враца и реновиране на прилежащите територии.*